

Türkiye Petrol Rafinerileri A.Ş.

**1 Ocak – 31 Aralık 2015 hesap dönemine ait
konsolide finansal tablolar ve
bağımsız denetim raporu**

KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLAR HAKKINDA BAĞIMSIZ DENETÇİ RAPORU

Türkiye Petrol Rafinerileri Anonim Şirketi
Yönetim Kurulu'na:

Finansal Tablolara İlişkin Rapor

Türkiye Petrol Rafinerileri A.Ş. ("Tüpraş" ya da "Şirket") ve bağlı ortaklıklarının (birlikte "Grup" olarak anılacaktır) 31 Aralık 2015 tarihi itibarıyla hazırlanan ve ekte yer alan konsolide finansal durum tablosu, aynı tarihte sona eren yıla ait konsolide kar veya zarar ve diğer kapsamlı gelir tablosu, konsolide özkaynak değişim tablosu, konsolide nakit akış tablosu ile önemli muhasebe politikalarını özetleyen dipnotlar ve diğer açıklayıcı notlardan oluşan ilişikteki finansal tablolarını denetlemiş bulunuyoruz.

Grup Yönetiminin Finansal Tablolara İlişkin Sorumluluğu

Grup yönetimi bu konsolide finansal tabloların Kamu Gözetimi, Muhasebe ve Denetim Standartları Kurumu ("KGK") tarafından yayımlanan Türkiye Muhasebe Standartları'na uygun olarak hazırlanmasından, gerçeğe uygun olarak sunumundan ve hata veya hile kaynaklı önemli yanlışlık içermeyen finansal tabloların hazırlanmasını sağlamak için gerekli gördüğü iç kontrollerden sorumludur.

Bağımsız Denetçinin Sorumluluğu

Sorumluluğumuz, yaptığımız bağımsız denetime dayanarak bu konsolide finansal tablolar hakkında görüş vermektir. Yaptığımız bağımsız denetim, Sermaye Piyasası Kurulu'na yayımlanan bağımsız denetim standartlarına ve KGK tarafından yayımlanan Türkiye Denetim Standartlarının bir parçası olan Bağımsız Denetim Standartlarına uygun olarak yürütülmüştür. Bu standartlar, etik hükümlere uygunluk sağlanmasını ve bağımsız denetimin, finansal tabloların önemli yanlışlık içerip içermediğine dair makul güvence elde etmek üzere planlanarak yürütülmesini gerektirmektedir.

Bağımsız denetim, finansal tablolardaki tutar ve açıklamalar hakkında denetim kanıtı elde etmek amacıyla denetim prosedürlerinin uygulanmasını içerir. Bu prosedürlerin seçimi, finansal tablolardaki hata veya hile kaynaklı "önemli yanlışlık" risklerinin değerlendirilmesi de dâhil, bağımsız denetçinin mesleki muhakemesine dayanır. Bağımsız denetçi risk değerlendirmelerini yaparken, şartlara uygun denetim prosedürlerini tasarlamak amacıyla, işletmenin finansal tablolarının hazırlanması ve gerçeğe uygun sunumuyla ilgili iç kontrolü değerlendirir, ancak bu değerlendirme, işletmenin iç kontrolünün etkinliğine ilişkin bir görüş verme amacı taşımaz. Bağımsız denetim, bir bütün olarak finansal tabloların sunumunun değerlendirilmesinin yanı sıra, işletme yönetimi tarafından kullanılan muhasebe politikalarının uygunluğunun ve yapılan muhasebe tahminlerinin makul olup olmadığının değerlendirilmesini de içerir.

Bağımsız denetim sırasında temin ettiğimiz bağımsız denetim kanıtlarının, görüşümüzün oluşturulmasına yeterli ve uygun bir dayanak oluşturduğuna inanıyoruz.

Görüş

Görüşümüze göre, ilişikteki konsolide finansal tablolar Grup'un 31 Aralık 2015 tarihi itibarıyla finansal durumunu ve aynı tarihte sona eren hesap dönemine ait finansal performansını ve nakit akışlarını, Türkiye Muhasebe Standartlarına uygun olarak tüm önemli yönleriyle gerçeğe uygun bir biçimde sunmaktadır.

Mevzuattan Kaynaklanan Diğer Yükümlülüklerle İlişkin Rapor

- 1) 6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu'nun ("TTK") 398'inci maddesinin dördüncü fıkrası uyarınca düzenlenen Riskin Erken Saptanması Sistemi ve Komitesi Hakkında Denetçi Raporu 12 Şubat 2016 tarihinde Grup'un Yönetim Kurulu'na sunulmuştur.
- 2) TTK'nın 402'nci maddesinin dördüncü fıkrası uyarınca Şirket'in 1 Ocak – 31 Aralık 2015 hesap döneminde defter tutma düzeninin, finansal tabloların, kanun ile Şirket esas sözleşmesinin finansal raporlamaya ilişkin hükümlerine uygun olmadığına dair önemli bir hususa rastlanmamıştır.
- 3) TTK'nın 402'nci maddesinin dördüncü fıkrası uyarınca Yönetim Kurulu tarafımıza denetim kapsamında istenen açıklamaları yapmış ve talep edilen belgeleri vermiştir.

Güney Bağımsız Denetim ve Serbest Muhasebeci Mali Müşavirlik Anonim Şirketi
A member firm of Ernst & Young Global Limited

Seda Akkuş Tecer, SMMM
Sorumlu Denetçi

12 Şubat 2016
İstanbul, Türkiye

Türkiye Petrol Rafinerileri A.Ş.

1 Ocak-31 Aralık 2015 hesap dönemine ait konsolide finansal tablolar

İçindekiler

	<u>Sayfa</u>
Konsolide finansal durum tablosu	1
Konsolide kar veya zarar ve diğer kapsamlı gelir tablosu	2
Konsolide özkaynak değişim tablosu	3
Konsolide nakit akış tablosu	4
Konsolide finansal tablolara ait açıklayıcı notlar	5 - 70
Not 1 Grup'un organizasyonu ve faaliyet konusu	5-6
Not 2 Konsolide finansal tabloların sunumuna ilişkin esaslar	7-26
Not 3 İşletme birleşmeleri	26
Not 4 Nakit ve nakit benzerleri	27-28
Not 5 Borçlanmalar	28-31
Not 6 Ticari alacaklar ve borçlar	31-33
Not 7 Diğer alacaklar ve borçlar	33
Not 8 Stoklar	33-34
Not 9 Finansal yatırımlar	34
Not 10 Özkaynak yöntemiyle değerlendirilen yatırımlar	34-36
Not 11 Yatırım amaçlı gayrimenkuller	36
Not 12 Maddi duran varlıklar	37-38
Not 13 Maddi olmayan duran varlıklar	38
Not 14 Peşin ödenmiş giderler	39
Not 15 Diğer varlıklar ve yükümlülükler	39-41
Not 16 Ertelenmiş gelirler	41
Not 17 Karşılıklar	41-44
Not 18 Çalışanlara sağlanan faydalar kapsamında borçlar	44
Not 19 Diğer borçlar	45
Not 20 Türev araçlar	45
Not 21 Devlet teşvik ve yardımları	46
Not 22 Taahhütler, koşullu varlık ve yükümlülükler	47-48
Not 23 Özkaynaklar	49-50
Not 24 Hasılat ve satışların maliyeti	51
Not 25 Genel yönetim giderleri, pazarlama giderleri, araştırma ve geliştirme giderleri	52
Not 26 Esas faaliyetlerden diğer gelirler/(giderler)	53
Not 27 Yatırım faaliyetlerinden gelirler/(giderler)	53
Not 28 Finansman gelirleri/(giderleri)	54
Not 29 Vergi varlık ve yükümlülükleri	54-56
Not 30 Pay başına kazanç	57
Not 31 İlişkili taraf açıklamaları	57-60
Not 32 Finansal araçlardan kaynaklanan risklerin niteliği ve düzeyi	60-69
Not 33 Bilanço tarihinden sonraki olaylar	70

Türkiye Petrol Rafinerileri A.Ş.

31 Aralık 2015 tarihi itibariyle konsolide finansal durum tablosu (Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, bin Türk Lirası ("TL") olarak gösterilmiştir.)

Varlıklar	Notlar	Bağımsız denetimden geçmiş	
		31 Aralık 2015	31 Aralık 2014
Dönen varlıklar		8.674.981	6.991.378
Nakit ve nakit benzerleri	4	3.027.546	3.898.396
Ticari alacaklar	6	2.539.832	169.835
İlişkili taraflardan ticari alacaklar	6, 31	658.673	7.383
İlişkili olmayan taraflardan ticari alacaklar		1.881.159	162.452
Diğer alacaklar	7	25.815	30.866
İlişkili olmayan taraflardan diğer alacaklar		25.815	30.866
Türev araçlar	20	18.845	64.606
Stoklar	8	2.102.161	2.370.534
Peşin ödenmiş giderler	14	132.093	124.031
Cari dönem vergisiyle ilgili varlıklar	29	4.317	1.235
Diğer dönen varlıklar	15	824.372	331.875
Duran varlıklar		16.795.135	14.941.182
Finansal yatırımlar	9	4.000	4.000
Özkaynak yöntemiyle değerlendirilen yatırımlar	10	762.217	726.494
Yatırım amaçlı gayrimenkuller	11	4.621	4.621
Maddi duran varlıklar	12	11.479.744	10.663.393
Maddi olmayan duran varlıklar	13	59.409	60.569
Diğer maddi olmayan duran varlıklar		59.409	60.569
Türev araçlar	20	250.027	-
Peşin ödenmiş giderler	14	179.695	260.314
Ertelenmiş vergi varlığı	29	3.202.503	2.623.134
Diğer duran varlıklar	15	852.919	598.657
Toplam varlıklar		25.470.116	21.932.560
Kaynaklar			
Kısa vadeli yükümlülükler		8.828.240	8.561.001
Kısa vadeli borçlanmalar	5	94.023	40.248
Uzun vadeli borçlanmaların kısa vadeli kısımları	5	1.777.358	737.056
Ticari borçlar	6	3.878.036	5.610.001
İlişkili taraflara ticari borçlar	6, 31	80.273	67.849
İlişkili olmayan taraflara ticari borçlar		3.797.763	5.542.152
Çalışanlara sağlanan faydalar kapsamında borçlar	18	70.129	93.297
Diğer borçlar	19	14.288	10.282
İlişkili olmayan taraflara diğer borçlar		14.288	10.282
Türev araçlar	20	40.379	68
Ertelenmiş gelirler	16	23.111	18.701
Dönem karı vergi yükümlülüğü	29	133.346	5.147
Kısa vadeli karşılıklar	17	70.604	108.824
Çalışanlara sağlanan faydalara ilişkin kısa vadeli karşılıklar		7.952	6.870
Diğer kısa vadeli karşılıklar		62.652	101.954
Diğer kısa vadeli yükümlülükler	15	2.726.966	1.937.377
Uzun vadeli yükümlülükler		8.273.427	7.158.929
Uzun vadeli borçlanmalar	5	8.048.039	6.977.706
Uzun vadeli karşılıklar	17	193.973	176.023
Çalışanlara sağlanan faydalara ilişkin uzun vadeli karşılıklar		193.973	176.023
Ertelenmiş gelirler	16	2.560	2.648
Türev araçlar	20	27.244	491
Diğer uzun vadeli yükümlülükler	15	1.611	2.061
Özkaynaklar		8.368.449	6.212.630
Ödenmiş sermaye	23	250.419	250.419
Sermaye düzeltme farkları	23	1.344.243	1.344.243
Paylara ilişkin primler/iskontolar		172	172
Kar veya zararda yeniden sınıflandırılmayacak birikmiş diğer kapsamlı gelirler veya giderler		(3.622)	(11.186)
Tanımlanmış fayda planları yeniden ölçüm kazanç/(kayıpları)		(3.622)	(11.186)
Kar veya zararda yeniden sınıflandırılacak birikmiş diğer kapsamlı gelirler veya giderler		(410.631)	65.867
Risken korunma kazanç/(kayıpları)		(510.448)	(447)
Yabancı para çevrim farkları		17.556	12.058
Yeniden değerlendirme ve sınıflandırma kazanç/(kayıpları)		82.261	54.256
Kardan ayrılan kısıtlanmış yedekler	23	163.401	163.401
Geçmiş yıllar karları		4.410.959	2.884.837
Net dönem karı		2.550.168	1.458.963
Ana ortaklığa ait özkaynaklar		8.305.109	6.156.716
Kontrol gücü olmayan paylar		63.340	55.914
Toplam kaynaklar		25.470.116	21.932.560

31 Aralık 2015 tarihi ve bu tarihte sona eren hesap dönemi itibariyle hazırlanan konsolide finansal tablolar, yayınlanmak üzere 12 Şubat 2016 tarihli yönetim kurulu toplantısında onaylanmıştır.

İlişikteki notlar konsolide finansal tabloların ayrılmaz parçasını oluşturur.

Türkiye Petrol Rafinerileri A.Ş.**31 Aralık 2015 tarihinde sona eren yıla ait
konsolide kar veya zarar ve diğer kapsamlı gelir tablosu**
(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, bin Türk Lirası ("TL") olarak gösterilmiştir.)

	Notlar	Bağımsız denetimden geçmiş	
		1 Ocak - 31 Aralık 2015	1 Ocak - 31 Aralık 2014
Hasılat	24	36.893.328	39.722.712
Satışların maliyeti (-)	24	(32.718.264)	(38.459.914)
Brüt kar		4.175.064	1.262.798
Genel yönetim giderleri (-)	25	(661.458)	(545.943)
Pazarlama, satış ve dağıtım giderleri (-)	25	(192.855)	(169.639)
Araştırma ve geliştirme giderleri (-)	25	(22.764)	(16.220)
Esas faaliyetlerden diğer gelirler	26	142.681	173.845
Esas faaliyetlerden diğer giderler (-)	26	(688.900)	(269.098)
Esas faaliyet karı		2.751.768	435.743
Yatırım faaliyetlerinden gelirler/(giderler)	27	2.560	(319)
Özkaynak yöntemiyle değerlendirilen yatırımların karlarından/(zararlarından) paylar	10	70.080	(16.380)
Finansman gelirleri/(giderleri) öncesi faaliyet karı		2.824.408	419.044
Finansman gelirleri	28	862.715	498.917
Finansman giderleri (-)	28	(1.461.751)	(734.300)
Sürdürülen faaliyetler vergi öncesi karı		2.225.372	183.661
Sürdürülen faaliyetler vergi geliri	29	338.555	1.286.460
Dönem vergi gideri (-)		(133.346)	(5.147)
Ertelenmiş vergi geliri		471.901	1.291.607
Sürdürülen faaliyetler dönem karı		2.563.927	1.470.121
Diğer kapsamlı gelirler:			
Kar veya zararda yeniden sınıflandırılmayacaklar		7.632	(8.670)
Tanımlanmış fayda planları yeniden ölçüm kazanç/(kayıpları)		9.414	(10.390)
Kar veya zararda yeniden sınıflandırılmayacak diğer kapsamlı gelire ilişkin vergiler		(1.782)	1.720
-Ertelenmiş vergi geliri/(gideri)		(1.782)	1.720
Kar veya zararda yeniden sınıflandırılacaklar		(476.853)	8.828
Satılmaya hazır finansal varlıkların yeniden değerlendirme kazançları		29.479	7.094
Yabancı para çevrim farklarındaki değişim		5.498	2.683
Riskten korunma kazanç/(kayıpları)		(637.390)	(559)
Kar veya zararda yeniden sınıflandırılacak diğer kapsamlı gelire ilişkin vergiler		125.560	(390)
-Ertelenmiş vergi geliri/(gideri)		125.560	(390)
Diğer kapsamlı gelir (vergi sonrası)		(469.221)	158
Toplam kapsamlı gelir		2.094.706	1.470.279
Dönem karının dağılımı:			
Kontrol gücü olmayan paylar		13.759	11.158
Ana ortaklık payları		2.550.168	1.458.963
Toplam kapsamlı gelirin dağılımı			
Kontrol gücü olmayan paylar		13.472	11.002
Ana ortaklık payları		2.081.234	1.459.277
Nominal değeri 1 Kr olan pay başına kazanç (Kr)	30	10,18	5,83

İlişikteki notlar konsolide finansal tabloların ayrılmaz parçasını oluşturur.

Türkiye Petrol Rafinerileri A.Ş.

31 Aralık 2015 tarihinde sona eren yıla ait konsolide özkaynak değişim tablosu

(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, bin Türk Lirası ("TL") olarak gösterilmiştir.)

				Kar veya zararda yeniden sınıflandırılmayacak birikmiş diğer kapsamlı gelirler ve giderler		Kar veya zararda yeniden sınıflandırılacak birikmiş diğer kapsamlı gelirler ve giderler			Birikmiş karlar				
	Ödenmiş sermaye	Sermaye düzeltme farkları	Pay ihraç primleri/ iskontoları	Tanımlanmış fayda planları yeniden ölçüm kazanç/(kayıpları)	Riskten korunma kazanç/(kayıpları)	Yabancı para çevrim farkları	Yeniden değerlendirme ve sınıflandırma kazanç/(kayıpları)	Kardan ayrılan kısıtlanmış yedekler	Geçmiş yıllar karları	Net dönem karı	Ana ortaklığa ait özkaynaklar	Kontrol gücü olmayan paylar	Özkaynaklar
1 Ocak 2014	250.419	1.344.243	172	(2.672)	-	9.375	47.664	221.417	2.025.761	1.197.223	5.093.602	44.912	5.138.514
Transferler	-	-	-	-	-	-	-	(58.016)	1.255.239	(1.197.223)	-	-	-
Temettü ödemesi	-	-	-	-	-	-	-	-	(396.163)	-	(396.163)	-	(396.163)
- Net dönem karı	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1.458.963	1.458.963	11.158	1.470.121
- Diğer kapsamlı gelir	-	-	-	(8.514)	(447)	2.683	6.592	-	-	-	314	(156)	158
Toplam kapsamlı gelir	-	-	-	(8.514)	(447)	2.683	6.592	-	-	1.458.963	1.459.277	11.002	1.470.279
31 Aralık 2014	250.419	1.344.243	172	(11.186)	(447)	12.058	54.256	163.401	2.884.837	1.458.963	6.156.716	55.914	6.212.630
1 Ocak 2015	250.419	1.344.243	172	(11.186)	(447)	12.058	54.256	163.401	2.884.837	1.458.963	6.156.716	55.914	6.212.630
Geçmiş yıllara ilişkin düzeltmelerin etkileri	-	-	-	-	-	-	-	-	67.159	-	67.159	-	67.159
Transferler	-	-	-	-	-	-	-	-	1.458.963	(1.458.963)	-	-	-
Temettü ödemesi	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	(6.046)	(6.046)
- Net dönem karı	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2.550.168	2.550.168	13.759	2.563.927
- Diğer kapsamlı gelir	-	-	-	7.564	(510.001)	5.498	28.005	-	-	-	(468.934)	(287)	(469.221)
Toplam kapsamlı gelir	-	-	-	7.564	(510.001)	5.498	28.005	-	-	2.550.168	2.081.234	13.472	2.094.706
31 Aralık 2015	250.419	1.344.243	172	(3.622)	(510.448)	17.556	82.261	163.401	4.410.959	2.550.168	8.305.109	63.340	8.368.449

İlişikteki notlar konsolide finansal tabloların ayrılmaz parçasını oluşturur.

Türkiye Petrol Rafinerileri A.Ş.**31 Aralık 2015 tarihinde sona eren yıla ait****konsolide nakit akış tablosu**

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") olarak gösterilmiştir.)

		Bağımsız denetimden geçmiş	
		1 Ocak –	1 Ocak –
	Notlar	31 Aralık 2015	31 Aralık 2014
A. İşletme faaliyetlerinden nakit akışları		125.246	2.435.230
Dönem karı/zararı		2.563.927	1.470.121
Dönem net karı/zararı mutabakatı ile ilgili düzeltmeler		1.520.377	(293.828)
- Amortisman ve itfa giderleri ile ilgili düzeltmeler	12, 13	486.013	258.123
- Stok değer düşüklüğü/iptali ile ilgili düzeltmeler	8	11.910	90.204
- Karşılıklar ile ilgili düzeltmeler	17	83.933	101.242
- Faiz gelirleri ve giderleri ile ilgili düzeltmeler	28	348.864	157.114
- Gerçeğe uygun değer kayıpları/kazançları ile ilgili düzeltmeler		69.121	(64.606)
- Özkaynaktan pay alma yöntemi ile değerlendirilen yatırımların			
karları ile ilgili düzeltmeler	10	(70.080)	16.380
- Vergi gideri/geliri ile ilgili düzeltmeler		(338.555)	(1.286.460)
- Duran varlıkların elden çıkarılmasından kaynaklanan			
kayıp/kazançlar ile ilgili düzeltmeler	27	(2.560)	319
- Yatırım ya da finansman faaliyetlerinden kaynaklanan nakit			
akışlarına neden olan diğer kalemlere ilişkin düzeltmeler	28	924.395	438.328
- Kar/zarar mutabakatı ile ilgili diğer düzeltmeler		7.336	(4.472)
İşletme sermayesinde gerçekleşen değişimler		(3.855.384)	1.607.179
- Stoklardaki artış/azalışla ilgili düzeltmeler		256.463	995.562
- Ticari alacaklardaki artış/azalışla ilgili düzeltmeler		(2.377.053)	1.791.340
- Faaliyetlerle ilgili diğer alacaklardaki artış/azalışla ilgili			
düzeltmeler		(704.551)	(7.290)
- Ticari borçlardaki artış/azalışla ilgili düzeltmeler		(1.730.771)	(1.183.719)
- Faaliyetlerle ilgili diğer borçlardaki artış/azalışla ilgili düzeltmeler		700.528	11.286
Faaliyetlerden elde edilen nakit akışları		228.920	2.783.472
- Vergi ödemeleri/iadeleri		(8.229)	(6.083)
- Ceza ödemeleri	17	(54.998)	(309.011)
- Diğer nakit girişleri/çıkışları		(40.447)	(33.148)
B. Yatırım faaliyetlerinden kaynaklanan nakit akışları		(888.504)	(2.187.284)
Maddi ve maddi olmayan duran varlıkların satışından			
kaynaklanan nakit girişleri		2.962	343
Maddi ve maddi olmayan duran varlıkların alımından kaynaklanan			
nakit çıkışları		(961.466)	(2.257.627)
Alınan temettüler	10	70.000	70.000
C. Finansman faaliyetlerinden nakit akışları		(248.980)	(124.410)
Borçlanmadan kaynaklanan nakit girişleri		37.123	421.841
Ödenen temettüler		(6.046)	(396.163)
Alınan faiz		189.509	136.237
Ödenen faiz		(469.566)	(286.325)
Yabancı para çevrim farklarının etkisinden önce nakit ve nakit			
benzerlerindeki net artış/azalış		(1.012.238)	123.536
D. Yabancı para çevrim farklarının nakit ve nakit benzerleri			
üzerindeki etkisi		-	-
Nakit ve nakit benzerlerindeki net artış/azalış		(1.012.238)	123.536
E. Dönem başı nakit ve nakit benzerleri		3.211.406	3.087.870
Dönem sonu nakit ve nakit benzerleri	4	2.199.168	3.211.406

İlişikteki notlar konsolide finansal tabloların ayrılmaz parçasını oluşturur.

Türkiye Petrol Rafinerileri A.Ş.

**31 Aralık 2015 tarihinde sona eren yıla ait
konsolide finansal tablolara ait açıklayıcı notlar**
(Tutarlar aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") olarak gösterilmiştir.)

1. Grup'un organizasyonu ve faaliyet konusu

Türkiye Petrol Rafinerileri A.Ş. ("Tüpraş" veya "Şirket") 16 Kasım 1983 tarihinde kurulmuştur. Şirket'in ana faaliyet konuları aşağıdaki gibidir:

- Ham petrol tedarik ve rafine etmek, gerektiğinde petrol ürünlerini ithal ve ihraç etmek ve bu maksatla yurt içinde ve dışında petrol rafinerileri kurmak ve işletmek,
- Petrokimya sanayi ve ilgili diğer sanayi alanında fabrikalar, tesisler kurmak ve işletmek,
- Petrokimyasal maddeler ve ilgili diğer maddelerin elde edilmesi için gerekli hammaddeler, yardımcı maddeler, malzeme ve kimyasal maddeleri tedarik ederek işlemek veya bu maddeleri üretmek ve bu maddelerin ticaretini yapmak,
- Üretim faaliyetinin her aşamasında elde edilecek ürünleri ambalajlamak ve bunun için ambalaj endüstrisi kurmak, atık, yan ürün ve standart dışı maddeleri değerlendirmek ve/veya satmak, değerlendirme olanağı bulunmayan maddelerin yok edilmesi için gerekli tesisleri kurmak ve işletmek,
- Yasa ve yönetmelikler çerçevesinde, her türlü enerji ve enerji ile ilgili sanayi alanında santraller, tesisler kurmak ve işletmek. Bunun için gerekli her türlü ekipman, malzeme ve kimyevi maddeyi tedarik ederek kullanmak ve bu maddelerin ticaretini yapmak,
- Her türlü petrol ürünleri, LPG ve doğalgazın yurtiçi, yurtdışı toptan ve perakende alımı, satımı, ithali, ihracı, depolanması, pazarlanması ve dağıtımını yapmak, yaptırmak, bu amaç ve konularda kısmen ya da tamamen faaliyet göstermek üzere diğer gerçek ve tüzel kişilerle dağıtım ve pazarlama şirketi veya benzeri diğer ortaklıklar kurmak veya mevcut ortaklıkların hisse senetlerini ve hisseyi temsil eden evraklarını temellük etmek, gerektiğinde satmak, iştirak paylarını almak veya devretmektir.

Tüpraş ve bağlı ortaklıklarının (topluca "Grup" olarak adlandırılacaktır) temel faaliyetlerinin önemli bölümü Türkiye'de olup, Grup'un faaliyetleri rafinaj sektörü altında toplanmıştır.

Şirket, Sermaye Piyasası Kurulu'na ("SPK") kayıtlıdır ve hisseleri 1991 yılından beri Borsa İstanbul A.Ş.'de ("BİST") (eski adıyla İstanbul Menkul Kıymetler Borsası'nda (İMKB)) işlem görmektedir. 31 Aralık 2015 tarihi itibarıyla, Şirket'in BİST'e kayıtlı %49 oranında hissesi mevcuttur. Aynı tarih itibarıyla Şirket'in hisselerini elinde bulunduran hissedarlar ve hisse oranları aşağıdaki gibidir (Not 23):

	%
Enerji Yatırımları A.Ş.	51,00
Halka açık kısım	49,00
	100,00

Şirket ana ortağı; Koç Holding A.Ş. Koç Ailesi ve Koç Ailesi tarafından sahip olunan şirketler tarafından kontrol edilmektedir.

Türkiye Petrol Rafinerileri A.Ş.

31 Aralık 2015 tarihinde sona eren yıla ait konsolide finansal tablolara ait açıklayıcı notlar (devamı)
(Tutarlar aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") olarak gösterilmiştir.)

1. Grup'un organizasyonu ve faaliyet konusu (devamı)

Tüpraş'ın konsolidasyon kapsamındaki bağlı ortaklık ve müşterek yönetime tabi ortaklıkları ve faaliyet konuları aşağıda belirtilmiştir:

Bağlı Ortaklık	Faaliyet gösterdiği ülke	Faaliyet konusu
Ditaş Deniz İşletmeciliği ve Tankerciliği A.Ş. ("Ditaş")	Türkiye	Ham petrol ve petrol ürünleri taşımacılığı
Üsküdar Tankercilik A.Ş. ("Üsküdar")	Türkiye	Ham petrol ve petrol ürünleri taşımacılığı
T Damla Denizcilik A.Ş. ("Damla")	Türkiye	Ham petrol ve petrol ürünleri taşımacılığı
Kadıköy Tankercilik A.Ş. ("Kadıköy")	Türkiye	Ham petrol ve petrol ürünleri taşımacılığı
Beykoz Tankercilik A.Ş. ("Beykoz")	Türkiye	Ham petrol ve petrol ürünleri taşımacılığı
Sarıyer Tankercilik A.Ş. ("Sarıyer")	Türkiye	Ham petrol ve petrol ürünleri taşımacılığı
Kartal Tankercilik A.Ş. ("Kartal")	Türkiye	Ham petrol ve petrol ürünleri taşımacılığı
Maltepe Tankercilik A.Ş. ("Maltepe")	Türkiye	Ham petrol ve petrol ürünleri taşımacılığı
Salacak Tankercilik A.Ş. ("Salacak")	Türkiye	Ham petrol ve petrol ürünleri taşımacılığı
Karşıyaka Tankercilik A.Ş. ("Karşıyaka")	Türkiye	Ham petrol ve petrol ürünleri taşımacılığı
Körfez Hava Ulaştırma A.Ş. ("Körfez") (*)	Türkiye	Hava taşımacılığı ve ulaştırma

(*) Grup'un bağlı ortaklıklarından Körfez, 2009 yılının Haziran ayında kurulmuş olup, Grup'un 31 Aralık 2015 tarihinde sona eren yıla ait konsolide finansal tabloları açısından önemlilik teşkil etmemesi nedeniyle konsolidasyon kapsamına alınmayarak satılmaya hazır finansal varlık olarak muhasebeleştirilmiştir. Körfez'in 31 Aralık 2015 tarihi itibarıyla aktif toplamı 8.171 bin TL ve net dönem zararı 414 bin TL'dir.

Müşterek yönetime tabi ortaklık	Faaliyet gösterdiği ülke	Faaliyet konusu
OPET Petrolcülük A.Ş. ("Opet")	Türkiye	Petrol ürünleri perakende satışı
THY Opet Havacılık Yakıtları A.Ş.	Türkiye	Jet yakıtı ikmal hizmeti
Opet International Limited	İngiltere	Petrol ürünleri ticareti
Opet Trade B.V.	Hollanda	Petrol ürünleri ticareti
Tasfiye halinde Opet Trade Singapore (*)	Singapur	Petrol ürünleri ticareti
Opet Fuchs Madeni Yağ San. ve Tic. A.Ş.	Türkiye	Madeni yağ ticareti
Op Ay Akaryakıt Ticaret Ltd. Şti.	Türkiye	Petrol ürünleri ticareti
Akdeniz Akaryakıt Depolama Nakliyat ve Tic. A.Ş.	Türkiye	Petrol ürünleri ticareti
Nemrut Liman ve Boru İşl. Nak. İç ve Dış Tic. Ltd. Şti.	Türkiye	Denizcilik hizmetleri
Opet Aygaz Gayrimenkul A.Ş.	Türkiye	Gayrimenkul

(*) 15 Temmuz 2015 tarihinden itibaren faaliyetlerini durdurmuştur.

Grup'un bünyesinde çalışan ortalama personel sayısı 31 Aralık 2015 tarihinde 5.131'dir (31 Aralık 2014 – 5.067).

Şirket'in tescil edilmiş adresi aşağıdaki gibidir:

Türkiye Petrol Rafinerileri A.Ş.
Güney Mahallesi
Petrol Caddesi No:25 41790
Körfez, Kocaeli

Türkiye Petrol Rafinerileri A.Ş.

31 Aralık 2015 tarihinde sona eren yıla ait konsolide finansal tablolara ait açıklayıcı notlar (devamı)
(Tutarlar aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") olarak gösterilmiştir.)

2. Konsolide finansal tabloların sunumuna ilişkin esaslar

2.1. Sunuma ilişkin temel esaslar

2.1.1 Uygulanan muhasebe standartları

Grup'un konsolide finansal tabloları, Sermaye Piyasası Kurulu'nun ("SPK") 13 Haziran 2013 tarih ve 28676 sayılı Resmi Gazete' de yayınlanan Seri II, 14.1 nolu "Sermaye Piyasasında Finansal Raporlamaya İlişkin Esaslar Tebliği" ("Tebliğ") hükümlerine uygun olarak hazırlanmış olup Tebliğin 5. Maddesine göre Kamu Gözetimi Muhasebe ve Denetim Standartları Kurumu ("KGK") tarafından yayımlanan Türkiye Muhasebe Standartları'nı / Türkiye Finansal Raporlama Standartları ile bunlara ilişkin ek ve yorumları ("TMS/TFRS") esas alınmıştır.

SPK, 17 Mart 2005 tarihinde almış olduğu bir kararla, Türkiye'de faaliyette bulunan halka açık şirketler için, 1 Ocak 2005 tarihinden itibaren geçerli olmak üzere enflasyon muhasebesi uygulamasının gerekli olmadığını ilan etmiştir. Grup'un finansal tabloları, bu karar çerçevesinde hazırlanmıştır.

Grup ile Grup'a bağlı Türkiye'de yerleşik şirketler, muhasebe kayıtlarının tutulmasında ve kanuni finansal tablolarının hazırlanmasında, KGK tarafından çıkarılan prensiplere ve şartlara, Türk Ticaret Kanunu ("TTK"), vergi mevzuatı ve Türkiye Cumhuriyeti Maliye Bakanlığı ("Maliye Bakanlığı") tarafından çıkarılan Tekdüzen Hesap Planı şartlarına uymaktadır. Türkiye Finansal Raporlama Standartları'na göre hazırlanan bu konsolide finansal tablolar, gerçeğe uygun değerleri ile gösterilen satılmaya hazır finansal varlıklar ve türev araçlar dışında, tarihi maliyet esaslı baz alınarak Türk Lirası olarak hazırlanmıştır. Konsolide finansal tablolar, tarihi maliyet esasına göre hazırlanmış kanuni kayıtlara Türkiye Finansal Raporlama Standartları uyarınca doğru sunumun yapılması amacıyla gerekli düzeltme ve sınıflandırmalar yansıtılarak düzenlenmiştir.

Fonksiyonel ve sunum para birimi

Grup bünyesinde yer alan şirketlerin finansal tablolarındaki her bir kalem, şirketlerin operasyonlarını sürdürdükleri temel ekonomik ortamda geçerli olan para birimi kullanılarak muhasebeleştirilmiştir ('fonksiyonel para birimi'). Konsolide finansal tablolar, Tüpraş'ın fonksiyonel ve sunum para birimi olan TL para birimi kullanılarak sunulmuştur.

2.1.2 Türkiye Finansal Raporlama Standartları'ndaki (TFRS) değişiklikler

Yeni ve düzeltilmiş standartlar ve yorumlar

31 Aralık 2015 tarihi itibarıyla sona eren hesap dönemine ait konsolide finansal tabloların hazırlanmasında esas alınan muhasebe politikaları aşağıda özetlenen 1 Ocak 2015 tarihi itibarıyla geçerli yeni ve değiştirilmiş TFRS standartları ve TFRYK yorumları dışında önceki yılda kullanılanlar ile tutarlı olarak uygulanmıştır. Bu standartların ve yorumların Grup'un mali durumu ve performansı üzerindeki etkileri ilgili paragraflarda açıklanmıştır.

i) 1 Ocak 2015 tarihinden itibaren geçerli olan yeni standart, değişiklik ve yorumlar

TMS 19 – Tanımlanmış Fayda Planları: Çalışan Katkıları (Değişiklik)

TMS 19'a göre tanımlanmış fayda planları muhasebeleştirilirken çalışan ya da üçüncü taraf katkıları göz önüne alınmalıdır. Değişiklik, katkı tutarı hizmet verilen yıl sayısından bağımsız ise, işletmelerin söz konusu katkıları hizmet dönemlerine yaymak yerine, hizmetin verildiği yılda hizmet maliyetinden düşerek muhasebeleştirileceklerini açıklığa kavuşturmuştur. Söz konusu değişikliğin Grup'un finansal durumu ve performansı üzerinde hiçbir etkisi olmamıştır.

Türkiye Petrol Rafinerileri A.Ş.

31 Aralık 2015 tarihinde sona eren yıla ait konsolide finansal tablolara ait açıklayıcı notlar (devamı)
(Tutarlar aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") olarak gösterilmiştir.)

2. Konsolide finansal tabloların sunumuna ilişkin esaslar (devamı)

TMS/TFRS'lerde Yıllık iyileştirmeler

KGK, Eylül 2014'de '2010-2012 Dönemine İlişkin Yıllık İyileştirmeler' ve '2011-2013 Dönemine İlişkin Yıllık İyileştirmeler' ile ilgili olarak aşağıdaki standart değişikliklerini yayınlanmıştır.

Yıllık iyileştirmeler - 2010–2012 Dönemi

TFRS 2 Hisse Bazlı Ödemeler:

Hakediş koşulları olan performans koşulu ve hizmet koşulu tanımlarına açıklık getirilmiştir. Değişiklik ileriye dönük olarak uygulanacaktır.

TFRS 3 İşletme Birleşmeleri

Bir işletme birleşmesinde yükümlülük (veya varlık) olarak sınıflanan koşullu bedelin, TMS 39 Finansal Araçlar (veya TFRS 9, hangisi geçerliyse) kapsamında olsun ya da olmasın, sonraki dönemlerde gerçeğe uygun değeri kar veya zarara yansıtılan finansal araç olarak muhasebeleştirileceğine açıklık getirilmiştir. Değişiklik işletme birleşmeleri için ileriye dönük olarak uygulanacaktır.

TFRS 8 Faaliyet Bölümleri

Değişiklikler şu konulara açıklık getirmektedir: i) TFRS 8'e göre toplulaştırma/birleştirme kriterinin uygulanmasına ilişkin yönetimin yaptığı değerlendirme, birleştirilen faaliyet bölümlerinin kısa tanımlarının ve benzerliklerine ilişkin değerlendirme yapılırken kullanılan ekonomik karakteristiklerinin (örneğin satış ve brüt karları) belirtilmesini de içerecek şekilde açıklanmalıdır. ii) Faaliyet varlıklarının toplam varlıklar ile mutabakatı, bu mutabakat işletmenin faaliyetlere ilişkin karar almaya yetkili yöneticisine raporlanıyorsa açıklanmalıdır. Değişiklikler geriye dönük olarak uygulanacaktır.

TMS 16 Maddi Duran Varlıklar ve TMS 38 Maddi Olmayan Duran Varlıklar

TMS 16.35(a) ve TMS 38.80(a)'daki değişiklik yeniden değerlemenin aşağıdaki şekilde yapılabileceğini açıklığa kavuşturmuştur i) Varlığın brüt defter değeri piyasa değerine getirilecek şekilde düzeltilir veya ii) varlığın net defter değerinin piyasa değeri belirlenir, net defter değeri piyasa değerine gelecek şekilde brüt defter değeri oransal olarak düzeltilir. Değişiklik geriye dönük olarak uygulanacaktır.

TMS 24 İlişkili Taraf Açıklamaları

Değişiklik, kilit yönetici personeli hizmeti veren yönetici işletmenin ilişkili taraf açıklamalarına tabi ilişkili bir taraf olduğunu açıklığa kavuşturmuştur. Buna ilave olarak yönetici işletme kullanan bir şirketin yönetim hizmeti için katlandığı masrafları açıklaması gerekmektedir. Değişiklik geriye dönük olarak uygulanacaktır.

Yıllık iyileştirmeler - 2011–2013 Dönemi

TFRS 3 İşletme Birleşmeleri

Değişiklik ile i) sadece iş ortaklıklarının değil müşterek anlaşmaların da TFRS 3'ün kapsamında olmadığı ve ii) bu kapsam istisnasının sadece müşterek anlaşmanın finansal tablolarındaki muhasebeleşmeye uygulanabilir olduğu açıklığa kavuşturulmuştur. Değişiklik ileriye dönük olarak uygulanacaktır.

Türkiye Petrol Rafinerileri A.Ş.

31 Aralık 2015 tarihinde sona eren yıla ait konsolide finansal tablolara ait açıklayıcı notlar (devamı)
(Tutarlar aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") olarak gösterilmiştir.)

2. Konsolide finansal tabloların sunumuna ilişkin esaslar (devamı)

TFRS 13 Gerçeğe Uygun Değer Ölçümü

TFRS 13'deki portföy istisnasının sadece finansal varlık, finansal yükümlülükler değil TMS 39 (veya TFRS 9 hangisi geçerliyse) kapsamındaki diğer sözleşmelere de uygulanabileceği açıklanmıştır. Değişiklik ileriye dönük olarak uygulanacaktır.

TMS 40 Yatırım Amaçlı Gayrimenkuller

Değişiklik, işlemin varlık edinimi ya da işletme birleşmesi olarak değerlendirilmesi konusunda TFRS 3 ve TMS 40'un karşılıklı ilişkisini açıklığa kavuşturmuştur. Değişiklik ileriye dönük olarak uygulanacaktır.

Söz konusu değişikliklerin Grup'un finansal durumu veya performansı üzerinde önemli bir etkisi olmamıştır.

ii) Yayınlanan ama yürürlüğe girmemiş ve erken uygulamaya konulmayan standartlar

Konsolide finansal tabloların onaylanma tarihi itibarıyla yayımlanmış fakat cari raporlama dönemi için henüz yürürlüğe girmemiş ve Grup tarafından erken uygulanmaya başlanmamış yeni standartlar, yorumlar ve değişiklikler aşağıdaki gibidir. Grup aksi belirtilmedikçe yeni standart ve yorumların yürürlüğe girmesinden sonra konsolide finansal tablolarını ve dipnotlarını etkileyecek gerekli değişiklikleri yapacaktır.

TFRS 9 Finansal Araçlar – Sınıflandırma ve Açıklama

Aralık 2012'de ve Şubat 2015'de yapılan değişikliklerle yeni standart, 1 Ocak 2018 tarihi ve sonrasında başlayan yıllık hesap dönemleri için geçerli olacaktır, erken uygulamaya izin verilmektedir. TFRS 9 Finansal Araçlar standardının ilk safhası finansal varlıkların ve yükümlülüklerin ölçülmesi ve sınıflandırılmasına ilişkin yeni hükümler getirmektedir. TFRS 9'a yapılan değişiklikler esas olarak finansal varlıkların sınıflama ve ölçümünü ve gerçeğe uygun değer farkı kar veya zarara yansıtılarak ölçülen olarak sınıflandırılan finansal yükümlülüklerin ölçümünü etkileyecektir ve bu tür finansal yükümlülüklerin gerçeğe uygun değer değişikliklerinin kredi riskine ilişkin olan kısmının diğer kapsamlı gelir tablosunda sunumunu gerektirmektedir. Grup, standardın finansal durumu ve performansı üzerine etkilerini standardın diğer safhaları KGK tarafından kabul edildikten sonra değerlendirecektir.

TFRS 11 – Müşterek Faaliyetlerde Hisse Edinimi (Değişiklikler)

TFRS 11, faaliyeti bir işletme teşkil eden müşterek faaliyetlerde ortaklık payı edinimi muhasebesi ile ilgili rehberlik etmesi için değiştirilmiştir. Bu değişiklik, TFRS 3 İşletme Birleşmeleri'nde belirtildiği şekilde faaliyeti bir işletme teşkil eden bir müşterek faaliyette ortaklık payı edinen işletmenin, bu TFRS'de belirtilen rehberlik ile ters düşenler hariç, TFRS 3 ve diğer TFRS'lerde yer alan işletme birleşmeleri muhasebesine ilişkin tüm ilkeleri uygulamasını gerektirmektedir. Buna ek olarak, edinen işletme, TFRS 3 ve işletme birleşmeleri ile ilgili diğer TFRS'lerin gerektirdiği bilgileri açıklamalıdır. Değişiklikler, 1 Ocak 2016 ve sonrasında başlayan yıllık hesap dönemleri için ileriye dönük olarak uygulanacaktır. Erken uygulamaya izin verilmektedir. Söz konusu değişikliğin Grup'un finansal durumu ve performansı üzerinde hiçbir etkisi olmayacaktır.

TMS 16 ve TMS 38 – Kabul edilebilir Amortisman ve İtfa Yöntemlerinin Açıklığa Kavuşturulması (TMS 16 ve TMS 38'deki Değişiklikler)

TMS 16 ve TMS 38'deki Değişiklikler, maddi duran varlıklar için hasıllata dayalı amortisman hesaplaması kullanımını yasaklamış ve maddi olmayan duran varlıklar için hasıllata dayalı amortisman hesaplaması kullanımını önemli ölçüde sınırlandırmıştır. Değişiklikler, 1 Ocak 2016 ve sonrasında başlayan yıllık hesap dönemleri için ileriye dönük olarak uygulanacaktır. Erken uygulamaya izin verilmektedir. Söz konusu değişikliğin Grup'un finansal durumu ve performansı üzerinde hiçbir etkisi olmayacaktır.

Türkiye Petrol Rafinerileri A.Ş.

31 Aralık 2015 tarihinde sona eren yıla ait konsolide finansal tablolara ait açıklayıcı notlar (devamı)
(Tutarlar aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") olarak gösterilmiştir.)

2. Konsolide finansal tabloların sunumuna ilişkin esaslar (devamı)

TMS 16 Maddi Duran Varlıklar ve TMS 41 Tarımsal Faaliyetler: Taşıyıcı Bitkiler (Değişiklikler)

TMS 16'da, "taşıyıcı bitkiler" in muhasebeleştirilmesine ilişkin bir değişiklik yapılmıştır. Yayınlanan değişiklikte üzüm asma, kauçuk ağacı ya da hurma ağacı gibi canlı varlık sınıfından olan taşıyıcı bitkilerin, olgunlaşma döneminden sonra bir dönemden fazla ürün verdiği ve işletmeler tarafından ürün verme ömrü süresince tutulduğu belirtilmektedir. Ancak taşıyıcı bitkiler, bir kere olgunlaştıktan sonra önemli biyolojik dönüşümden geçmedikleri için ve işlevleri imalat benzeri olduğu için, değişiklik taşıyıcı bitkilerin TMS 41 yerine TMS 16 kapsamında muhasebeleştirilmesi gerektiğini ortaya koymakta ve "maliyet modeli" ya da "yeniden değerlendirme modeli" ile değerlendirilmesine izin vermektedir. Taşıyıcı bitkilerdeki ürün ise TMS 41'deki satış maliyetleri düşülmüş gerçeğe uygun değer modeli ile muhasebeleştirilecektir. Değişiklikler, 1 Ocak 2016 ve sonrasında başlayan yıllık hesap dönemleri için ileriye dönük olarak uygulanacaktır. Erken uygulamaya izin verilmektedir. Değişiklik Grup için geçerli değildir ve Grup'un finansal durumu veya performansı üzerinde etkisi olmayacaktır.

TMS 27 – Bireysel Mali Tablolarda Özkaynak Yöntemi (TMS 27'de Değişiklik)

Nisan 2015'de Kamu Gözetimi, Muhasebe ve Denetim Standartları Kurumu (KGK), işletmelerin bireysel finansal tablolarında bağlı ortaklıklar ve iştiraklerdeki yatırımların muhasebeleştirilmesinde özkaynak yönteminin kullanılması seçeneğini yeniden sunmak için TMS 27'de değişiklik yapmıştır. Buna göre işletmelerin bu yatırımları:

- maliyet değeriyle
- TFRS 9 uyarınca
- veya
- TMS 28'de tanımlanan özkaynak yöntemini kullanarak muhasebeleştirilmesi gerekmektedir.

İşletmelerin aynı muhasebeleştirmeyi her yatırım kategorisine uygulaması gerekmektedir. Bu değişiklik 1 Ocak 2016 ve sonrasında başlayan yıllık raporlama dönemleri için geçerli olup, geçmişe dönük olarak uygulanmalıdır. Erken uygulamaya izin verilmekte olup, erken uygulama açıklanmalıdır. Söz konusu değişikliğin Grup'un finansal durumu ve performansı üzerindeki etkileri değerlendirilmektedir.

TFRS 10 ve TMS 28: Yatırımcı İşletmenin İştirak veya İş Ortaklığına Yaptığı Varlık Satışları veya Katkıları - Değişiklikler

Şubat 2015'de, TFRS 10 ve TMS 28'deki bir iştirak veya iş ortaklığına verilen bir bağlı ortaklığın kontrol kaybını ele almadaki gereklilikler arasındaki tutarsızlığı gidermek için TFRS 10 ve TMS 28'de değişiklik yapılmıştır. Bu değişiklik ile bir yatırımcı ile iştirak veya iş ortaklığı arasında, TFRS 3'te tanımlandığı şekli ile bir işletme teşkil eden varlıkların satışı veya katkısından kaynaklanan kazanç veya kayıpların tamamının yatırımcı tarafından muhasebeleştirilmesi gerektiği açıklığa kavuşturulmuştur. Eski bağlı ortaklıkta tutulan yatırımın gerçeğe uygun değerden yeniden ölçülmesinden kaynaklanan kazanç veya kayıplar, sadece ilişkisiz yatırımcıların o eski bağlı ortaklıktaki payları ölçüsünde muhasebeleştirilmelidir. İşletmelerin bu değişikliği, 1 Ocak 2016 veya sonrasında başlayan yıllık raporlama dönemleri için ileriye dönük olarak uygulamaları gerekmektedir. Erken uygulamaya izin verilmektedir. Söz konusu değişikliğin Grup'un finansal durumu ve performansı üzerindeki etkileri değerlendirilmektedir.

TFRS 10, TFRS 12 ve TMS 28: Yatırım İşletmeleri: Konsolidasyon istisnasının uygulanması (TFRS 10 ve TMS 28'de Değişiklik)

Şubat 2015'de, TFRS 10 Konsolide Finansal Tablolar standardındaki yatırım işletmeleri istisnasının uygulanması sırasında ortaya çıkan konuları ele almak için TFRS 10, TFRS 12 ve TMS 28'de değişiklikler yapılmıştır. Değişiklikler 1 Ocak 2016 veya sonrasında başlayan yıllık raporlama dönemleri için geçerlidir. Erken uygulamaya izin verilmektedir. Değişiklikler Grup için geçerli değildir ve Grup'un finansal durumu veya performansı üzerinde etkisi olmayacaktır.

Türkiye Petrol Rafinerileri A.Ş.

31 Aralık 2015 tarihinde sona eren yıla ait konsolide finansal tablolara ait açıklayıcı notlar (devamı) (Tutarlar aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") olarak gösterilmiştir.)

2. Konsolide finansal tabloların sunumuna ilişkin esaslar (devamı)

TMS 1: Açıklama İnisyatifi (TMS 1'de Değişiklik)

Şubat 2015'de, TMS 1'de değişiklik yapmıştır. Bu değişiklikler; Önemlilik, Ayırıştırma ve alt toplamlar, Dipnot yapısı, Muhasebe politikaları açıklamaları, Özkaynakta muhasebeleştirilen yatırımlardan kaynaklanan diğer kapsamlı gelir kalemlerinin sunumu alanlarında dar odaklı iyileştirmeler içermektedir. Bu değişiklikler 1 Ocak 2016 veya sonrasında başlayan yıllık raporlama dönemleri için geçerlidir. Erken uygulamaya izin verilmektedir. Değişikliklerin Grup'un konsolide finansal tablo dipnotları üzerinde önemli bir etkisi olması beklenmemektedir.

TFRS Yıllık İyileştirmeler, 2012-2014 Dönemi

KGK, Şubat 2015'de "TFRS Yıllık İyileştirmeler, 2012-2014 Dönemi"ni yayınlamıştır. Doküman, değişikliklerin sonucu olarak değişikliğe uğrayan standartlar ve ilgili Gerekçeler hariç, dört standarda beş değişiklik getirmektedir. Etkilenen standartlar ve değişikliklerin konuları aşağıdaki gibidir:

- TFRS 5 Satış Amaçlı Elde Tutulan Duran Varlıklar ve Durdurulan Faaliyetler – elden çıkarma yöntemlerindeki değişikliklerin (satış veya ortaklara dağıtım yoluyla) yeni bir plan olarak değil, eski planın devamı olarak kabul edileceğine açıklık getirilmiştir
- TFRS 7 Finansal Araçlar: Açıklamalar – bir finansal varlığın devredilmesinde hizmet sözleşmelerinin değerlendirilmesine ve netleştirmeye ilişkin TFRS 7 açıklamalarının ara dönem özet finansal tablolar için zorunlu olmadığına ilişkin açıklık getirilmiştir
- TMS 19 Çalışanlara Sağlanan Faydalar – yüksek kaliteli kurumsal senetlerin pazar derinliğinin, borcun bulunduğu ülkede değil borcun taşındığı para biriminde değerlendirileceğine açıklık getirilmiştir
- TMS 34 Ara Dönem Finansal Raporlama – gerekli ara dönem açıklamalarının ya ara dönem finansal tablolarda ya da ara dönem finansal tablolardan gönderme yapılarak sunulabileceğine açıklık getirilmiştir.

Bu değişiklikler 1 Ocak 2016 ve sonrasında başlayan yıllık raporlama dönemleri için geçerli olup, erken uygulamaya izin verilmektedir. Söz konusu değişikliklerin Grup'un finansal durumu ve performansı üzerindeki etkileri değerlendirilmektedir.

Uluslararası Muhasebe Standartları Kurumu (UMSK) tarafından yayınlanmış fakat KGK tarafından yayınlanmamış yeni ve düzeltilmiş standartlar ve yorumlar

Aşağıda listelenen yeni standartlar, yorumlar ve mevcut UFRS standartlarındaki değişiklikler UMSK tarafından yayınlanmış fakat cari raporlama dönemi için henüz yürürlüğe girmemiştir. Fakat bu yeni standartlar, yorumlar ve değişiklikler henüz KGK tarafından TFRS'ye uyarlanmamıştır/yayınlanmamıştır ve bu sebeple TFRS'nin bir parçasını oluşturmazlar. Grup konsolide finansal tablolarında ve dipnotlarda gerekli değişiklikleri bu standart ve yorumlar TFRS'de yürürlüğe girdikten sonra yapacaktır.

Yıllık İyileştirmeler - 2010–2012 Dönemi

TFRS 13 Gerçeğe Uygun Değer Ölçümü

Karar Gerekçeleri'nde açıklandığı üzere, üzerlerinde faiz oranı belirtilmeyen kısa vadeli ticari alacak ve borçlar, iskonto etkisinin önemsiz olduğu durumlarda, fatura tutarından gösterilebilecektir. Değişiklikler derhal uygulanacaktır.

Türkiye Petrol Rafinerileri A.Ş.

31 Aralık 2015 tarihinde sona eren yıla ait konsolide finansal tablolara ait açıklayıcı notlar (devamı)
(Tutarlar aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") olarak gösterilmiştir.)

2. Konsolide finansal tabloların sunumuna ilişkin esaslar (devamı)

Yıllık İyileştirmeler - 2011–2013 Dönemi

UFRS 15 - Müşterilerle Yapılan Sözleşmelerden Doğan Hasılat

UMSK Mayıs 2014'de UFRS 15 Müşterilerle Yapılan Sözleşmelerden Doğan Hasılat standardını yayınlamıştır. Standarttaki yeni beş aşamalı model, hasılatın muhasebeleştirme ve ölçüm ile ilgili gereklilikleri açıklamaktadır. Standart, müşterilerle yapılan sözleşmelerden doğan hasılatı uygulanacak olup bir işletmenin olağan faaliyetleri ile ilgili olmayan bazı finansal olmayan varlıkların (örneğin maddi duran varlık çıkışları) satışının muhasebeleştirilip ölçülmesi için model oluşturmaktadır. UFRS 15'in uygulama tarihi aslında 1 Ocak 2017'di, ancak Eylül 2015 de UMSK geçerlilik tarihini 1 Ocak 2018 ve sonrasında başlayan yıllık hesap dönemleri için uygulanacak şekilde ertelemiştir. Erken uygulamaya izin verilmektedir. UFRS 15'e geçiş için iki alternatif uygulama sunulmuştur; tam geriye dönük uygulama veya modifiye edilmiş geriye dönük uygulama. Modifiye edilmiş geriye dönük uygulama tercih edildiğinde önceki dönemler yeniden düzenlenmeyecek ancak mali tablo dipnotlarında karşılaştırmalı rakamsal bilgi verilecektir. Söz konusu değişikliğin Grup'un finansal durumu ve performansı üzerindeki etkileri değerlendirilmektedir.

UFRS 9 Finansal Araçlar – Nihai Standart (2014)

UMSK, Temmuz 2014'te UMS 39 Finansal Araçlar: Muhasebeleştirme ve Ölçme standardının yerine geçecek olan ve sınıflandırma ve ölçme, değer düşüklüğü ve finansal riskten korunma muhasebesi aşamalarından oluşan projesi UFRS 9 Finansal Araçlar'ı nihai olarak yayınlamıştır. UFRS 9 finansal varlıkların içinde yönetildikleri iş modelini ve nakit akım özelliklerini yansıtan akılcı, tek bir sınıflama ve ölçüm yaklaşımına dayanmaktadır. Bunun üzerine, kredi kayıplarının daha zamanında muhasebeleştirilebilmesini sağlayacak ileriye yönelik bir beklenen kredi kaybı modeli ile değer düşüklüğü muhasebesine tabi olan tüm finansal araçlara uygulanabilen tek bir model kurulmuştur. Buna ek olarak, UFRS 9, banka ve diğer işletmelerin, finansal borçlarını gerçeğe uygun değeri ile ölçme opsiyonun seçtikleri durumlarda, kendi kredi değerliliklerindeki düşüşe bağlı olarak finansal borcun gerçeğe uygun değerindeki azalmadan dolayı kar veya zarar tablosunda gelir kaydetmeleri sonucunu doğuran "kendi kredi riski" denilen sorunu ele almaktadır. Standart ayrıca, risk yönetimi ekonomisini muhasebe uygulamaları ile daha iyi ilişkilendirebilmek için geliştirilmiş bir finansal riskten korunma modeli içermektedir. UFRS 9, 1 Ocak 2018 veya sonrasında başlayan yıllık hesap dönemleri için geçerlidir; ancak, erken uygulamaya izin verilmektedir. Ayrıca, finansal araçların muhasebesi değiştirilmeden 'kendi kredi riski' ile ilgili değişikliklerinin tek başına erken uygulanmasına izin verilmektedir. Grup, standardın finansal durumu ve performansı üzerine etkilerini değerlendirmektedir.

UFRS 16 Kiralama İşlemleri

UMSK Ocak 2016'da UFRS 16 "Kiralama İşlemleri" standardını yayınlamıştır. Yeni standart, faaliyet kiralaması ve finansal kiralama ayrımını ortadan kaldırarak kiracı durumundaki şirketler için birçok kiralamanın tek bir model altında bilançoya alınmasını gerektirmektedir. Kiralayan durumundaki şirketler için muhasebeleştirme büyük ölçüde değişmemiş olup faaliyet kiralaması ile finansal kiralama arasındaki fark devam etmektedir. UFRS 16, UMS 17 ve UMS 17 ile ilgili Yorumların yerine geçecek olup 1 Ocak 2019 ve sonrasında başlayan yıllık hesap dönemleri için geçerlidir. UFRS 15 "Müşterilerle Yapılan Sözleşmelerden Doğan Hasılat" standardı da uygulandığı sürece UFRS 16 için erken uygulamaya izin verilmektedir. Grup, standardın finansal durumu ve performansı üzerine etkilerini değerlendirmektedir.

Türkiye Petrol Rafinerileri A.Ş.

**31 Aralık 2015 tarihinde sona eren yıla ait
konsolide finansal tablolara ait açıklayıcı notlar (devamı)**
(Tutarlar aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") olarak gösterilmiştir.)

2. Konsolide finansal tabloların sunumuna ilişkin esaslar (devamı)

UMS 12 Gelir Vergileri: Gerçekleşmemiş Zararlar için Ertelenmiş Vergi Varlıklarının Muhasebeleştirilmesi (Değişiklikler)

UMSK Ocak 2016'da, UMS 12 Gelir Vergileri standardında değişikliklerini yayınlamıştır. Yapılan değişiklikler gerçeğe uygun değeri ile ölçülen borçlanma araçlarına ilişkin ertelenmiş vergi muhasebeleştirilmesi konusunda açıklık getirmektedir. Değişiklikler; gerçekleşmemiş zararlar için ertelenmiş vergi varlıklarının muhasebeleştirilmesi hükümleri konusunda, uygulamadaki mevcut farklılıkları gidermeyi amaçlamaktadır. Değişiklikler, 1 Ocak 2017 ve sonrasında başlayan yıllık hesap dönemleri için geriye dönük olarak uygulanacaktır. Erken uygulamaya izin verilmektedir. Ancak, değişikliklerin ilk kez uygulandığı dönem, karşılaştırmalı sunulan ilk dönemin açılış özkaynaklarındaki etki, açılış geçmiş yıllar karları/zararları ve diğer özkaynak kalemleri arasında ayrıştırılmadan, açılış geçmiş yıllar karları/zararlarında (ya da uygun olması durumunda bir diğer özkaynak kaleminde) muhasebeleştirilebilecektir. Grup bu muafiyeti uygulaması durumunda, finansal tablo dipnotlarında açıklama yapacaktır. Söz konusu değişikliklerin Grup'un finansal durumu ve performansı üzerindeki etkileri değerlendirilmektedir.

UMS 7 Nakit Akış Tabloları (Değişiklikler)

UMSK Ocak 2016'da, UMS 7 Nakit Akış Tabloları standardında değişikliklerini yayınlamıştır. Değişiklikler, şirketin finansman faaliyetleri konusunda finansal tablo kullanıcılarına sağlanan bilgilerin iyileştirilmesi için UMS 7'ye açıklık getirilmesini amaçlamaktadır. Dipnot açıklamalarındaki iyileştirmeler, şirketlerin finansal borçlarındaki değişiklikler için bilgi sağlamasını gerektirmektedir. Değişiklikler, 1 Ocak 2017 ve sonrasında başlayan yıllık hesap dönemleri için uygulanacaktır. Erken uygulamaya izin verilmektedir. Grup'un bu değişiklikleri ilk kez uygulamasında, önceki dönemlere ilişkin karşılaştırmalı bilgi sunulmasına gerek yoktur. Söz konusu değişikliklerin Grup'un finansal durumu ve performansı üzerindeki etkileri değerlendirilmektedir.

2.1.3 Yabancı ülkelerde faaliyet gösteren müşterek yönetime tabi ortaklıkların finansal tabloları

Yabancı ülkelerde faaliyet gösteren Müşterek Yönetime Tabi Ortaklıkların finansal tabloları, faaliyet gösterdikleri ülkelerde geçerli olan kanun ve yönetmeliklere uygun olarak hazırlanmış olup Türkiye Finansal Raporlama Standartları uyarınca doğru sunumun yapılması amacıyla gerekli düzeltmeler yansıtılarak düzenlenmiştir. İlgili yabancı ortaklıkların varlık ve yükümlülükleri konsolide bilanço tarihindeki döviz kuru, gelir ve giderler ortalama döviz kuru kullanılarak Türk Lirası'na çevrilmiştir. Kapanış ve ortalama kur kullanımı sonucu ortaya çıkan kur farkları diğer kapsamlı gelir tablosu ve özkaynaklar içerisindeki yabancı para çevrim farkları hesabı altında takip edilmektedir.

Türkiye Petrol Rafinerileri A.Ş.

31 Aralık 2015 tarihinde sona eren yıla ait konsolide finansal tablolara ait açıklayıcı notlar (devamı) (Tutarlar aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") olarak gösterilmiştir.)

2. Konsolide finansal tabloların sunumuna ilişkin esaslar (devamı)

2.1.4 Konsolidasyon esasları

- a) 31 Aralık 2015 tarihinde sona eren yıla ait konsolide finansal tablolar, 31 Aralık 2014 tarihinde sona eren yıla ait konsolide finansal tablolarda belirtilen esaslarla tutarlı olarak hazırlanan ana şirket olan Tüpraş'ın ve Bağlı Ortaklıkları'nın finansal tablolarını kapsamaktadır.
- b) 31 Aralık 2015 tarihi itibarıyla konsolidasyona tabi tutulan Bağlı Ortaklıklar ve Müşterek Yönetime Tabi Ortaklıkları'nın oy hakları ve etkin ortaklık payları 31 Aralık 2014 tarihinde sona eren yıla ait konsolide finansal tablolarda belirtilen oy hakları ve etkin ortaklık paylarından değişiklik göstermemiştir.

	31 Aralık 2015		31 Aralık 2014	
	Şirket tarafından sahip olunan doğrudan ve dolaylı oy hakkı (%)	Etkin ortaklık payı (%)	Şirket tarafından sahip olunan doğrudan ve dolaylı oy hakkı (%)	Etkin ortaklık payı (%)
Bağlı Ortaklık				
Ditaş	79,98	79,98	79,98	79,98
Üsküdar	79,98	79,98	79,98	79,98
Damla	79,98	79,98	79,98	79,98
Beykoz	79,98	79,98	79,98	79,98
Kadıköy	79,98	79,98	79,98	79,98
Sarıyer	79,98	79,98	79,98	79,98
Kartal	79,98	79,98	79,98	79,98
Maltepe	79,98	79,98	79,98	79,98
Salacak	79,98	79,98	79,98	79,98
Karşıyaka	79,98	79,98	79,98	79,98

Bağlı Ortaklıklar'a ait finansal durum tabloları ve gelir tabloları tam konsolidasyon yöntemi kullanılarak konsolide edilmiş olup, Şirket'in sahip olduğu payların kayıtlı iştirak değeri, ilgili özkaynak ile karşılıklı olarak netleştirilmiştir. Şirket ile Bağlı Ortaklıkları arasındaki işlemler ve bakiyeler konsolidasyon kapsamında karşılıklı olarak silinmektedir. Şirket'in sahip olduğu bağlı ortaklık hisselerinin kayıtlı değerleri ve bu hisselerden kaynaklanan temettüler, ilgili özkaynak ve kapsamlı gelir tablosu hesaplarından netleştirilmiştir.

- c) Müşterek Yönetime Tabi Ortaklıklar, Grup'un bir veya daha fazla müteşebbis ortak tarafından müştereken yönetilmek üzere, bir ekonomik faaliyetin üstlenilmesi için bir sözleşme dahilinde oluşturulan şirketleri ifade etmektedir. Grup bu müşterek kontrolü, kendisinin doğrudan ya da dolaylı olarak sahip olduğu hisselerden veya ilişkili tarafların sahip olduğu paylara ait oy haklarını onlar adına kullanma yetkisinden yararlanarak sağlamaktadır. Müşterek Yönetime Tabi Ortaklıklar özkaynaktan pay alma yöntemi kullanılmak suretiyle konsolidasyon kapsamına alınırlar. Özkaynaktan pay alma yöntemine göre muhasebeleştirilen yatırımlar konsolide finansal durum tablosunda, alış maliyetinin üzerine Grup'un iştirakin net varlıklarındaki payına alım sonrası değişikliklerin eklenmesi veya çıkarılması ve varsa değer düşüklüğü karşılığının düşülmesiyle gösterilmektedir. Konsolide kapsamlı gelir tablosu, Grup'un Müşterek Yönetime Tabi Ortaklıklarının faaliyetleri sonucundaki payını yansıtmaktadır. Müşterek Yönetime Tabi Ortaklıkların kar veya zararına henüz yansıtılmamış tutarların Müşterek Yönetime Tabi Ortaklıkların özkaynaklarında ortaya çıkardığı değişiklikler de Grup'un Müşterek Yönetime Tabi Ortaklıktaki payı oranında Müşterek Yönetime Tabi Ortaklıkların defter değerinde düzeltme yapılmasını gerekli kılabilir. Bu değişikliklerden Grup'a düşen pay doğrudan Grup'un kendi özkaynaklarında muhasebeleştirilir.

Türkiye Petrol Rafinerileri A.Ş.

31 Aralık 2015 tarihinde sona eren yıla ait konsolide finansal tablolara ait açıklayıcı notlar (devamı) (Tutarlar aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") olarak gösterilmiştir.)

2. Konsolide finansal tabloların sunumuna ilişkin esaslar (devamı)

Aşağıdaki tabloda 31 Aralık 2015 ve 31 Aralık 2014 tarihleri itibariyle özkaynaktan pay alma yöntemine göre muhasebeleştirilen müşterek yönetime tabi ortaklıkların oranları gösterilmiştir:

	31 Aralık 2015		31 Aralık 2014	
	Şirket tarafından sahip olunan doğrudan ve dolaylı oy hakkı (%)	Etkin ortaklık payı (%)	Şirket tarafından sahip olunan doğrudan ve dolaylı oy hakkı (%)	Etkin ortaklık payı (%)
Özkaynaktan pay alma yöntemi kullanılarak değerlendirilen müşterek yönetime tabi ortaklıklar				
Opet	50,00	40,00	50,00	40,00
Opet International Limited	50,00	40,00	50,00	40,00
Opet Trade B.V.(*)	50,00	40,00	50,00	40,00
Tasfiye halinde Opet Trade Singapore(*)(**)	50,00	40,00	50,00	40,00
THY Opet Havacılık Yakıtları A.Ş.(*)	25,00	20,00	25,00	20,00
Opet Fuchs Madeni Yağ San. ve Tic. A.Ş.(*)	25,00	20,00	25,00	20,00
Op Ay Akaryakıt Ticaret Ltd. Şti.(*)	25,00	20,00	25,00	20,00
Akdeniz Akaryakıt Depolama Nakliyat ve Tic. A.Ş.(*)	16,65	13,32	16,65	13,32
Nemrut Liman ve Boru İşl. Nak. İç ve Dış Tic. Ltd. Şti.(*)	12,50	10,00	12,50	10,00
Opet Aygaz Gayrimenkul A.Ş.(*)	25,00	20,00	25,00	20,00

(*) İlgili şirketler Opet'in finansal tablolarında konsolidasyon kapsamına alınmaktadır veya özkaynak yöntemi ile muhasebeleştirilmektedir.

(**) 15 Temmuz 2015 tarihinden itibaren faaliyetlerini durdurmuştur.

- d) Grup'un toplam oy haklarının %20'nin altında olduğu veya %20'nin üzerinde olmakla birlikte Grup'un önemli bir etkiye sahip olmadığı veya konsolide finansal tablolar açısından önemlilik teşkil etmeyen, teşkilatlanmış piyasalarda işlem görmeyen satılmaya hazır finansal varlıklar gerçeğe uygun değerleriyle, gerçeğe uygun değerleri güvenilir bir şekilde belirlenemeyen satılmaya hazır finansal varlıklar maliyet bedelleri üzerinden, varsa, değer kaybı ile ilgili karşılık düşüldükten sonra konsolide finansal tablolara yansıtılmıştır (Not 9).
- e) Bağlı Ortaklıklar'ın net varlıklarında ve faaliyet sonuçlarında ana ortaklık dışı paya sahip hissedarların payları, konsolide finansal durum tablosu ve kapsamlı gelir tablosunda ana ortaklık dışı pay olarak gösterilmiştir.

2.2. Muhasebe politikalarında değişiklikler

2.2.1 Karşılaştırmalı bilgiler

Finansal durum ve performans trendlerinin tespitine imkan vermek üzere, Grup'un konsolide finansal tabloları önceki dönemle karşılaştırmalı hazırlanmaktadır.

Grup, 31 Aralık 2015 tarihi itibariyle konsolide finansal durum tablosunu 31 Aralık 2014 tarihi itibariyle hazırlanmış konsolide finansal durum tablosu ile; 31 Aralık 2015 tarihinde sona eren yıla ait konsolide kapsamlı gelir tablosunu, nakit akım tablosunu ve özkaynak değişim tablosunu ise 31 Aralık 2014 tarihinde sona eren yıla ait konsolide finansal tablolar ile karşılaştırmalı olarak düzenlemiştir.

Türkiye Petrol Rafinerileri A.Ş.

**31 Aralık 2015 tarihinde sona eren yıla ait
konsolide finansal tablolara ait açıklayıcı notlar (devamı)**
(Tutarlar aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") olarak gösterilmiştir.)

2. Konsolide finansal tabloların sunumuna ilişkin esaslar (devamı)

2.2.2 Netleştirme/Mahsup

Finansal varlık ve yükümlülükler, gerekli kanuni hak olması, söz konusu varlık ve yükümlülükleri net olarak değerlendirmeye niyet olması veya varlıkların elde edilmesi ile yükümlülüklerin yerine getirilmesinin eş zamanlı olduğu durumlarda net olarak gösterilirler.

2.3. Önemli muhasebe politikalarının özeti

Konsolide finansal tabloların hazırlanmasında izlenen önemli muhasebe politikaları aşağıda özetlenmiştir:

2.3.1 Nakit ve nakit benzerleri

Nakit ve nakit benzerleri konsolide bilançoda maliyet değerleri ile yansıtılmaktadırlar. Nakit ve nakit benzerleri, eldeki nakit, banka mevduatları ile tutarı belirli, nakde kolayca çevrilebilen kısa vadeli ve yüksek likiditeye sahip, değerindeki değişim riski önemsiz olan ve vadesi üç ay veya daha kısa olan yatırımları içermektedir (Not 4).

2.3.2 Ticari alacaklar ve değer düşüklüğü karşılığı

Grup'un doğrudan bir borçluya mal veya hizmet tedariki ile oluşan vadeli satışlarından kaynaklanan ticari alacaklar, etkin faiz yöntemi kullanılarak iskonto edilmiş maliyetleri üzerinden değerlendirilmiştir.

Grup'un ödenmesi gereken meblağları tahsil edemeyecek olduğunu gösteren bir durumun söz konusu olması halinde ticari alacaklar için bir değer düşüklüğü karşılığı oluşturulur. Söz konusu bu karşılığın tutarı, alacağın kayıtlı değeri ile tahsili mümkün tutar arasındaki farktır. Tahsili mümkün tutar, teminatlardan ve güvencelerden tahsil edilebilecek meblağlar da dahil olmak üzere tüm nakit akışlarının oluşan ticari alacağın orijinal etkin faiz oranı esas alınarak iskonto edilen değeridir.

Değer düşüklüğü tutarı, kaydedilmesinden sonra oluşacak bir durum dolayısıyla azalırsa, söz konusu tutar cari dönemde diğer gelirlere yansıtılır (Not 6).

2.3.3 İlişkili taraflar

Konsolide finansal tabloların amacı doğrultusunda, ortaklar, üst düzey yönetim personeli ve Yönetim Kurulu üyeleri, aileleri ve onlar tarafından kontrol edilen veya onlara bağlı şirketler, iştirak ve ortaklıklar ile Koç Topluluğu şirketleri, ilişkili taraflar olarak kabul edilmişlerdir (Not 31).

2.3.4 Stoklar

Stoklar, net gerçekleşebilir değer ya da elde etme bedelinden düşük olanı ile değerlendirilir. Stokların maliyeti tüm satın alma maliyetlerini, dönüştürme maliyetlerini ve stokların mevcut durumuna ve konumuna getirilmesi için katlanılan diğer maliyetleri içerir. Grup, stoklarını ağırlıklı ortalama maliyet yöntemine göre değerlemektedir. Üretim sürecinde aynı hammadde girdisinden birden fazla ürün elde edildiğinden her bir ürünün üretim maliyeti ayrı olarak belirlenememektedir. Şirket, üretim maliyetlerini rasyonel ve tutarlı bir şekilde dağıtabilmek için, üretim tamamlanma aşamasında üretim maliyetlerini, ürünler arasında her bir ürünün nispi satış değerlerini esas alarak dağıtmaktadır.

Net gerçekleşebilir değer, olağan ticari faaliyet içerisinde oluşan tahmini satış fiyatından tahmini tamamlanma maliyeti ve satışı gerçekleştirmek için gerekli tahmini satış maliyeti toplamının indirilmesiyle elde edilen tutardır (Not 8).

2. Konsolide finansal tabloların sunumuna ilişkin esaslar (devamı)

2.3.5 Yedek parça ve malzemeler

Yedek parça ve malzemeler net gerçekleşebilir değer ya da elde etme bedelinden düşük olanı ile değerlendirilir. Yedek parça ve malzemelerin maliyeti tüm satın alma maliyetlerini ve yedek parçaların mevcut durumuna ve konumuna getirilmesi için katılan diğer maliyetleri içerir. Grup, yedek parça ve malzemelerini ağırlıklı ortalama maliyet yöntemine göre değerlemektedir. Grup, beklenen kullanım süresi içerisinde kullanılmayan ve yakın bir gelecekte kullanılmasını öngörmediği yedek parça ve malzemeler için değer düşüklüğü karşılığı ayırmaktadır (Not 15).

2.3.6 Finansal yatırımlar

Tüm finansal varlıklar, ilk kaydedilişlerinde işlem maliyetleri dahil olmak üzere maliyet bedelleri üzerinden değerlendirilir. Likidite ihtiyacının karşılanmasına yönelik olarak veya faiz oranlarındaki değişimler nedeniyle satılabilecek olan ve belirli bir süre gözetilmeksizin elde tutulan finansal araçlar, satılmaya hazır finansal varlıklar olarak sınıflandırılmıştır. Bunlar, kısa vadeli olarak kar amacıyla elde tutulmadıkça veya işletme sermayesinin artırılması amacıyla satışına ihtiyaç duyulmayacaksa duran varlıklar olarak gösterilir, aksi halde dönen varlıklar olarak sınıflandırılır. Şirket yönetimi, bu finansal araçların sınıflandırmasını satın alındıkları tarihte uygun bir şekilde yapmakta olup düzenli olarak bu sınıflandırmayı gözden geçirmektedir.

Grup her bilanço tarihinde bir ya da bir grup finansal varlığında değer düşüklüğü olduğuna dair objektif bir kanıtın olup olmadığını değerlendirir. Finansal araçların satılmaya hazır olarak sınıflandırılması durumunda, gerçeğe uygun değer elde etme maliyetinin altına önemli derecede düşmesi veya gerçeğe uygun değer uzun süreli bir düşüş eğiliminde bulunması, menkul kıymetlerin değer düşüklüğüne maruz kalıp kalmadığını değerlendirmede dikkate alınır. Eğer satılmaya hazır finansal varlıklar için bu tür bir kanıt mevcutsa, özkaynaklardan dönemin kapsamlı gelir tablosuna transfer edilerek kümüle net zarar, elde etme maliyeti ile cari gerçeğe uygun değer arasındaki farktan, bu finansal varlığa ilişkin daha önce kar/zararda muhasebeleştirilmiş gerçeğe uygun değer zararları düşülmek suretiyle hesaplanır ve dönemin kapsamlı gelir tablosuna gider olarak yansıtılır.

Satılmaya hazır finansal varlıkların gerçeğe uygun değerindeki değişikliklerden kaynaklanan gerçekleşmemiş kar ve zararlar bir değer düşüklüğü olmadığı durumda dönem sonuçları ile ilişkilendirilmeden finansal varlığın konsolide finansal tablolardan çıkarıldığı tarihe kadar doğrudan özkaynak içinde "Finansal Varlıklar Değer Artış Fonu" hesabında muhasebeleştirilmiştir. Satılmaya hazır finansal varlıklar konsolide finansal tablolardan çıkarıldıklarında, özkaynak da "Finansal Varlıklar Değer Artış Fonu"nda takip edilen ilgili kazanç ve zararlar konsolide kapsamlı gelir tablosuna transfer edilir.

Satılmaya hazır finansal varlıkların borsaya kayıtlı herhangi bir gerçeğe uygun değerinin olmadığı veya doğru biçimde gerçeğe uygun değeri yansıtmadığı durumlarda finansal varlığın gerçeğe uygun değeri değerlendirme teknikleri kullanılarak belirlenir. Bu değerlendirme teknikleri, piyasa koşullarına uygun güncel işlemleri veya esasen benzer diğer yatırım araçlarını baz almayı ve yatırım yapılan şirkete özgü şartları dikkate alarak iskonto edilmiş nakit akım analizlerini içerir.

Şirket'in %20'nin altında sermaye payına sahip olduğu finansal varlıkların borsaya kayıtlı herhangi bir gerçeğe uygun değerinin olmadığı, gerçeğe uygun değer hesaplanmasında kullanılan diğer yöntemlerin uygun olmaması nedeniyle gerçeğe uygun bir değer tahmininin yapılamadığı ve gerçeğe uygun değer güvenilir bir şekilde ölçülemediği durumlarda finansal varlığın kayıtlı değeri elde etme maliyeti tutarından, şayet mevcutsa, değer düşüklüğü karşılığının çıkarılması suretiyle belirlenmiştir (Not 9).

Türkiye Petrol Rafinerileri A.Ş.

**31 Aralık 2015 tarihinde sona eren yıla ait
konsolide finansal tablolara ait açıklayıcı notlar (devamı)**
(Tutarlar aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") olarak gösterilmiştir.)

2. Konsolide finansal tabloların sunumuna ilişkin esaslar (devamı)

2.3.7 Maddi duran varlıklar

Maddi duran varlıklar, elde etme maliyetinden birikmiş amortismanın düşülmesi ile bulunan net değerleri ile gösterilmektedir. Tarihi değerler, maddi duran varlığın iktisabı ile direkt olarak ilgili olan maliyetleri içermektedir. İktisap tarihinden sonraki maliyetler, sadece varlıkla ilgili gelecekteki ekonomik faydanın Grup'a akışının muhtemel olduğu ve varlığın maliyetinin güvenilir olarak ölçülebildiği durumlarda varlığın defter değerine ilave edilir veya ayrı bir varlık olarak kaydedilir. Diğer tüm bakım onarım giderleri ilgili döneme ait kapsamlı gelir tablosunda giderleştirilir. Amortisman, maddi duran varlıkların brüt defter değerleri üzerinden faydalı ömürlerine göre doğrusal amortisman yöntemi kullanılarak ayrılmaktadır (Not 12).

Grup'un sahip olduğu maddi duran varlıkların tahmin edilen faydalı ömürleri aşağıda belirtilmiştir:

	Faydalı ömür
Yeraltı ve yerüstü düzenleri	3-50 yıl
Binalar	5-50 yıl
Makina tesis ve cihazlar	3-50 yıl
Taşıt araçları	4-25 yıl
Döşeme ve demirbaşlar	2-50 yıl

Arazi ve arsalar, sınırsız ömürleri olması sebebiyle amortismanına tabi değildir.

Bir varlığın kayıtlı değeri, varlığın geri kazanılabilir değerinden daha yüksekse, kayıtlı değer derhal geri kazanılabilir değerine indirilir. Geri kazanılabilir değer, ilgili varlığın net satış fiyatı ya da kullanımdaki değerinin yüksek olanıdır. Net satış fiyatı, varlığın gerçeğe uygun değerinden satışı gerçekleştirmek için katlanılacak maliyetlerin düşülmesi suretiyle tespit edilir. Kullanımdaki değer ise ilgili varlığın kullanılmasına devam edilmesi suretiyle gelecekte elde edilecek tahmini nakit akımlarının konsolide bilanço tarihi itibarıyla indirgenmiş tutarlarına artık değerlerinin eklenmesi ile tespit edilir.

Maddi duran varlıkların satışı dolayısıyla oluşan kar ve zararlar diğer faaliyet gelirleri ve giderleri hesaplarına dahil edilirler.

Fuel Oil Dönüşüm Projesi (RUP) aktifleştirilmesi kapsamında yapılan teknik incelemeler sonucu makina tesis ve cihazların beklenen faydalı ömrü ortalama 35 yıl olarak, yeraltı ve yerüstü düzenlerinin beklenen faydalı ömrü 25 yıl olarak tahmin edilmiştir.

2.3.8 Maddi olmayan duran varlıklar

Maddi olmayan duran varlıklar, haklar ve yazılımları ve geliştirme giderlerini içermektedir (Not 13).

a) Haklar ve yazılımlar

Haklar ve yazılımlar, iktisap maliyeti üzerinden kaydedilir ve iktisap edildikleri tarihten sonra 5 yılı geçmeyen bir süre için tahmini faydalı ömürleri üzerinden doğrusal amortisman yöntemi ile amortismanına tabi tutulur.

b) Geliştirme giderleri

Geliştirme giderlerine ilişkin muhasebe politikası Not 2.3.24'te açıklanmıştır.

Türkiye Petrol Rafinerileri A.Ş.

**31 Aralık 2015 tarihinde sona eren yıla ait
konsolide finansal tablolara ait açıklayıcı notlar (devamı)**
(Tutarlar aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") olarak gösterilmiştir.)

2. Konsolide finansal tabloların sunumuna ilişkin esaslar (devamı)

2.3.9 Yatırım amaçlı gayrimenkuller

Mal ve hizmetlerin üretiminde kullanılmak veya idari maksatlarla veya işlerin normal seyri esnasında satılmak yerine, kira elde etmek veya değer kazanması amacıyla veya her ikisi için elde tutulan arsalar "yatırım amaçlı gayrimenkuller" olarak sınıflandırılır ve maliyet yöntemine göre maliyet değerleri ile gösterilir.

Yatırım amaçlı gayrimenkuller olası bir değer düşüklüğünün tespiti amacıyla incelenir ve bu inceleme sonunda yatırım amaçlı gayrimenkullerin kayıtlı değeri, geri kazanılabilir değerinden fazla ise karşılık ayrılmak suretiyle geri kazanılabilir değerine indirilir. Geri kazanılabilir değer, ilgili yatırım amaçlı gayrimenkulün mevcut kullanımından gelecek net nakit akımları ile satış maliyeti düşülmüş gerçeğe uygun değerden yüksek olanı olarak kabul edilir (Not 11).

2.3.10 Varlıklarda değer düşüklüğü

Grup, şerefiye dışındaki tüm maddi ve maddi olmayan duran varlıkları için, her bilanço tarihinde söz konusu varlığa ilişkin değer düşüklüğü olduğuna dair herhangi bir gösterge olup olmadığını değerlendirir. Eğer böyle bir gösterge mevcutsa, o varlığın taşınmakta olan değeri, kullanım veya satış yoluyla elde edilecek olan tutarlardan yüksek olanı ifade eden net gerçekleştirilir değer ile karşılaştırılır. Eğer söz konusu varlığın veya o varlığın ait olduğu nakit üreten herhangi bir birimin kayıtlı değeri, kullanım veya satış yoluyla geri kazanılacak tutardan yüksekse, değer düşüklüğü meydana gelmiştir. Bu durumda oluşan değer düşüklüğü zararları konsolide kapsamlı gelir tablosunda muhasebeleştirilir.

Değer düşüklüğünün iptali nedeniyle varlığın (veya nakit üreten birimin) kayıtlı değerinde meydana gelen artış, önceki yıllarda değer düşüklüğünün konsolide finansal tablolara alınmamış olması halinde oluşacak olan defter değerini (amortismanı tabi tutulduktan sonra kalan net tutar) aşmamalıdır. Değer düşüklüğünün iptali konsolide kapsamlı gelir tablosunda muhasebeleştirilir. Şerefiyenin net kayıtlı değeri yıllık olarak gözden geçirilmekte ve gerekli görüldüğü durumlarda daimi değer kaybı göz önüne alınarak düzeltmeye tabi tutulmaktadır.

2.3.11 Borçlanma maliyeti

Banka kredileri alındıkları tarihlerde işlem maliyetleri düşürülmüş gerçeğe uygun değerleri üzerinden kayda alınırlar. Müteakip dönemlerde etkin faiz oranı yöntemi kullanılarak iskonto edilmiş bedelleriyle değerlendirilir ve işlem masrafları düşüldükten sonra kalan tutar ile iskonto edilmiş maliyet değeri arasındaki fark, konsolide kapsamlı gelir tablosuna kredi dönemi süresince finansman maliyeti olarak yansıtılır.

Kullanıma ve satışa hazır hale getirilmesi önemli ölçüde zaman isteyen varlıklar söz konusu olduğunda satın alınması, yapımı veya üretimi ile ilişki kurulabilen borçlanma maliyetleri, ilgili varlık kullanıma veya satışa hazır hale getirilene kadar varlığın maliyetine dahil edilmektedir.

Diğer tüm borçlanma maliyetleri, oluştukları dönemlerde konsolide kapsamlı gelir tablosuna kaydedilmektedir.

Türkiye Petrol Rafinerileri A.Ş.

**31 Aralık 2015 tarihinde sona eren yıla ait
konsolide finansal tablolara ait açıklayıcı notlar (devamı)**
(Tutarlar aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") olarak gösterilmiştir.)

2. Konsolide finansal tabloların sunumuna ilişkin esaslar (devamı)

2.3.12 Faaliyet kiralalamaları

Grup - kiracı olarak

Operasyonel kiralama

Mülkiyete ait risk ve getirilerin önemli bir kısmının kiralayana ait olduğu kiralama işlemi, işletme kiralaması olarak sınıflandırılır. İşletme kiralaları olarak yapılan ödemeler, kira dönemi boyunca doğrusal yöntem ile konsolide kapsamlı gelir tablosuna gider olarak kaydedilir.

Grup - kiralyan olarak

Operasyonel kiralama

Operasyonel kiralamada, kiralanan varlıklar, konsolide bilançoda maddi duran varlıklar altında sınıflandırılır ve elde edilen kira gelirleri kiralama dönemi süresince, eşit tutarlarda konsolide kapsamlı gelir tablosuna yansıtılır. Kira geliri kira dönemi boyunca doğrusal yöntem ile konsolide kapsamlı gelir tablosuna yansıtılmaktadır.

2.3.13 Ertelenmiş vergiler

Ertelenmiş vergi, yükümlülük yöntemi kullanılarak, varlık ve yükümlülüklerin konsolide finansal tablolarda yer alan kayıtlı değerleri ile vergi değerleri arasındaki geçici farklar üzerinden hesaplanır. Ertelenmiş vergi, varlıkların olduğu veya yükümlülüklerin yerine getirildiği dönemde geçerli olması beklenen vergi oranları üzerinden hesaplanır ve gelir tablosuna gider veya gelir olarak kaydedilir. Bununla birlikte, ertelenen vergi, aynı veya farklı bir dönemde doğrudan öz sermaye ile ilişkilendirilen varlıklarla ilgili ise doğrudan öz sermaye hesap grubuyla ilişkilendirilir.

Ertelenmiş vergi yükümlülüğü vergilendirilebilir geçici farkların tümü için hesaplanırken, indirilebilir geçici farklardan oluşan ertelenmiş vergi varlıkları, gelecekte vergiye tabi kar elde etmek suretiyle bu farklardan yararlanmanın kuvvetle muhtemel olması şartıyla konsolide finansal tablolarda muhasebeleştirilir.

İndirimli kurumlar vergisi ödemesine imkan sağlayan devlet teşvikleri TMS-12 Gelir Vergileri standardı kapsamında değerlendirilerek; hak kazanılan vergi avantajı tutarı üzerinden, gelecekte vergiye tabi kar elde etmek suretiyle bu avantajdan yararlanmanın kuvvetle muhtemel olması şartıyla, ertelenen vergi varlığı muhasebeleştirilmektedir.

Aynı ülkenin vergi mevzuatına tabi olmak şartıyla ve cari vergi varlıklarının cari vergi yükümlülüklerinden mahsup edilmesi konusunda yasal olarak uygulanabilir bir hakkın bulunması durumunda ertelenmiş vergi varlıkları ve ertelenmiş vergi yükümlülükleri, karşılıklı olarak birbirinden mahsup edilir. Ertelenmiş vergi varlık veya yükümlülükleri konsolide finansal tablolarda uzun vadeli olarak sınıflandırılmıştır (Not 29).

Türkiye Petrol Rafinerileri A.Ş.

**31 Aralık 2015 tarihinde sona eren yıla ait
konsolide finansal tablolara ait açıklayıcı notlar (devamı)**
(Tutarlar aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") olarak gösterilmiştir.)

2. Konsolide finansal tabloların sunumuna ilişkin esaslar (devamı)

2.3.14 Kıdem tazminatı karşılığı

Çalışanlara sağlanan faydalar / Kıdem tazminatı karşılığı

a) Tanımlanan fayda planı:

Grup, mevcut iş kanunu gereğince, emeklilik nedeni ile işten ayrılan veya istifa ve kötü davranış dışındaki nedenlerle işine son verilen ve en az bir yıl hizmet vermiş personele belirli miktarda kıdem tazminatı ödemekle yükümlüdür.

Grup, finansal tablolardaki kıdem tazminatı karşılığını "Projeksiyon Metodu"nu kullanarak ve Grup'un personel hizmet süresini tamamlama ve kıdem tazminatına hak kazanma konularında geçmiş yıllarda kazandığı deneyimlerini baz alarak hesaplamış ve bilanço tarihi itibarıyla iskonto edilmiş değerini kayıtlara almıştır (Not 17). Hesaplanan tüm aktüeryal kazançlar ve kayıplar diğer kapsamlı gelir tablosuna yansıtılmıştır.

b) Tanımlanan katkı planları:

Grup, Sosyal Güvenlik Kurumu'na zorunlu olarak sosyal sigortalar primi ödemektedir. Grup'un bu primleri ödediği sürece başka yükümlülüğü kalmamaktadır. Bu primler tahakkuk ettikleri dönemde personel giderlerine yansıtılmaktadır.

2.3.15 Kıdeme teşvik primi karşılığı

Grup'un belli bir kıdemin üzerindeki çalışanlarına ödenen "Kıdeme Teşvik Primi" adı altında sağladığı bir fayda bulunmaktadır. Konsolide finansal tablolarda tahakkuk etmiş olan kıdeme teşvik primi karşılığı, gelecekteki olası yükümlülüklerin tahmini toplam karşılığının şimdiki zamana indirgenmiş değerini ifade eder (Not 17).

2.3.16 Dövizli işlemler

Yıl içinde gerçekleşen dövizli işlemler, işlem tarihlerinde geçerli olan döviz kurları üzerinden çevrilmiştir. Dövizle dayalı parasal varlık ve yükümlülükler, dönem sonunda geçerli olan döviz kurları üzerinden Türk Lirası'na çevrilmiştir. Dövizle dayalı parasal varlık ve yükümlülüklerin çevrimlerinden doğan kur farkı geliri veya zararları aktifleştirilen borçlanma maliyetlerinden kaynaklanan kur farkları (Not 2.3.11) dışında konsolide kapsamlı gelir tablosuna yansıtılır.

2.3.17 Gelirlerin kaydedilmesi

Gelir, mal ve hizmet satışlarının faturalanmış değerlerini içerir. Satışlar, ürünün teslimi veya hizmetin verilmesi, ürünle ilgili risk ve faydaların transferlerinin yapılmış olması, gelir tutarının güvenilir şekilde belirlenebilmesi ve işlemle ilgili ekonomik faydaların Grup'a akmasının muhtemel olması üzerine alınan veya alınabilecek bedelin gerçeğe uygun değeri üzerinden tahakkuk esasına göre kayıtlara alınır. Satışlarda önemli riskler ve faydalar, mallar alıcıya teslim edildiğinde ya da yasal sahiplik alıcıya geçtiğinde devredilir. Net satışlar, teslim edilmiş malların fatura edilmiş bedelinin satış iadelerinden ve satış ile ilgili vergilerden arındırılmış halidir. Faiz gelirleri zaman dilimi esasına göre gerçekleşir, geçerli faiz oranı ve vadesine kalan süre içinde etkili olacak faiz oranını dikkate alarak tahakkuk edecek olan gelir belirlenir.

Satışların içerisinde önemli bir vade farkı bulunması durumunda, gerçeğe uygun bedel, gelecekte oluşacak tahsilatların finansman maliyeti içerisinde yer alan gizli faiz oranı ile indirgenmesi ile tespit edilir. Gerçek değerleri ile nominal değerleri arasındaki fark, tahakkuk esasına göre faiz geliri olarak değerlendirilir.

Türkiye Petrol Rafinerileri A.Ş.

**31 Aralık 2015 tarihinde sona eren yıla ait
konsolide finansal tablolara ait açıklayıcı notlar (devamı)**
(Tutarlar aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") olarak gösterilmiştir.)

2. Konsolide finansal tabloların sunumuna ilişkin esaslar (devamı)

2.3.18 Karşılıklar

Grup'un geçmişteki işlemlerinin sonucunda mevcut hukuki veya geçerli bir yükümlülüğünün bulunması ve yükümlülüğün yerine getirilmesi için kaynakların dışa akmasının gerekli olabileceği ve tutar için güvenilir bir tahminin yapılabileceği durumlarda karşılıklar oluşturulur. Karşılıklar, konsolide bilanço tarihi itibarıyla yükümlülüğün yerine getirilmesi için yapılacak harcamanın Grup yönetimi tarafından yapılan en iyi tahmine göre hesaplanır ve etkisinin önemli olduğu durumlarda konsolide bilanço tarihindeki değerine indirilmesi için iskonto edilir.

2.3.19 Taahhütler, koşullu varlıklar ve yükümlülükler

Geçmiş olaylardan kaynaklanan ve mevcudiyeti işletmenin tam olarak kontrolünde bulunmayan gelecekteki bir veya daha fazla kesin olmayan olayın gerçekleşip gerçekleşmemesi ile teyit edilebilecek muhtemel yükümlülükler ve varlıklar konsolide finansal tablolara alınmamakta ve koşullu yükümlülükler ve varlıklar olarak değerlendirilmektedir (Not 22).

2.3.20 Temettü

Grup, temettü gelirlerini ilgili temettüyü alma hakkı olduğu tarihte konsolide finansal tablolara yansıtmaktadır. Temettü borçları, kar dağıtımının bir unsuru olarak beyan edildiği dönemde yükümlülük olarak konsolide finansal tablolara yansıtılır.

2.3.21 Hisse başına kazanç

Konsolide kapsamlı gelir tablosunda belirtilen hisse başına kazanç, net karın, dönem boyunca mevcut bulunan hisse senetlerinin ağırlıklı ortalama sayısına bölünmesi ile tespit edilir.

Türkiye'de şirketler mevcut hissedarlarına birikmiş karlardan ve özkaynak enflasyon düzeltmesi farkları hesabından hisseleri oranında hisse dağıtarak ("Bedelsiz Hisseler") sermayelerini arttırabilir. Hisse başına kar hesaplanırken bu bedelsiz hisse ihracı çıkarılmış hisseler olarak sayılır. Dolayısıyla hisse başına kar hesaplamasında kullanılan ağırlıklı hisse adedi ortalaması, hisselerin bedelsiz olarak çıkarılmasını geriye dönük olarak uygulamak suretiyle elde edilir.

2.3.22 Bölümlere göre raporlama

TFRS 11 "Müşterek Anlaşmalar" standardı, iş ortaklıklarını konsolide finansal tablolarda özkaynak yönetimine göre muhasebeleştirmeyi zorunlu kılmıştır. Bu değişiklik Grup tarafından geriye dönük olarak uygulanmıştır. Bu kapsamda Opet Petrolcülük A.Ş. özkaynak metodu ile değerlendirilmiş olup, akaryakıt dağıtım bölümü, bölümlere göre raporlama kapsamından çıkarılmıştır. Konsolidasyon kapsamında sadece rafinaj bölümü kalmış olması sebebiyle 1 Ocak 2013 tarihinden başlamak üzere bölümlere göre raporlama yapılmamaktadır.

Şirket'in, 31 Aralık 2015 tarihinde sona eren yıla ait toplam satışlarının %10'undan fazla satış yaptığı iki müşterisinden elde ettiği toplam 10.776.744 bin TL tutarındaki ciro akaryakıt satışlarından oluşmaktadır (31 Aralık 2014 – 11.057.743 bin TL).

Türkiye Petrol Rafinerileri A.Ş.

31 Aralık 2015 tarihinde sona eren yıla ait konsolide finansal tablolara ait açıklayıcı notlar (devamı)
(Tutarlar aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") olarak gösterilmiştir.)

2. Konsolide finansal tabloların sunumuna ilişkin esaslar (devamı)

2.3.23 Nakit akış tablosu

Nakit akım tablosunda, döneme ilişkin nakit akım tabloları işletme, yatırım ve finansman faaliyetlerine dayalı bir biçimde sınıflandırılarak raporlanır.

İşletme faaliyetlerinden kaynaklanan nakit akımları Grup'un faaliyetlerinden kaynaklanan nakit akımlarını gösterir.

Yatırım faaliyetleri ile ilgili nakit akımları, Grup'un yatırım faaliyetlerinde (sabit yatırımlar ve finansal yatırımlar) kullandığı ve elde ettiği nakit akımlarını gösterir.

Finansman faaliyetlerine ilişkin nakit akımları, Grup'un finansman faaliyetlerinde kullandığı kaynakları ve bu kaynakların geri ödemelerini gösterir.

2.3.24 Araştırma ve geliştirme giderleri

Araştırma masrafları, olduğu dönem içerisinde kapsamlı gelir tablosuna kaydedilir.

Geliştirme faaliyetleri (ya da Grup içi bir projenin gelişim aşaması) sonucu ortaya çıkan işletme içi yaratılan maddi olmayan duran varlıklar yalnızca aşağıda belirtilen şartların tamamı karşılandığında kayda alınırlar:

- duran varlığın kullanıma hazır ya da satılmaya hazır hale getirilebilmesi için tamamlanmasının teknik anlamda mümkün olması,
- duran varlığı tamamlama, kullanma veya satma niyetinin olması,
- duran varlığın kullanılabilir veya satılabilir olması,
- varlığın ne şekilde ileriye dönük olası bir ekonomik fayda sağlayacağını belli olması,
- duran varlığın gelişimini tamamlamak, söz konusu varlığı kullanmak ya da satmak için uygun teknik, finansal ve başka kaynakların olması, ve
- varlığın geliştirme maliyetinin, geliştirme sürecinde güvenilir bir şekilde ölçülebilir olması.

Diğer geliştirme giderleri gerçekleştiğinde gider olarak kaydedilmektedir. Önceki dönemde gider kaydedilen geliştirme gideri sonraki dönemde aktifleştirilemez.

2.3.25 Devlet teşvik ve yardımları

Devlet teşvikleri ile birlikte yatırım, araştırma ve geliştirme teşvikleri; Grup'un teşvik talepleri ile ilgili olarak yetkililer tarafından onaylandığı zaman tahakkuk esasına göre gerçeğe uygun değer ile muhasebeleştirilir.

Yatırım indirimi istisnası kapsamında indirimli kurumlar vergisi ödemesine imkan sağlayan devlet teşvikleri TMS-12 Gelir Vergileri standardı kapsamında değerlendirilmektedir (Not 2.3.13).

Türkiye Petrol Rafinerileri A.Ş.

31 Aralık 2015 tarihinde sona eren yıla ait konsolide finansal tablolara ait açıklayıcı notlar (devamı)
(Tutarlar aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") olarak gösterilmiştir.)

2. Konsolide finansal tabloların sunumuna ilişkin esaslar (devamı)

2.3.26 İşletme birleşmeleri ve şerefiye

İşletme birleşmeleri, TFRS 3 "İşletme Birleşmeleri" kapsamında satın alma yöntemine göre muhasebeleştirilir. 1 Ocak 2011 tarihinden önceki işletme birleşmelerinde bir işletmenin satın alınması ile ilgili katlanılan satın alma maliyeti, iktisap edilen işletmenin satın alma tarihindeki tanımlanabilir varlık, yükümlülük ve şarta bağlı yükümlülüklerine dağıtılır. Satın alım maliyetinin iktisap edilen işletmenin tanımlanabilir varlık, yükümlülük ve şarta bağlı yükümlülüklerin gerçeğe uygun değerlerindeki iktisap edenin payını aşan kısmı şerefiye olarak konsolide finansal tablolarda muhasebeleştirilir. İşletme birleşmelerinde iktisap edilen işletmenin/şirketin finansal tablolarında yer almayan ancak şerefiyenin içerisinden ayrılabilme özelliğine sahip varlıklar, maddi olmayan duran varlıklar (marka değeri gibi) ve/veya şarta bağlı yükümlülükler gerçeğe uygun değerleri ile konsolide finansal tablolara yansıtılır. İşletme birleşmesi sırasında oluşan şerefiye amortismanına tabi tutulmaz, bunun yerine yılda bir kez veya şartların değer düşüklüğünü işaret ettiği durumlarda daha sık aralıklarla değer düşüklüğü tespit çalışmasına tabi tutulur.

İktisap edilen tanımlanabilir varlık, yükümlülük ve şarta bağlı yükümlülüklerin gerçeğe uygun değerindeki iktisap edenin payının işletme birleşmesi maliyetini aşması durumunda ise fark gelir olarak kaydedilir.

1 Ocak 2011 tarihinden sonra gerçekleşen işletme birleşmelerinde, 1 Ocak 2011 tarihi itibarıyla geçerli olan yeniden düzenlenmiş TFRS 3 "İşletme Birleşmeleri" standardı uygulanmaktadır. Yeniden düzenlenmiş TFRS 3'ün temel farkı satın alma sırasında katlanılan bütün işlem maliyetlerinin kar/zararda muhasebeleştirilmesidir. 2015 yılı içerisinde gerçekleşen ve yeniden düzenlenmiş TFRS 3'ün uygulanmasını gerektiren bir işletme birleşmesi yoktur.

Şerefiye, değer düşüklüğü tespiti için nakit üreten birimlere dağıtılır. Dağıtım, şerefiyenin oluşmasına neden olan işletme birleşmesinden fayda elde etmesi beklenen nakit üreten bir ya da birden fazla birime yapılır. Grup, 28 Aralık 2006 tarihindeki Opet iktisabı nedeniyle Opet'in yurtiçindeki önemli pazar pozisyonu ve Tüpraş ile birlikteliğinin yaratacağı sinerjiyi, şerefiyenin oluşmasına ana sebep olarak değerlendirmektedir. Buna bağlı olarak Grup yönetimi, Opet, bağlı ortaklıkları ve müşterek yönetime tabi ortaklıklarını tek bir nakit üreten birim olarak değerlendirmektedir.

2.3.27 Türev araçlar ve riskten korunma işlemleri

Türev araçlar ilk olarak sözleşme tarihindeki gerçeğe uygun değerini yansıtan elde etme maliyeti üzerinden kayda alınmakta ve kayda alınmalarını izleyen dönemlerde gerçeğe uygun değer ile değerlendirilmektedir. Grup'un türev finansal araçlarını vadeli döviz ve mal alım-satım sözleşmeleri ve vadeli faiz oranı takası ve çapraz döviz takası ile ilgili işlemler oluşturmaktadır. Söz konusu türev araçlar ekonomik olarak Grup için risklere karşı etkin bir koruma sağlamakla birlikte, risk muhasebesi yönünden gerekli koşulları taşımadıkları durumlarda bunlara ilişkin gerçeğe uygun değer değişiklikleri gelir tablosuna yansıtılmaktadır.

Gerçeğe uygun değeriyle ölçülen ve gelir tablosuyla ilişkilendirilen vadeli döviz alım satım sözleşmelerinin gerçeğe uygun değeri, orijinal vadeli kurun, ilgili para birimi için sözleşmenin geri kalan kısmında geçerli olan piyasa faiz oranları referans alınarak hesaplanıp, dönem sonları itibarıyla, geçerli olan ileri vadeli kur ile karşılaştırılması yoluyla belirlenmektedir. Türev araçlar gerçeğe uygun değerinin pozitif veya negatif olmasına göre, bilançoda sırasıyla varlık ve yükümlülük olarak kaydedilmektedir (Not 20).

Yapılan değerlendirme sonucu gerçeğe uygun değeriyle ölçülen ve gelir tablosuyla ilişkilendirilen finansal varlık/yükümlülük olarak sınıflandırılan türev araçların gerçeğe uygun değerinde meydana gelen farklar gelir tablosuna yansıtılmaktadır.

Türkiye Petrol Rafinerileri A.Ş.

**31 Aralık 2015 tarihinde sona eren yıla ait
konsolide finansal tablolara ait açıklayıcı notlar (devamı)**
(Tutarlar aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") olarak gösterilmiştir.)

2. Konsolide finansal tabloların sunumuna ilişkin esaslar (devamı)

Grup'un finansal riskten korunma muhasebesi koşullarını yerine getiren finansal riskten korunma işlemleri aşağıda açıklandığı şekilde muhasebeleştirilmektedir:

Nakit akış riskinden korunma işlemleri

Grup, türev sözleşmesi yapıldığı tarihte, kayıtlı bir varlığın veya yükümlülüğün veya belirli bir riskle ilişkisi kurulabilen ve gerçekleşmesi muhtemel olan işlemlerin nakit akışlarında belirli bir riskten kaynaklanan ve kar/zararı etkileyebilecek değişimlere karşı korunmayı sağlayan işlemleri nakit akış riskinden korunma olarak belirlemektedir.

Grup, etkin olarak nitelendirilen nakit akış finansal riskten korunma işlemlerine ilişkin kazanç ve kayıplarını özkaynaklarda "riskten korunma kazanç/(kayıpları)" olarak göstermektedir. Etkin olmayan kısım ise dönem karında kar veya zarar olarak tanımlanır. Finansal riskten korunma taahhüdün veya gelecekteki muhtemel işlemin bir varlık veya yükümlülük haline gelmesi durumunda özkaynak kalemleri arasında izlenen bu işlemlerle ilgili kazanç ya da kayıplar bu kalemlerden alınarak söz konusu varlık veya yükümlülüğün elde etme maliyetine veya defter değerine dahil edilmektedir. Aksi durumda, özkaynak kalemleri altında muhasebeleştirilmiş tutarlar, finansal riskten korunma gelecekteki muhtemel işlemin gelir tablosunu etkilediği dönemde gelir tablosuna transfer edilerek kar veya zarar olarak yansıtılır.

Gerçeğe uygun değeriyle ölçülen ve özkaynakla ilişkilendirilen vadeli faiz oranı takası sözleşmelerinin gerçeğe uygun değeri, orijinal vadeli faiz oranının, ilgili para birimi için sözleşmenin geri kalan kısmında geçerli olan piyasa faiz oranları referans alınarak hesaplanıp, dönem sonları itibarıyla, geçerli olan ileri vadeli faiz oranı ile karşılaştırılması yoluyla belirlenmektedir. Türev araçlar gerçeğe uygun değer pozitif veya negatif olmasına göre, bilançoda sırasıyla varlık ve yükümlülük olarak kaydedilmektedir (Not 20).

Gelecekte gerçekleşmesi muhtemel işlemin, gerçekleşmesi artık beklenmiyorsa, önceden özkaynaklar altında muhasebeleştirilen birikmiş kazanç ve kayıplar gelir tablosuna transfer edilir. Finansal riskten korunma aracının, yerine belgelenmiş finansal riskten korunma stratejisine uygun olarak başka bir araç tanımlanmadan veya uzatılmadan, vadesinin dolması, satılması, sona erdirilmesi veya kullanılması veya finansal riskten korunma tanımının iptal edilmesi durumunda, önceden diğer kapsamlı gelir altında muhasebeleştirilmiş kazanç ve kayıplar, kesin taahhüt veya tahmini işlem gelir tablosunu etkileyene kadar özkaynaklar altında sınıflandırılmaya devam eder.

2.4. Muhasebe politikaları, muhasebe tahminlerinde değişiklikler ve hatalar

Yeni bir TMS/TFRS'nin ilk kez uygulanmasından kaynaklanan muhasebe politikası değişiklikleri, söz konusu TMS/TFRS'nin şayet varsa, geçiş hükümlerine uygun olarak geriye veya ileriye dönük olarak uygulanmaktadır. Herhangi bir geçiş hükmünün yer almadığı değişiklikler, muhasebe politikasında isteğe bağlı yapılan önemli değişiklikler veya tespit edilen muhasebe hataları geriye dönük olarak uygulanmakta ve önceki dönem finansal tabloları yeniden düzenlenmektedir.

Türkiye Petrol Rafinerileri A.Ş.

31 Aralık 2015 tarihinde sona eren yıla ait konsolide finansal tablolara ait açıklayıcı notlar (devamı)
(Tutarlar aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") olarak gösterilmiştir.)

2. Konsolide finansal tabloların sunumuna ilişkin esaslar (devamı)

2.5. Önemli muhasebe değerlendirmesi, tahmin ve varsayımları

Varlık ve yükümlülüklerin kayıtlı değerleri üzerinde önemli etkisi olan muhasebe tahminleri aşağıdaki gibidir:

a) Kıdem tazminatı karşılığı:

Kıdem tazminatı karşılığının hesaplamasında çalışan devir hızı, iskonto oranları ve maaş artışları gibi aktüeryal varsayımlar kullanılmaktadır. Hesaplamaya ilişkin detaylar çalışanlara sağlanan faydalar dipnotunda belirtilmiştir (Not 17).

b) Faydalı ömür:

Maddi varlıklar, yatırım amaçlı gayrimenkuller ve şerefiye haricindeki maddi olmayan varlıklar tahmini faydalı ömürleri boyunca itfaya tabi tutulmuştur. Yönetim tarafından belirlenen faydalı ömürler Not 2.3.7 ve 2.3.8'de açıklanmıştır.

c) Şerefiye değer düşüklüğü tespit çalışmaları:

Grup, Opet alımından kaynaklanan şerefiyeyi Not 2.3.10'da belirtildiği üzere yılda bir kez veya şartların değer düşüklüğünü işaret ettiği durumlarda daha sık aralıklarla değer düşüklüğü tespit çalışmasına tabi tutmaktadır. Söz konusu nakit üreten birimin geri kazanılabilir değeri satış maliyetleri düşülmüş gerçeğe uygun değer hesaplamalarına göre tespit edilmiştir. Bu hesaplamalar belirli tahmin ve varsayımlar içermektedir. Grup, 31 Aralık 2015 ve 2014 tarihleri itibarıyla yapmış olduğu değer düşüklüğü testleri sonucunda şerefiye tutarında herhangi bir değer düşüklüğü tespit etmemiştir. Grup'un finansal tablolarında şerefiye tutarı Opet iştirak değerinin üzerine sınıflandırılmıştır.

d) Ertelenen vergi aktifi:

Ertelenen vergi aktifi gelecek yıllarda vergilendirilebilen gelirin oluşmasının muhtemel olduğunun tespiti halinde kayıtlara alınmaktadır. Vergilendirilebilen gelirin oluşmasının muhtemel olduğu durumlarda ertelenmiş vergi aktifi her türlü geçici farklar üzerinden hesaplanmaktadır. 31 Aralık 2015 tarihinde sona eren dönem için Grup'un gelecek dönemlerde vergilendirilebilir karının olacağına dair kullanılan varsayımlar yeterli bulunduğundan ertelenmiş vergi aktifi kaydedilmiştir (Not 29).

3. İşletme birleşmeleri

31 Aralık 2015 tarihinde sona eren dönem içerisinde gerçekleşen herhangi bir işletme birleşmesi yoktur.

Türkiye Petrol Rafinerileri A.Ş.**31 Aralık 2015 tarihinde sona eren yıla ait
konsolide finansal tablolara ait açıklayıcı notlar (devamı)**
(Tutarlar aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") olarak gösterilmiştir.)**4. Nakit ve nakit benzerleri**

	31 Aralık 2015	31 Aralık 2014
Bankalar		
Gelir payı (bloke)	823.645	676.881
Vadeli mevduat	2.151.632	3.180.801
Vadesiz mevduat	47.536	30.605
Vadeli mevduat faiz tahakkukları	4.733	10.109
Toplam	3.027.546	3.898.396

Gelir payı (bloke)

Şirket tarafından, Petrol Piyasası Lisans Yönetmeliği'nde belirlendiği üzere, müşterilerden alınan gelir payı bankalarda tutulmakta ve Şirket kayıtlarında bloke mevduat olarak değerlendirilmektedir. Gelir payları 31 Aralık 2015 ve 31 Aralık 2014 tarihleri itibarıyla gecelik faizli mevduat olarak değerlendirilmiştir (Not 15).

Vadeli mevduat ve diğer hazır değerler

31 Aralık 2015 ve 31 Aralık 2014 tarihleri itibarıyla vadeli mevduatların detayı aşağıdaki gibidir:

	1 aydan kısa	1 - 3 ay arası	Toplam
TL	600.110	-	600.110
ABD Doları	1.510.950	11.543	1.522.493
Avro	20.730	8.176	28.906
İngiliz Sterlini	123	-	123
Vadeli mevduat	2.131.913	19.719	2.151.632

31 Aralık 2014

	1 aydan kısa	1 - 3 ay arası	Toplam
TL	1.816.266	-	1.816.266
ABD Doları	1.054.841	274.414	1.329.255
Avro	34.477	564	35.041
İngiliz Sterlini	239	-	239
Vadeli mevduat	2.905.823	274.978	3.180.801

Vadeli TL mevduatların etkin faiz oranı %13,75, vadeli ABD doları mevduatların etkin faiz oranı %2,28, vadeli Avro mevduatların etkin faiz oranı %1,40, vadeli İngiliz Sterlini mevduatların etkin faiz oranı %1,40 (31 Aralık 2014 - TL için %11,28, ABD doları için %2,44, Avro için %1,65, İngiliz Sterlini için %1,65)'dir.

Türkiye Petrol Rafinerileri A.Ş.

31 Aralık 2015 tarihinde sona eren yıla ait konsolide finansal tablolara ait açıklayıcı notlar (devamı) (Tutarlar aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") olarak gösterilmiştir.)

4. Nakit ve nakit benzerleri (devamı)

31 Aralık 2015 ve 31 Aralık 2014 tarihleri itibarıyla konsolide nakit akım tablosunda yer alan nakit ve nakit benzeri değerler aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2015	31 Aralık 2014
Hazır değerler	3.027.546	3.898.396
Bloke mevduatlar (Gelir payı)	(823.645)	(676.881)
Eksi: Vadeli mevduat faiz tahakkukları	(4.733)	(10.109)
Nakit ve nakit benzeri değerler	2.199.168	3.211.406

5. Borçlanmalar

	31 Aralık 2015	31 Aralık 2014
Kısa vadeli borçlanmalar:		
Kısa vadeli banka kredileri	94.017	40.248
Kredi faiz tahakkukları	6	-
Toplam	94.023	40.248
Uzun vadeli borçlanmaların kısa vadeli taksitleri:		
Uzun vadeli kredilerin kısa vadeli taksitleri	1.684.088	707.211
Kredi faiz tahakkukları	70.783	18.992
Tahvil faiz tahakkukları	22.487	10.853
Toplam	1.777.358	737.056
Uzun vadeli borçlanmalar:		
Uzun vadeli banka kredileri	5.812.719	5.354.476
Çıkarılmış tahviller (*)	2.235.320	1.623.230
Toplam	8.048.039	6.977.706
Toplam borçlanmalar	9.919.420	7.755.010

- (*) Tüpraş, 26 Eylül, 17 Ekim, 18 Ekim, 30 Ekim ve 2 Kasım 2012 tarihli özel durum açıklamalarında belirttiği üzere yurtdışında yerleşik yatırımcılara tahvil ihraç etmiş ve tahvil satışı 2 Kasım 2012 tarihinde tamamlanmıştır. Satışı tamamlanan toplam 700 milyon ABD Doları tutarındaki tahvillerin vadesi 2 Mayıs 2018 olup, altı ayda bir faiz ödemeli, kupon faiz oranı %4,125'tir. Ayrıca Tüpraş tarafından 18 Aralık 2014, 31 Aralık 2014, 16 Ocak 2015 ve 19 Ocak 2015 tarihli özel durum açıklamalarında bildirildiği üzere, yurtiçinde halka arz edilmeksizin nitelikli yatırımcılara bir milyar Türk Lirası nominal tutara kadar tahvil ihracına yönelik gerekli izinler alınmış ve toplam 200 milyon Türk Lirası nominal tutarındaki, 728 gün vadeli ve altı ayda bir sabit kupon ödemeli tahvil ihracı 19 Ocak 2015 tarihinde tamamlanmıştır.

Türkiye Petrol Rafinerileri A.Ş.

**31 Aralık 2015 tarihinde sona eren yıla ait
konsolide finansal tablolara ait açıklayıcı notlar (devamı)**
(Tutarlar aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") olarak gösterilmiştir.)

5. Borçlanmalar (devamı)

31 Aralık 2015 ve 31 Aralık 2014 tarihleri itibarıyla kısa ve uzun vadeli borçlanmaların para birimi ve etkin faiz oranı bilgileri aşağıdaki gibidir:

			31 Aralık 2015
	Etkin faiz oranı (%)	Orijinal para birimi	Bin TL
Kısa vadeli borçlanmalar:			
ABD doları krediler	2,63	1.150.000	3.344
TL krediler (*)	-	90.672.977	90.673
			94.017
Uzun vadeli borçlanmaların kısa vadeli taksitleri:			
ABD doları krediler	2,63	314.423.295	914.217
Avro krediler	2,39	13.016.855	41.361
TL krediler	11,26	728.509.803	728.510
			1.684.088
Faiz gider tahakkukları			93.276
Toplam kısa vadeli borçlanmalar			1.871.381
Uzun vadeli borçlanmalar:			
ABD doları krediler	2,50	1.585.919.115	4.611.218
ABD doları tahviller	4,17	700.000.000	2.035.320
Avro krediler	3,13	45.375.909	144.187
TL krediler	11,52	1.057.313.726	1.057.314
TL tahviller	8,97	200.000.000	200.000
			8.048.039
Faiz gider tahakkukları			-
Toplam uzun vadeli borçlanmalar			8.048.039

(*) 31 Aralık 2015 tarihi itibarıyla, ÖTV, Gümkart ve SGK borçlarının ödenmesinde bankalar tarafından Şirket'e 90.673 bin TL tutarında faizsiz kredi sağlanmıştır (31 Aralık 2014 – 40.248 bin TL).

Türkiye Petrol Rafinerileri A.Ş.

**31 Aralık 2015 tarihinde sona eren yıla ait
konsolide finansal tablolara ait açıklayıcı notlar (devamı)**
(Tutarlar aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") olarak gösterilmiştir.)

5. Borçlanmalar (devamı)

			31 Aralık 2014
	Etkin faiz oranı (%)	Orijinal para birimi	Bin TL
Kısa vadeli borçlanmalar:			
TL krediler (*)	-	40.247.808	40.248
			40.248
Uzun vadeli borçlanmaların kısa vadeli taksitleri:			
ABD doları krediler	2,39	195.450.402	453.230
Avro krediler	1,98	16.593.295	46.805
TL krediler	12,39	207.176.471	207.176
			707.211
Faiz gider tahakkukları			29.845
Toplam kısa vadeli borçlanmalar			777.304
Uzun vadeli borçlanmalar:			
ABD doları krediler	2,32	1.880.608.765	4.360.943
ABD doları tahviller	4,17	700.000.000	1.623.230
Avro krediler	2,84	58.392.764	164.709
TL krediler	11,42	828.823.529	828.824
			6.977.706
Faiz gider tahakkukları			-
Toplam uzun vadeli borçlanmalar			6.977.706

31 Aralık 2015 ve 31 Aralık 2014 tarihleri itibarıyla uzun vadeli borçlanmaların vade analizi aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2015	31 Aralık 2014
2016	-	1.489.233
2017	2.180.509	840.452
2018	2.944.591	2.343.280
2019	602.960	477.335
2020 ve sonrası	2.319.979	1.827.406
	8.048.039	6.977.706

Türkiye Petrol Rafinerileri A.Ş.

31 Aralık 2015 tarihinde sona eren yıla ait konsolide finansal tablolara ait açıklayıcı notlar (devamı) (Tutarlar aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") olarak gösterilmiştir.)

5. Borçlanmalar (devamı)

Kredilerin ve tahvillerin yeniden fiyatlandırmaya kalan sürelerine ilişkin faize duyarlılık dağılımı aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2015	31 Aralık 2014
1-90 gün	301.400	338.682
91-365 gün	5.280.120	4.170.531
1-5 yıl	3.928.189	2.861.834
5 yıl üzeri	409.711	383.963
	9.919.420	7.755.010

(*) Şirket'in 2018 yılında ödenecek olan 700 milyon ABD doları karşılığı 2.035.320 bin TL tutarındaki sabit faizli tahvilleri yukarıdaki tabloda 1-5 yıl arasında gösterilmiştir. (31 Aralık 2014- 1.623.230 bin TL, 1-5 yıl arasında)

2011 yılında Tüpraş, Fuel Oil Dönüşüm Projesi Yatırımının finansmanı için 3 ayrı kredi anlaşması imzalamış olup, bu anlaşmalara istinaden kredi kullanımına 2011 yılında başlamış ve 2012-2015 yıllarında devam etmiştir. Finansman paketi kapsamında İspanyol İhracat Kredi Kuruluşu (CESCE) ve İtalyan İhracat Kredi Kuruluşu (SACE) tarafından sigorta edilen krediler ilk 4 yılı anapara ve faiz geri ödemesiz, toplam 12 yıl vadeli, üçüncü kredi anlaşması ise 4 yıl anapara geri ödemesiz, toplam 7 yıl vadeli. 31 Aralık 2015 tarihi itibarıyla kredi sigorta ödemeleri ve yatırım harcamaları için toplam 1.998 milyon ABD Doları tutarında kredi kullanılmıştır (31 Aralık 2014 – 1.984,5 milyon ABD Doları). Kredilerin ilk anapara ödeme tarihi olan 15 Ekim 2015 tarihinde 148 milyon ABD Doları ödeme yapılmış olup, 31 Aralık 2015 tarihi itibarıyla kredilerin tutarı 1.850 milyon ABD Dolarıdır.

6. Ticari alacaklar ve borçlar

Kısa vadeli ticari alacaklar:

	31 Aralık 2015	31 Aralık 2014
Ticari alacaklar	1.888.743	162.968
İlişkili taraflardan ticari alacaklar (Not 31)	658.673	7.383
Şüpheli ticari alacaklar	2.593	2.593
Diğer ticari alacaklar	16	28
Eksi: Vadeli satışlardan kaynaklanan ertelenen finansman geliri	(7.600)	(544)
Eksi: Şüpheli ticari alacak karşılığı	(2.593)	(2.593)
Toplam kısa vadeli ticari alacaklar (net)	2.539.832	169.835

Tüpraş, 31 Aralık 2015 tarihi itibarıyla gayri kabili rücu faktoring kapsamında faktoring şirketlerinden tahsil etmiş olduğu 778.111 bin TL'yi (31 Aralık 2014 – 2.276.683 bin TL) ticari alacaklardan düşmüştür.

Türkiye Petrol Rafinerileri A.Ş.

31 Aralık 2015 tarihinde sona eren yıla ait konsolide finansal tablolara ait açıklayıcı notlar (devamı)
(Tutarlar aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") olarak gösterilmiştir.)

6. Ticari alacaklar ve borçlar (devamı)

Vadesi geçmemiş ve değer düşüklüğüne uğramamış ticari alacakların kredi kalitesi

Grup, vadesi geçmemiş ve değer düşüklüğüne uğramamış veya koşulları yeniden görüşülmüş ticari alacakların kredi kalitesine ilişkin detayları dört grupta incelemektedir. 31 Aralık 2015 ve 31 Aralık 2014 tarihleri itibarıyla söz konusu ticari alacakların kredi kalitesine ilişkin detaylar aşağıda belirtilmiştir:

	31 Aralık 2015	31 Aralık 2014
Grup 1	245	1.308
Grup 2	285.691	429
Grup 3	1.273.775	60.869
Grup 4	970.364	34.020
	2.530.075	96.626

Grup 1 - Yeni müşteriler (3 aydan kısa süredir müşteri olanlar)

Grup 2 - Kamu kurum ve kuruluşları

Grup 3 - Önceki dönemlerde tahsil gecikmesi yaşanmamış mevcut müşteriler (3 aydan uzun süredir müşteri olanlar)

Grup 4 - Önceki dönemlerde tahsilat sıkıntısı yaşanmış, ancak gecikmeli olsa da tahsilat yapılmış mevcut müşteriler (Grup 1 ve 2 hariç)

Vadesi geçmiş ancak değer düşüklüğüne uğramamış ticari alacaklar için yaşlandırma analizi

31 Aralık 2015 ve 31 Aralık 2014 tarihleri itibarıyla vadesi geçmiş ancak değer düşüklüğüne uğramamış ticari alacakların yaşlandırması aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2015	31 Aralık 2014
3 aydan kısa	9.354	56.040
3-12 ay arası	403	17.169
	9.757	73.209

Grup yönetimi, vadesini geçmiş ancak karşılık ayrılmayan alacak tutarının önemli bir kısmının düzenli satış yapılan devlet kuruluşlarından olması sebebiyle herhangi bir tahsilat riski öngörmemektedir.

Şüpheli ticari alacak karşılığının 31 Aralık 2015 ve 2014 tarihlerinde sona eren yıllar içindeki hareketleri aşağıdaki gibidir:

	2015	2014
1 Ocak	2.593	2.593
Dönem içerisindeki artış	-	-
31 Aralık	2.593	2.593

Türkiye Petrol Rafinerileri A.Ş.

**31 Aralık 2015 tarihinde sona eren yıla ait
konsolide finansal tablolara ait açıklayıcı notlar (devamı)**
(Tutarlar aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") olarak gösterilmiştir.)

6. Ticari alacaklar ve borçlar (devamı)**Kısa vadeli ticari borçlar:**

	31 Aralık 2015	31 Aralık 2014
Ticari borçlar	3.799.352	5.542.547
İlişkili taraflara ticari borçlar (Not 31)	80.273	67.849
Eksi: Vadeli alışlardan kaynaklanan ertelenen finansman gideri	(1.589)	(395)
Toplam kısa vadeli ticari borçlar (net)	3.878.036	5.610.001

7. Diğer alacaklar ve borçlar**Kısa vadeli diğer alacaklar:**

	31 Aralık 2015	31 Aralık 2014
Verilen depozito ve teminatlar	16.267	20.339
Personelden alacaklar	6.941	7.203
Sigorta tazminat alacakları	2.607	3.324
Şüpheli diğer alacaklar	738	645
Eksi: Şüpheli diğer alacaklar karşılığı	(738)	(645)
	25.815	30.866

8. Stoklar

	31 Aralık 2015	31 Aralık 2014
İlk madde ve malzeme	939.327	567.290
Yarı mamuller	545.730	485.648
Mamuller	526.884	691.302
Ticari mallar	12.074	24.229
Yoldaki mallar	169.266	681.325
Diğer stoklar	10.994	10.944
	2.204.275	2.460.738
Stok değer düşüklüğü karşılığı	(102.114)	(90.204)
	2.102.161	2.370.534

Türkiye Petrol Rafinerileri A.Ş.

31 Aralık 2015 tarihinde sona eren yıla ait konsolide finansal tablolara ait açıklayıcı notlar (devamı) (Tutarlar aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") olarak gösterilmiştir.)

8. Stoklar (devamı)

31 Aralık 2015 tarihi itibarıyla, stok değer düşüklüğü karşılığının 36.535 bin TL'si mamullerden (31 Aralık 2014 – 88.949 bin TL), 2.233 bin TL'si ticari mallardan (31 Aralık 2014 – 1.255 bin TL), 63.346 bin TL'si yarı mamullerden (31 Aralık 2014 – Yoktur) kaynaklanmaktadır ve satılan malın maliyeti hesabında muhasebeleştirilmiştir. Stok değer düşüklüğü karşılığının 31 Aralık 2015 ve 2014 tarihlerinde sona eren yıllar içindeki hareketleri aşağıdaki gibidir:

	2015	2014
1 Ocak	90.204	-
Dönem içerisindeki artışlar	102.114	90.204
Dönem içerisindeki iptaller	(90.204)	-
31 Aralık	102.114	90.204

9. Finansal yatırımlar

Uzun vadeli finansal yatırımlar

	31 Aralık 2015		31 Aralık 2014	
	İştirak oranı (%)	Tutar	İştirak oranı (%)	Tutar
Körfez Hava Ulaştırma A.Ş.	100,00	4.000	100,00	4.000
		4.000		4.000

10. Özkaynak yöntemiyle değerlendirilen yatırımlar

	31 Aralık 2015		31 Aralık 2014	
	İştirak oranı (%)	Tutar	İştirak oranı (%)	Tutar
OPET Petrolcülük A.Ş.	40,00	762.217	40,00	726.494
		762.217		726.494

28 Aralık 2006 tarihinde Opet hisselerinin satın alınımından doğan 189.073 bin TL'lik şerefiye tutarı mali tablolarda özkaynak yöntemiyle değerlendirilen yatırımların üzerine sınıflandırılmıştır.

Türkiye Petrol Rafinerileri A.Ş.**31 Aralık 2015 tarihinde sona eren yıla ait
konsolide finansal tablolara ait açıklayıcı notlar (devamı)**
(Tutarlar aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") olarak gösterilmiştir.)**10. Özkaynak yöntemiyle değerlendirilen yatırımlar (devamı)**

31 Aralık 2015 ve 2014 tarihleri itibarıyla özkaynak yöntemiyle değerlendirilen yatırımlardaki değişimler aşağıdaki gibidir:

	2015	2014
1 Ocak	726.494	804.168
Özkaynak yöntemiyle muhasebeleştirilen yatırımların;		
Mali yıl karlarındaki pay	70.080	(16.380)
Finansal varlık değer artış fonu	28.005	7.094
Dağıttığı temettü	(70.000)	(70.000)
Yabancı para çevrim farkları	5.498	2.683
Aktüeryal kayıp kazançları	221	(1.071)
Geçmiş yıllara ilişkin düzeltmelerin etkisi	1.919	-
31 Aralık	762.217	726.494

Özkaynak yöntemiyle değerlendirilen yatırımların özet mali tabloları (etkin ortaklık payı öncesi) aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2015	31 Aralık 2014
Dönen varlıklar	2.173.587	2.267.632
Duran varlıklar	1.993.748	1.840.536
Toplam varlıklar	4.167.335	4.108.168
Kısa vadeli yükümlülükler	1.729.243	1.810.634
Uzun vadeli yükümlülükler	1.005.232	942.950
Özkaynaklar	1.432.860	1.354.584
Toplam kaynaklar	4.167.335	4.108.168

	1 Ocak - 31 Aralık 2015	1 Ocak - 31 Aralık 2014
Satış gelirleri (net)	18.485.152	20.831.159
Brüt kar	859.857	656.677
Faaliyet karı	338.843	86.062
Net dönem karı	175.201	(40.949)

Türkiye Petrol Rafinerileri A.Ş.

31 Aralık 2015 tarihinde sona eren yıla ait konsolide finansal tablolara ait açıklayıcı notlar (devamı)
(Tutarlar aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") olarak gösterilmiştir.)

10. Özkaynak yöntemiyle değerlendirilen yatırımlar (devamı)

Şerefiye değer düşüklüğü testi

Grup yönetimi Opet'in yurtiçindeki önemli pazar pozisyonu ve Tüpraş ile birlikteliğinin yaratacağı sinerjiyi, şerefiyenin oluşmasındaki ana sebepler olarak değerlendirmektedir. Buna bağlı olarak Grup yönetimi tarafından, Opet, bağlı ortaklıkları ve müşterek yönetime tabi ortaklıkları tek bir nakit üreten birim olarak değerlendirilerek şerefiye Opet üzerine dağıtılmıştır.

Söz konusu nakit üreten birimin geri kazanılabilir değeri iskonto edilmiş nakit akım analizlerine göre yapılan satış maliyetleri düşülmüş gerçeğe uygun değer hesaplamalarına göre tespit edilmiştir. Bu gerçeğe uygun değer hesaplamaları vergi sonrası nakit akım projeksiyonlarını içermekte olup ABD doları bazında tespit edilen bu projeksiyonlar Opet yönetimi tarafından onaylanan on yıllık planlara dayanmaktadır. Grup, içinde bulunduğu sektörde operasyonel sonuçların ve ileriye yönelik tahminlerin değerlendirilmesinde beş yıldan daha uzun bir süreye ilişkin analizin daha uygun olduğunu öngörmektedir ve dolayısıyla değer düşüklüğü testini on yıllık projeksiyonlara dayandırmaktadır. On yıllık projeksiyonlarda nakit akımlar %2 uzun vade büyüme oranı kullanılarak tespit edilmiştir. Gerçeğe uygun değer tespiti sırasında ABD doları cinsinden bulunan değer bilanço tarihi kuru ile TL'ye çevrilmek suretiyle hesaplanmıştır. Bu nedenle, söz konusu gerçeğe uygun değer modeli döviz piyasasında yaşanan dalgalanmalardan etkilenmektedir. 31 Aralık 2015 tarihi itibarıyla Opet'in gerçeğe uygun değeri 4.021 milyon TL'dir (Grup etkin ortaklık payı ile 1.608 milyon TL). 31 Aralık 2015 tarihi itibarıyla diğer tüm etkenler sabit tutulduğunda, ABD doları kurundaki %1'lik değişim söz konusu gerçeğe uygun değerde 16.085 bin TL değişime yol açardı.

Gerçeğe uygun değer hesaplama modelinde yer alan diğer önemli varsayımlar aşağıdaki gibidir:

Brüt kar marjı	%4,6 - %5,9
İskonto oranı	%9,9

Opet yönetimi bütçelenen brüt kar marjını şirketin geçmiş performansını ve pazar büyüme beklentilerini esas alarak tespit etmiştir. Kullanılan iskonto oranı vergi sonrası iskonto oranı olup şirkete özgü riskleri de içermektedir. İskonto edilmiş nakit akımlarının hesaplanmasında kullanılan vergi sonrası iskonto oranının %1 daha yüksek/düşük olması (%9,9 yerine %10,9 veya %8,9), söz konusu satış maliyetleri düşülmüş gerçeğe uygun değerde 31 Aralık 2015 tarihi itibarıyla 316.737 bin TL tutarında düşüş / 414.661 bin TL tutarında artışa sebep olmaktadır.

Yukarıdaki varsayımlar kullanılarak yapılan değer düşüklüğü testleri sonucunda 31 Aralık 2015 tarihi itibarıyla şerefiye tutarında herhangi bir değer düşüklüğü tespit edilmemiştir. Söz konusu nakit üreten birimin satış maliyetleri düşülmüş gerçeğe uygun değeri, defter değerinden yüksek olduğundan Şirket yönetimi kullanım değeri esasına göre geri kazanılabilir değer hesaplaması yapmamıştır.

11. Yatırım amaçlı gayrimenkuller

31 Aralık 2015 tarihi itibarıyla yatırım amaçlı gayrimenkuller 4.621 bin TL tutarındaki arsalarından oluşmaktadır (31 Aralık 2014 – 4.621 bin TL). Yatırım amaçlı arsaların makul değerleri yapılan değerlendirme çalışmaları kapsamında 38.117 bin TL olarak tespit edilmiştir (31 Aralık 2014 – 38.117 bin TL).

Türkiye Petrol Rafinerileri A.Ş.**31 Aralık 2015 tarihinde sona eren yıla ait
konsolide finansal tablolara ait açıklayıcı notlar (devamı)**
(Tutarlar aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") olarak gösterilmiştir.)**12. Maddi duran varlıklar**

	1 Ocak 2015	İlaveler	Transferler	Çıkışlar	31 Aralık 2015
Maliyet:					
Arazi ve arsalar	48.862	-	-	(18)	48.844
Yeraltı ve yerüstü düzenleri	1.656.919	-	1.868.381	(2)	3.525.298
Binalar	444.122	-	251.383	(133)	695.372
Makine, tesis ve cihazlar	5.692.599	13	5.458.498	(1.631)	11.149.479
Taşıt araçları	516.853	94.527	8.437	(434)	619.383
Döşeme ve demirbaşlar	80.955	752	26.455	(2.207)	105.955
Yapılmakta olan yatırımlar	6.921.974	1.206.169	(7.628.239)	-	499.904
Diğer maddi duran varlıklar	1.367	121	-	-	1.488
	15.363.651	1.301.582	(15.085)	(4.425)	16.645.723
Birikmiş amortisman:					
Yeraltı ve yerüstü düzenleri	(998.696)	(130.425)	-	1	(1.129.120)
Binalar	(160.461)	(13.755)	-	133	(174.083)
Makine, tesis ve cihazlar	(3.381.748)	(284.001)	-	1.372	(3.664.377)
Taşıt araçları	(112.480)	(27.837)	-	434	(139.883)
Döşeme ve demirbaşlar	(45.681)	(13.696)	-	2.147	(57.230)
Diğer maddi duran varlıklar	(1.192)	(94)	-	-	(1.286)
	(4.700.258)	(469.808)	-	4.087	(5.165.979)
Net defter değeri	10.663.393				11.479.744
	1 Ocak 2014	İlaveler	Transferler	Çıkışlar	31 Aralık 2014
Maliyet:					
Arazi ve arsalar	46.147	-	2.715	-	48.862
Yeraltı ve yerüstü düzenleri	1.531.714	-	127.370	(2.165)	1.656.919
Binalar	377.543	-	66.621	(42)	444.122
Makine, tesis ve cihazlar	5.448.935	44	244.953	(1.333)	5.692.599
Taşıt araçları	365.446	89.094	62.352	(39)	516.853
Döşeme ve demirbaşlar	69.486	206	13.066	(1.803)	80.955
Yapılmakta olan yatırımlar	4.939.958	2.532.403	(550.387)	-	6.921.974
Diğer maddi duran varlıklar	1.367	-	-	-	1.367
	12.780.596	2.621.747	(33.310)	(5.382)	15.363.651
Birikmiş amortisman:					
Yeraltı ve yerüstü düzenleri	(935.561)	(64.967)	-	1.832	(998.696)
Binalar	(152.117)	(8.371)	-	27	(160.461)
Makine, tesis ve cihazlar	(3.237.724)	(145.068)	-	1.044	(3.381.748)
Taşıt araçları	(95.330)	(17.189)	-	39	(112.480)
Döşeme ve demirbaşlar	(37.199)	(10.260)	-	1.778	(45.681)
Diğer maddi duran varlıklar	(1.102)	(90)	-	-	(1.192)
	(4.459.033)	(245.945)	-	4.720	(4.700.258)
Net defter değeri	8.321.563				10.663.393

Şirket, Fuel Oil Dönüşüm projesi kapsamında yapılan yatırımın fiili tamamlanmasının büyük ölçüde gerçekleştirilmiş olması sebebiyle 1 Mart 2015 tarihi itibarıyla borçlanma maliyetlerinin aktifleştirmesine son vermiştir. 31 Aralık 2015 tarihi itibarıyla yapılan 7.628.239 bin TL'lik aktifleştirmenin 7.229.540 bin TL'si Fuel Oil Dönüşüm Projesi yatırımının aktifleştirmesinden kaynaklanmaktadır. İlgili aktifleştirmeye ilişkin 1 Mart 2015 tarihinden itibaren amortisman hesaplanmaya başlanmış olup, 31 Aralık 2015 tarihinde sona eren yıla ait konsolide kar veya zarar ve diğer kapsamlı gelir tablosunda toplam 190.206 bin TL'lik amortisman giderinin 186.333 bin TL'lik kısmı satılan malın maliyetinde, 3.873 bin TL'lik kısmı genel yönetim giderlerinde muhasebeleştirilmiştir.

Türkiye Petrol Rafinerileri A.Ş.**31 Aralık 2015 tarihinde sona eren yıla ait
konsolide finansal tablolara ait açıklayıcı notlar (devamı)**
(Tutarlar aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") olarak gösterilmiştir.)**12. Maddi duran varlıklar (devamı)**

31 Aralık 2015 tarihinde sona eren yıla ait kapsamlı konsolide gelir tablosunda 469.808 bin TL'lik (31 Aralık 2014 – 245.945 bin TL) amortisman giderinin 395.134 bin TL'lik (31 Aralık 2014 – 216.923 bin TL) kısmı satılan malın maliyetinde, 3 bin TL'lik (31 Aralık 2014 – 3 bin TL) kısmı satış ve pazarlama giderlerinde, 59.969 bin TL'lik (31 Aralık 2014 – 16.906 bin TL) kısmı genel yönetim giderlerinde, 14.702 bin TL'lik (31 Aralık 2014 – 12.113 bin TL) kısmı diğer gider ve zararlarda yer almaktadır.

13. Maddi olmayan duran varlıklar**Diğer maddi olmayan duran varlıklar:**

31 Aralık 2015 tarihi itibarıyla diğer maddi olmayan duran varlıklar ve ilgili itfa paylarında gerçekleşen hareketler aşağıdaki gibidir:

	1 Ocak 2015	İlaveler	Transferler	Çıkışlar	31 Aralık 2015
Maliyet:					
Haklar ve yazılımlar	49.933	24	7.130	-	57.087
Geliştirme giderleri	54.096	-	7.955	(70)	61.981
Diğer maddi olmayan duran varlıklar	-	-	-	-	-
	104.029	24	15.085	(70)	119.068
Birikmiş itfa payları:					
Haklar ve yazılımlar	(25.436)	(4.982)	-	-	(30.418)
Geliştirme giderleri	(18.024)	(11.223)	-	6	(29.241)
Diğer maddi olmayan duran varlıklar	-	-	-	-	-
	(43.460)	(16.205)	-	6	(59.659)
Net defter değeri	60.569				59.409

31 Aralık 2014 tarihi itibarıyla diğer maddi olmayan varlıklar ve ilgili itfa paylarında gerçekleşen hareketler aşağıdaki gibidir:

	1 Ocak 2014	İlaveler	Transferler	Çıkışlar	31 Aralık 2014
Maliyet:					
Haklar ve yazılımlar	34.892	70	14.978	(7)	49.933
Geliştirme giderleri	35.764	-	18.332	-	54.096
Diğer maddi olmayan duran varlıklar	-	-	-	-	-
	70.656	70	33.310	(7)	104.029
Birikmiş itfa payları:					
Haklar ve yazılımlar	(21.920)	(3.523)	-	7	(25.436)
Geliştirme giderleri	(9.369)	(8.655)	-	-	(18.024)
Diğer maddi olmayan duran varlıklar	-	-	-	-	-
	(31.289)	(12.178)	-	7	(43.460)
Net defter değeri	39.367				60.569

31 Aralık 2015 tarihinde sona eren yıla ait kapsamlı konsolide gelir tablosunda 16.205 bin TL'lik (31 Aralık 2014 – 12.178 bin TL) itfa payı giderinin; 13 bin TL'lik kısmı satılan malın maliyetinde (31 Aralık 2014 – 6 bin TL), 16.192 bin TL'lik kısmı genel yönetim giderlerinde (31 Aralık 2014 – 12.172 bin TL) yer almaktadır.

Türkiye Petrol Rafinerileri A.Ş.

31 Aralık 2015 tarihinde sona eren yıla ait konsolide finansal tablolara ait açıklayıcı notlar (devamı)
(Tutarlar aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") olarak gösterilmiştir.)

14. Peşin ödenmiş giderler

Kısa vadeli peşin ödenmiş giderler:

	31 Aralık 2015	31 Aralık 2014
Peşin ödenen sigorta ve diğer giderler	47.484	34.970
Peşin ödenen yatırım kredisi sigorta giderleri (*)	32.158	26.013
Verilen sipariş avansları	28.133	29.391
Mahsup edilecek vergi ve fonlar	24.318	33.657
	132.093	124.031

Uzun vadeli peşin ödenmiş giderler:

	31 Aralık 2015	31 Aralık 2014
Peşin ödenen yatırım kredisi sigorta giderleri (*)	105.400	141.406
İlişkili olmayan taraflara verilen sabit kıymet avansları	54.900	41.530
İlişkili taraflara verilen sabit kıymet avansları (Not 31)	17.957	75.720
Peşin ödenen diğer giderler	1.438	1.658
	179.695	260.314

(*) Şirket, Fuel Oil Dönüşüm Projesi için almış olduğu yatırım kredilerinin sigortalarını ilk kullanım sırasında peşin olarak ödemiştir. Bu giderler kredilerin vadesi süresince itfa olacaktır.

15. Diğer varlık ve yükümlülükler

Diğer dönen varlıklar:

	31 Aralık 2015	31 Aralık 2014
Gelir tahakkukları (*)	448.312	4.554
Tecil edilen Katma Değer Vergisi ("KDV")	289.514	245.986
Tecil edilen Özel Tüketim Vergisi ("ÖTV")	75.497	73.203
Diğer çeşitli dönen varlıklar	11.049	8.132
	824.372	331.875

(*) 31 Aralık 2015 tarihi itibarıyla 448.312 bin TL'lik gelir tahakkukunun 445.148 bin TL'si 31 Aralık 2015 tarihinde sona eren vadeli mal-alım satım işlemlerinin gelir tahakkukundan oluşmaktadır. Bu işlem, Tüpraş'ın fiyat riskine maruz kalan stoklarının 12 milyon varili için yapılmıştır. 31 Aralık 2015 tarihinde sona eren mal alım- satım işleminin ağırlıklı ortalama fiyatı 51,67 ABD doları/ varil olup 1.357.721 bin TL alım karşılığında 1.802.869 bin TL satım yükümlülüğü bulunmaktadır. 31 Aralık 2015 tarihi itibarıyla yapılan bu gelir tahakkuku satılan malın maliyeti hesabında muhasebeleştirilmiş olup 8 Ocak 2016 tarihi itibarıyla tahsil edilmiştir.

Türkiye Petrol Rafinerileri A.Ş.

31 Aralık 2015 tarihinde sona eren yıla ait konsolide finansal tablolara ait açıklayıcı notlar (devamı) (Tutarlar aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") olarak gösterilmiştir.)

15. Diğer varlık ve yükümlülükler (devamı)

Diğer duran varlıklar:

	31 Aralık 2015	31 Aralık 2014
Yedek parça ve malzeme stokları	879.473	625.131
Diğer	952	2.338
Yedek parça ve malzeme stokları değer düşüklüğü karşılığı	(27.506)	(28.812)
	852.919	598.657

Kısa vadeli diğer yükümlülükler:

	31 Aralık 2015	31 Aralık 2014
Ödenecek ÖTV	1.253.987	826.276
Gelir payı	827.793	679.543
Tecil edilen KDV	289.514	245.986
Ödenecek KDV	239.207	66.543
Tecil edilen ÖTV	75.497	73.203
Ödenecek vergi ve yükümlülükler	37.381	36.112
Diğer	3.587	9.714
	2.726.966	1.937.377

Tecil edilen ÖTV ve KDV, ihracat kayıtlı satışların ÖTV ve KDV tutarından oluşmaktadır ve aynı zamanda varlıklarda "Diğer dönen varlıklar" içerisinde ve yükümlülüklerde "Kısa vadeli diğer yükümlülükler" içerisinde yer almaktadır. Söz konusu satışların ihracat işlemlerinin gerçekleştiği belgelendiğinde, tecil edilen bu vergiler vergi dairesi tarafından terkin edilerek "Diğer dönen varlıklar"da yer alan ÖTV ve KDV tutarları, "kısa vadeli diğer yükümlülükler" ile karşılıklı olarak mahsuplaştırılmaktadır.

Petrol Piyasası Kanunu gereğince, rafinericilerin ulusal stok bulundurma yükümlülüğü kapsamındaki sorumluluğu nedeniyle oluşabilecek kaynak ihtiyacı, finansman giderleri ve bu mahiyetteki stokların depolama ve idame maliyeti, tüketici fiyatlarına ilave edilen, T.C. Enerji Piyasası Düzenleme Kurulu ("EPDK") tarafından azami 10 ABD doları/ton'a kadar belirlenecek olan ve değerlendirilmesi EPDK tasarrufunda olan gelir payı ile karşılanır. Rafinericilerin haricinde petrol ürünlerinin ithalatı durumunda ise bu gelir payı rafinericiye ithalatçı tarafından ödenir.

Grup, bu konuyu düzenleyen Petrol Piyasası Lisans Yönetmeliği'nin ilgili maddesinin yürürlüğe girdiği tarih olan 1 Ocak 2005'ten itibaren akaryakıt satışları ve rafinerilerin dışındaki kuruluşların yaptığı akaryakıt ithalatı üzerinden gelir payı toplamaktadır.

Grup, akaryakıt üzerinden toplanan gelir payına ek olarak Sıvılaştırılmış Petrol Gazları (LPG) Piyasası Yönetmeliği gereğince 16 Eylül 2005 tarihinden itibaren LPG için de gelir payı toplamaya başlamıştır.

Petrol Piyasası Kanunu uyarınca oluşturulan Ulusal Petrol Stoku Komisyonu, toplanan gelir paylarının banka hesabında bloke edilerek muhasebesinin Tüpraş Genel Müdürlüğü tarafından yürütülmesi ve hesapta biriken tutarın gecelik repo ile değerlendirilmesi kararını almıştır.

Bu kararlara istinaden 31 Aralık 2015 tarihi itibarıyla hesaplanan 827.793 bin TL (31 Aralık 2014 – 679.543 bin TL) tutarında gelir payları kapsamlı gelir tablosu ile ilişkilendirilmeksizin "Kısa Vadeli Diğer Yükümlülükler" içerisinde muhasebeleştirilmektedir. Hesaplanan Gelir Payı'na ilişkin olarak bankalarda bloke gecelik faizli mevduat olarak değerlendirilen 823.645 bin TL'lik tutar, "Nakit ve Nakit Benzerleri" içerisinde "Gelir payı (bloke)" olarak sınıflandırılmaktadır (31 Aralık 2014 – 676.881 bin TL) (Not 4).

Türkiye Petrol Rafinerileri A.Ş.

**31 Aralık 2015 tarihinde sona eren yıla ait
konsolide finansal tablolara ait açıklayıcı notlar (devamı)**
(Tutarlar aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") olarak gösterilmiştir.)

15. Diğer varlık ve yükümlülükler (devamı)

Diğer uzun vadeli yükümlülükler:

	31 Aralık 2015	31 Aralık 2014
Tesise katılım payı	1.611	2.061
	1.611	2.061

16. Ertelenmiş gelirler

Kısa vadeli ertelenmiş gelirler

	31 Aralık 2015	31 Aralık 2014
Alınan sipariş avansları	21.430	17.366
Ertelenmiş gelirler	1.681	1.335
Toplam	23.111	18.701

Uzun vadeli ertelenmiş gelirler

	31 Aralık 2015	31 Aralık 2014
Ertelenmiş gelirler	2.560	2.648
Toplam	2.560	2.648

17. Karşılıklar

Çalışanlara sağlanan faydalara ilişkin karşılıklar:

Çalışanlara sağlanan faydalara ilişkin kısa vadeli karşılıklar:

	31 Aralık 2015	31 Aralık 2014
Kıdeme teşvik primi karşılığı	5.325	4.679
Personel prim tahakkukları	2.627	2.191
Toplam	7.952	6.870

Çalışanlara sağlanan faydalara ilişkin uzun vadeli karşılıklar:

	31 Aralık 2015	31 Aralık 2014
Kıdem tazminatı karşılığı	144.547	132.587
Kullanılmamış izin günleri karşılığı	41.904	37.265
Kıdeme teşvik primi karşılığı	7.522	6.171
Toplam	193.973	176.023

Türkiye Petrol Rafinerileri A.Ş.

31 Aralık 2015 tarihinde sona eren yıla ait konsolide finansal tablolara ait açıklayıcı notlar (devamı)
(Tutarlar aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") olarak gösterilmiştir.)

17. Karşılıklar (devamı)

Kıdeme teşvik primi karşılığı:

Grup'un belli bir kıdemin üzerindeki çalışanlarına "Kıdeme Teşvik Primi" adı altında sağladığı bir fayda bulunmaktadır.

Kıdeme Teşvik Primi, çalışanların işlerine ve işyerlerine bağlılıklarını teşvik etmek amacıyla 5 yıllık kıdeme ulaşan kapsam içi çalışanlara 45 günlük, 10 yıllık kıdemi olanlara 55 günlük, 15 yıllık kıdemi olanlara 70 günlük, 20 yıllık kıdemi olanlara 80 günlük, 25 yıllık kıdemi olanlara 90 günlük ve 30 yıllık kıdemi olanlara 100 günlük çıplak ücretleri tutarında, her kıdem kademesi için bir defaya mahsus olmak üzere kıdemlerini doldurdukları ayın ücretleriyle birlikte ödenir.

Kıdeme teşvik primi karşılığının dönem içindeki hareketleri aşağıdaki gibidir:

	2015	2014
1 Ocak	10.850	8.326
Dönem içerisindeki artışlar	7.976	5.736
Dönem içerisindeki ödemeler	(5.979)	(3.212)
31 Aralık	12.847	10.850

Kıdem tazminatı karşılığı:

İş Kanunu'na göre, Grup, bir senesini doldurmuş olan ve Grup ile ilişkisi kesilen veya emekli olan, 25 hizmet (kadınlarda 20) yılını dolduran ve emekliliğini kazanan (kadınlar için 58 yaşında, erkekler için 60 yaşında), askere çağrılan veya vefat eden personeli için kıdem tazminatı ödemekle mükelleftir. 23 Mayıs 2002'deki mevzuat değişikliğinden sonra emeklilikten önceki hizmet süresine ilişkin bazı geçiş süreci maddeleri çıkartılmıştır.

Ödenecek tazminat her hizmet yılı için bir aylık maaş kadardır ve bu tutar 31 Aralık 2015 tarihi itibarıyla 3.828,37 TL (31 Aralık 2014-3.438,22 TL) ile sınırlandırılmıştır.

Kıdem tazminatı yükümlülüğü yasal olarak herhangi bir fonlamaya tabi değildir ve herhangi bir fonlama şartı bulunmamaktadır.

Kıdem tazminatı karşılığı çalışanların emekliliği halinde ödenmesi gereken muhtemel yükümlülüğün bugünkü değerinin tahminiyle hesaplanır.

TMS 19, Grup'un kıdem tazminatı karşılığını tahmin etmek için aktüer değerlendirme yöntemlerinin geliştirilmesini öngörmektedir. Buna göre toplam yükümlülüğün hesaplanmasında aşağıda yer alan aktüer öngörüler kullanılmıştır:

	31 Aralık 2015	31 Aralık 2014
İskonto oranı (%)	%4,60	%3,50
Emeklilik olasılığına ilişkin kullanılan oran (%)	%99,52	%99,52

Temel varsayım, her yıllık hizmet için belirlenen tavan karşılığının enflasyon ile orantılı olarak artmasıdır. Böylece uygulanan iskonto oranı enflasyonun beklenen etkilerinden arındırılmış gerçek oranı gösterir. Grup'un Türkiye'de kayıtlı bağlı ortaklıkları ile müşterek yönetime tabi ortaklığının kıdem tazminatı karşılığı, kıdem tazminatı tavanı her altı ayda bir ayarlandığı için, 31 Aralık 2015 tarihi itibarıyla geçerli olan 3.828,37 TL üzerinden hesaplanmaktadır (31 Aralık 2014 -3.438,22 TL).

Türkiye Petrol Rafinerileri A.Ş.

31 Aralık 2015 tarihinde sona eren yıla ait konsolide finansal tablolara ait açıklayıcı notlar (devamı)
(Tutarlar aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") olarak gösterilmiştir.)

17. Karşılıklar (devamı)

Kıdem tazminatı karşılığının dönem içindeki hareketleri aşağıdaki gibidir:

	2015	2014
1 Ocak	132.587	114.551
Faiz giderleri	10.820	10.940
Aktüeryal (karlar)/zararlar	(9.194)	9.319
Dönem içerisindeki artışlar	24.615	7.284
Dönem içerisindeki ödemeler	(14.281)	(9.507)
31 Aralık	144.547	132.587

31 Aralık 2015 ve 2014 tarihleri itibarıyla kıdem tazminatı karşılığı hesaplamasında kullanılan önemli varsayımların duyarlılık analizi aşağıdaki gibidir:

Duyarlılık Analizi	31 Aralık 2015 Net İskonto Oranı		31 Aralık 2014 Net İskonto Oranı	
	100 Baz Puan Artış	100 Baz Puan Azalış	100 Baz Puan Artış	100 Baz Puan Azalış
Oran	%5,60	%3,60	%4,50	%2,50
Kıdem tazminatı yükümlülüğü değişimi	6.606	(8.448)	7.049	(8.590)

Kullanılmamış izin günleri karşılığı:

Kullanılmamış izin günleri karşılığının dönem içindeki hareketleri aşağıdaki gibidir:

	2015	2014
1 Ocak	37.265	31.727
Dönem içerisindeki artışlar	8.297	7.658
Dönem içerisindeki ödemeler	(3.658)	(2.120)
31 Aralık	41.904	37.265

Diğer kısa vadeli karşılıklar:

	31 Aralık 2015	31 Aralık 2014
Kısa vadeli borç karşılıkları:		
Vergi cezası karşılığı	-	54.998
Dava karşılığı	13.405	13.743
EPDK katkı payı	17.883	14.635
Sürastarya karşılığı	11.032	1.870
Diğer	20.332	16.708
Toplam kısa vadeli borç karşılıkları	62.652	101.954

Türkiye Petrol Rafinerileri A.Ş.

31 Aralık 2015 tarihinde sona eren yıla ait konsolide finansal tablolara ait açıklayıcı notlar (devamı) (Tutarlar aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") olarak gösterilmiştir.)

17. Karşılıklar (devamı)

Vergi Cezası

24 Temmuz 2013 tarihli Özel Durum Açıklamasında belirtilen Maliye Bakanlığı Vergi Denetim Kurulu tarafından Şirket nezdinde başlatılan vergi incelemesi sonucunda vergi inceleme elemanları tarafından eleştiri konusu yapılan hususlara ilişkin olarak düzenlenen Vergi İnceleme Raporları ile Vergi ve Ceza İhbarnameleri Şirket'e 8 Ocak 2015 tarihinde tebliğ edilmiştir. Toplam 65,6 milyon TL vergi aslı, 94,4 milyon TL vergi ziyai cezası talep edilen Vergi ve Ceza İhbarnameleri ile ilgili olarak 26 Şubat 2015 tarihinde Vergi Usul Kanunu'nun uzlaşma hükümleri kapsamında Merkezi Uzlaşma Komisyonu ile gerçekleştirilen görüşme sonucunda tarh edilen tüm tutarlar için faiz dahil toplam 54.998 bin TL ödenmesi konusunda uzlaşma sağlanmış olup, söz konusu ihtilaf ile ilgili hukuki süreç sona ermiştir. Şirket 31 Aralık 2014 tarihli mali tablolarında söz konusu vergi ve cezalara ilişkin 54.998 bin TL karşılık tutarını kısa vadeli borç karşılıkları hesabında muhasebeleştirmiştir. Söz konusu ceza 18 Mart 2015 tarihinde ödenmiştir.

31 Aralık 2015 ve 2014 tarihlerinde sona eren yıllar için kısa vadeli borç karşılıklarının hareketleri aşağıdaki gibidir:

	Dava karşılığı	EPDK katılma payı	Rekabet Kurulu ceza karşılığı	Vergi cezası karşılığı	Sürastarya karşılığı	Diğer	Toplam
1 Ocak 2015	13.743	14.635	-	54.998	1.870	16.708	101.954
Dönem içerisindeki artışlar/(azalışlar), net	(41)	19.480	-	-	9.162	3.624	32.225
Dönem içerisindeki ödemeler	(297)	(16.232)	-	(54.998)	-	-	(71.527)
31 Aralık 2015	13.405	17.883	-	-	11.032	20.332	62.652
1 Ocak 2014	12.305	13.989	309.011	-	212	24.133	359.650
Dönem içerisindeki artışlar/(azalışlar), net	1.566	18.827	-	54.998	1.658	(7.425)	69.624
Dönem içerisindeki ödemeler	(128)	(18.181)	(309.011)	-	-	-	(327.320)
31 Aralık 2014	13.743	14.635	-	54.998	1.870	16.708	101.954

EPDK katılma payı, Petrol Piyasası Lisans Yönetmeliği uyarınca, rafinericilik lisansı sahiplerinin yıllık gelir tablolarında yer alan net satışlar tutarının EPDK tarafından her yıl belirlenen katılma payı oranı ile çarpılmak suretiyle hesaplayarak ödemesi gereken katkı payı tutarını ifade etmektedir.

18. Çalışanlara sağlanan faydalar kapsamında borçlar

	31 Aralık 2015	31 Aralık 2014
Personele borçlar	54.495	79.677
Ödenecek sosyal güvenlik kesintileri	15.634	13.620
Toplam	70.129	93.297

Türkiye Petrol Rafinerileri A.Ş.

31 Aralık 2015 tarihinde sona eren yıla ait konsolide finansal tablolara ait açıklayıcı notlar (devamı) (Tutarlar aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") olarak gösterilmiştir.)

19. Diğer borçlar

	31 Aralık 2015	31 Aralık 2014
Alınan depozito ve teminatlar	14.288	10.282
	14.288	10.282

20. Türev araçlar

	31 Aralık 2015			31 Aralık 2014		
	Rayiç değerler			Rayiç değerler		
	Kontrat tutarı	Varlıklar	Yükümlülükler	Kontrat tutarı	Varlıklar	Yükümlülükler
<i>Nakit akıma yönelik riskten korunma amaçlı</i>						
Faiz haddi swap işlemleri	1.947.631	-	14.838	1.159.450	-	68
Çapraz döviz swap işlemleri	855.177	18.845	21.026	-	-	-
<i>Alım satım amaçlı</i>						
Vadeli döviz işlemleri (Forwards)	-	-	-	1.646.419	64.606	-
Vadeli mal alım-satım işlemleri	344.900	-	4.515	-	-	-
Kısa vadeli türev araçlar		18.845	40.379	2.805.869	64.606	68
<i>Nakit akıma yönelik riskten korunma amaçlı</i>						
Faiz haddi swap işlemleri	1.947.631	-	7.280	1.159.450	-	491
Çapraz döviz swap işlemleri	855.177	250.027	19.964	-	-	-
Uzun vadeli türev araçlar		250.027	27.244		-	491
Toplam türev araçlar		268.872	67.623		64.606	559

31 Aralık 2014 tarihleri itibariyle vadeli döviz işlemleri, Tüpraş'ın çeşitli finans kuruluşları ile imzaladığı ve 31 Aralık 2015 tarihinde sona ermiş olan toplam 710.000 bin ABD doları alım karşılığında 1.709.110 bin TL satım yükümlülüğü doğuran forward işlemlerinden oluşmaktadır.

31 Aralık 2015 tarihi itibariyle faiz haddi swap işlemleri, Tüpraş'ın 611.765 bin ABD doları (31 Aralık 2014 – 500.000 bin ABD Doları) cinsinden ve Ditaş'ın 53.142 bin Avro (31 Aralık 2014 – Yoktur) cinsinden uzun vadeli kredilerinin değişken faizli taksit ödemelerini nakit akıma yönelik riskten korunma amacıyla sabit faizli taksit ödemeleri ile takasından oluşan swap işlemlerinden oluşmaktadır.

31 Aralık 2015 tarihi itibariyle çapraz döviz swap işlemleri, Tüpraş'ın 200.000 bin ABD doları cinsinden ve dövize endeksli sabit faiz oranına sahip uzun vadeli tahvillerinin 463.875 bin TL tutarlı ve Türk Lirasına endeksli sabit faizli ödemeler ile takasından oluşan swap işlemlerinden (31 Aralık 2014 – Yoktur), ve Tüpraş'ın 94.118 bin ABD doları cinsinden değişken faizli ve uzun vadeli borçlanmalarının toplam 218.353 bin TL tutarındaki sabit faizli ödemeler ile takasından oluşan swap işlemlerinden oluşmaktadır.

31 Aralık 2015 tarihi itibariyle vadeli mal alım-satım işlemleri, Tüpraş'ın fiyat riskine maruz kalan stoklarının 3,9 milyon varili (benzin) için yapılmıştır. 31 Mart 2016 tarihinde sona erecek olan mal alım-satım işleminin ağırlıklı ortalama fiyatı (benzin crack marjı) 15,21 ABD doları/ varil olup 167.935 bin TL alım karşılığında 172.450 bin TL satım yükümlülüğü bulunmaktadır.

Türkiye Petrol Rafinerileri A.Ş.

31 Aralık 2015 tarihinde sona eren yıla ait konsolide finansal tablolara ait açıklayıcı notlar (devamı) (Tutarlar aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") olarak gösterilmiştir.)

21. Devlet teşvik ve yardımları

Şirket, 2 Ağustos 2010 tarihi itibarıyla Araştırma ve Geliştirme Merkezi Belgesini almış olup Araştırma ve Geliştirme Merkezi ve yürütmüş olduğu teşvikli Teknoloji ve Yenilik Destek Programları Başkanlığı ("TEYDEB") Projeleri ile 5746 sayılı Araştırma ve Geliştirme Faaliyetlerinin Desteklenmesi Hakkında Kanun kapsamında araştırma ve geliştirme indirimi, gelir vergisi stopaj teşviki, sosyal güvenlik primi desteği ve damga vergisi istisnası teşviklerinden yararlanmaktadır. Bu kapsamda 31 Aralık 2015 tarihi itibarıyla Şirket'in, Ar-ge merkezi kapsamında yaptığı harcamaları 10.430 bin TL (31 Aralık 2014 – 11.893 bin TL) ve TEYDEB kapsamında yaptığı harcamaları 3.814 bin TL'dir (31 Aralık 2014 – 4.439 bin TL). 31 Aralık 2015 tarihi itibarıyla Şirket'in toplam ar-ge harcamalarının 3.707 bin TL'si (31 Aralık 2014 – 3.411 bin TL) teşvik geliri olarak kaydedilmiştir.

Şirket Fuel Oil Dönüşüm Projesi (RUP) için, 2011 yılı 1. çeyreğinde 14/07/2009 tarihli ve 2009/15199 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı kapsamında, büyük ölçekli yatırım teşvik belgesi almıştır. İlgili yasa kapsamında Şirket, yeni yatırımları nedeniyle yapacağı yatırım harcamalarının %30'unu vergi matrahından %50 oranında, yatırım nihayetlenip gelir elde edilmeye başladığında indirim konusu yapabilecektir. 7 Ekim 2013 tarihinde ise Fuel Oil Dönüşüm Projesi (RUP), T.C. Ekonomi Bakanlığı Teşvik Uygulama ve Yabancı Sermaye Genel Müdürlüğü tarafından 19 Ekim 2012 tarihinden itibaren geçerli olmak üzere stratejik yatırım kapsamına alınmıştır. Şirket Stratejik Yatırım Teşviki kapsamında yatırım döneminde yapmakta olduğu harcamalarının %50'sini, vergi matrahından %90 oranında indirim konusu yapabilecektir. Bu kapsamda Şirket, 31 Aralık 2015 tarihi itibarıyla 7.969.662 bin TL (31 Aralık 2014 – 6.297.223 bin TL) yatırım harcaması yapmış olup gelecek dönemlerde kullanabileceği 3.656.588 bin TL (31 Aralık 2014 – 2.888.214 bin TL) vergi aktifi elde etmiştir. Ayrıca Şirket, Stratejik Yatırım Teşvik Belgesi kapsamında 31 Aralık 2015 tarihi itibarıyla oluşan vergi matrahından 344.638 bin TL'yi mahsup etmiştir (31 Aralık 2014- 72.933 bin TL). Şirket, Stratejik Yatırım Teşviki kapsamında ayrıca KDV istisnası, KDV iadesi, gümrük vergisi muafiyeti, sigorta primi işveren hissesi desteği ve faiz desteği teşviklerinden yararlanmaktadır.

Şirket 11 Nisan 2013 tarihinde demir yolu ile şehirlerarası yük taşımacılığında kullanılacak olan 75.000 bin TL değerindeki vagonların satın alınması için T.C. Ekonomi Bakanlığı Teşvik Uygulama ve Yabancı Sermaye Genel Müdürlüğü'nden yatırım teşvik belgesi almıştır. Yatırımın yararlandığı destek unsurları KDV istisnası, faiz desteği, gümrük vergisi muafiyeti, vergi indirim oranı (%80), yatırıma katkı oranı (%40), sigorta primi işveren hissesi desteğidir (7 yıl).

Şirket 23 Eylül 2014 tarihinde Batman Rafinerisi Modernizasyon projesi kapsamında T.C. Ekonomi Bakanlığı Teşvik Uygulama ve Yabancı Sermaye Genel Müdürlüğü'nden yatırım teşvik belgesi almıştır. Yatırımın yararlandığı destek unsurları KDV istisnası, vergi indirim oranı (%90), yatırıma katkı oranı (%50) ve faiz desteğidir.

Şirket 9 Ekim 2013 tarihinde İzmir Rafinerisi Yağ Arıtma ve Flare Gazı Geri Dönüşümü konulu çevre projesi kapsamında T.C. Ekonomi Bakanlığı Teşvik Uygulama ve Yabancı Sermaye Genel Müdürlüğü'nden yatırım teşvik belgesi almıştır. Yatırımın yararlandığı destek unsurları KDV istisnası, faiz desteği ve gümrük vergisi muafiyetidir.

Grup, 5510 sayılı kanun kapsamında %5 sigorta primi işveren hissesi desteğinden yararlanmaktadır.

31 Aralık 2015 ve 2014 tarihleri itibarıyla Grup'un devlet teşvik ve yardımlarından gelirleri (tamamı konsolide kar veya zarar tablosunda muhasebeleştirilmiştir) aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2015	31 Aralık 2014
Faiz desteği	21.259	22.705
SGK teşvikleri	24.133	21.138
Ar-Ge teşvikleri	3.707	3.411
	49.099	47.254

Türkiye Petrol Rafinerileri A.Ş.

31 Aralık 2015 tarihinde sona eren yıla ait konsolide finansal tablolara ait açıklayıcı notlar (devamı) (Tutarlar aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") olarak gösterilmiştir.)

22. Taahhütler, koşullu varlık ve yükümlülükler

	31 Aralık 2015		31 Aralık 2014	
	Orijinal bakiye:	TL karşılığı:	Orijinal bakiye:	TL karşılığı:
Alınan teminatlar:				
Alınan teminat mektupları		2.138.941		1.957.607
- TL Teminat mektupları	919.053	919.053	768.269	768.269
- USD Teminat mektupları	374.064	1.087.627	470.579	1.091.224
- EUR Teminat mektupları	37.189	118.172	32.306	91.126
- Diğer para cinslerinden teminat mektupları	-	14.089	-	6.988
Teminat senetleri		24.039		65.955
- TL Teminat senetleri	24.039	24.039	62.273	62.273
- Diğer para cinslerinden teminat senetleri	-	-	-	3.682
Alınan garanti mektupları		195.380		165.945
- TL Garanti mektupları	50.000	50.000	50.000	50.000
- USD Garanti mektupları	50.000	145.380	50.000	115.945
Alınan taahhütler		-		8.351
- USD Taahhütler	-	-	2.350	5.449
- Diğer para cinslerinden taahhütler	-	-	-	2.902
Toplam alınan teminatlar		2.358.360		2.197.858
Verilen teminatlar:				
Teminat akreditifleri		305.121		511.663
- USD Teminat akreditifleri	99.796	290.168	218.838	507.463
- EUR Teminat akreditifleri	4.706	14.953	1.379	3.890
- Diğer para cinslerinden teminat akreditifleri	-	-	-	310
Teminat mektupları		459.304		306.474
- TL Teminat mektupları	400.570	400.570	259.632	259.632
- USD Teminat mektupları	20.200	58.734	20.200	46.842
Gümrüklere verilen teminat mektupları ve kefaletler		1.541.278		1.429.270
- TL Teminat mektupları	1.503.147	1.503.147	1.395.422	1.395.422
- EUR Teminat mektupları	12.000	38.131	12.000	33.848
Bankalara verilen kefaletler		225.073		258.950
- USD Kefaletler	17.474	50.807	36.253	84.067
- EUR Kefaletler	54.842	174.266	62.000	174.883
Toplam verilen teminatlar		2.530.776		2.506.357

31 Aralık 2015 ve 31 Aralık 2014 tarihleri itibarıyla alınan teminatlar müşteri ve satıcılardan alınan teminatlardan oluşmaktadır. Verilen teminatlar ise genellikle kamu kuruluşlarına ve gümrük dairelerine verilen teminatlardan oluşmaktadır. 31 Aralık 2015 tarihi itibarıyla bankalara verilen kefaletler, Grup'un konsolidasyon kapsamında olan şirketlerinin kullandığı 219.671 bin TL (31 Aralık 2014 - 258.950 bin TL) tutarındaki krediler ve 5.402 bin TL (31 Aralık 2014 – Yoktur) tutarındaki türev işlemler için verilmiştir.

Türkiye Petrol Rafinerileri A.Ş.

31 Aralık 2015 tarihinde sona eren yıla ait konsolide finansal tablolara ait açıklayıcı notlar (devamı) (Tutarlar aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") olarak gösterilmiştir.)

22. Taahhütler, koşullu varlık ve yükümlülükler (devamı)

Grup'un 31 Aralık 2015 ve 31 Aralık 2014 tarihleri itibariyle teminat/rehin/ipotek pozisyonu aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2015	31 Aralık 2014
A.Kendi tüzel kişiliği adına vermiş olduğu TRİ'lerin toplam tutarı	2.305.703	2.247.407
B.Tam konsolidasyon kapsamına dahil edilen ortaklıklar lehine vermiş olduğu TRİ'lerin toplam tutarı	225.073	258.950
C.Olağan ticari faaliyetlerinin yürütülmesi amacıyla diğer 3. kişilerin borcunu temin amacıyla vermiş olduğu TRİ'lerin toplam tutarı	-	-
D.Diğer verilen TRİ'lerin toplam tutarı	-	-
i) Ana ortak lehine vermiş olduğu TRİ'lerin toplam tutarı	-	-
ii) B ve C maddeleri kapsamına girmeyen diğer grup şirketleri lehine vermiş olduğu TRİ'lerin toplam tutarı	-	-
iii) C maddesi kapsamına Girmeyen 3. kişiler lehine vermiş olduğu TRİ'lerin toplam tutarı	-	-
	2.530.776	2.506.357

(*) Tam konsolidasyon kapsamına dahil edilen ortaklıklar lehine verilen kefaletler ile ilgili 31 Aralık 2015 tarihi itibariyle 1.157 bin TL komisyon tahakkuk etmiştir (31 Aralık 2014 – 1.813 bin TL).

Çevre kirliliği yükümlülüğü:

Grup, yürürlükte olan çevre kanunlarına göre, gerçekleştirdiği faaliyetleri sonucu sebep olacağı çevre kirliliğinden doğabilecek oluşan zararlardan, kusur şartı aranmaksızın, sorumludur. Grup kirliliğe sebep olduğu takdirde, meydana gelen zararlardan ötürü tazminat ödemekle yükümlü tutulabilir. 31 Aralık 2015 tarihi itibariyle, Grup aleyhine çevre kirliliğinden dolayı açılmış bir dava bulunmamaktadır.

Grup'un çevre kirliliği konusunda uzman danışman firması tarafından kimyasal madde ve malzemelerin depolanması, ortam hava kalitesi ve emisyonu, atık su toplanması ve kalitesi, çöp alanları, yeraltı ve yerüstü suları, genel tesis operasyonları konularının çevre üzerindeki etkileri incelenmiştir. Grup yönetimi, yapmış olduğu değerlendirmeler sonucunda, yapılması gereken temizlik masraflarının 31 Aralık 2015 ve 2014 tarihleri itibariyle tamamlandığı görüşündedir.

Ulusal stok bulundurma yükümlülüğü:

Ulusal petrol stoğu, rafineri, akaryakıt ve LPG dağıtıcı lisansı sahiplerinin ikmal ettiği günlük ortalama ürün miktarının minimum yirmi katını kendi depolarında veya lisanslı depolama tesislerinde topluca veya statülerine göre ayrı ayrı bulundurma yükümlülüğü ile sağlanır. Petrol Piyasası Kanunu gereğince sürekliliğin sağlanması, kriz veya olağanüstü hallerde risklerin önlenmesi ve uluslararası anlaşmalar gereği olağanüstü hal petrol stokları ile ilgili yükümlülüklerin ifası amaçlarıyla bir önceki yıl günlük ortalama kullanımının içindeki net ithalat miktarının en az doksan günlük miktarı kadar petrol stoğun tutulması gerekliliği üzerine ulusal petrol stoğunun tamamlayıcı kısmının muhafazasından rafinericiler sorumlu tutulmuştur.

Türkiye Petrol Rafinerileri A.Ş.

31 Aralık 2015 tarihinde sona eren yıla ait konsolide finansal tablolara ait açıklayıcı notlar (devamı) (Tutarlar aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") olarak gösterilmiştir.)

23. Özkaynaklar

Şirket'in 31 Aralık 2015 ve 31 Aralık 2014 tarihlerindeki hissedarları ve sermaye içindeki payları tarihi değerlerle aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2015	Ortaklık payı (%)	31 Aralık 2014	Ortaklık payı (%)
Enerji Yatırımları A.Ş.	127.714	51	127.714	51
Halka açık kısım	122.705	49	122.705	49
Toplam	250.419	100	250.419	100
Sermaye düzeltme farkları	1.344.243		1.344.243	
Ödenmiş sermaye toplamı	1.594.662		1.594.662	

Sermaye düzeltme farkları ödenmiş sermayeye yapılan nakit ve nakit benzeri ilavelerin enflasyona göre düzeltilmiş toplam tutarları ile enflasyon düzeltmesi öncesindeki tutarları arasındaki farkı ifade eder.

Şirketin kayıtlı sermayesi 500.000 bin TL olup, işbu sermaye, her birinin nominal değeri 1 Kr olmak üzere 50.000.000.000 adet hisseye bölünmüştür. Şirket'in onaylanmış ve çıkarılmış sermayesi her biri 1 Kuruş ("Kr") (31 Aralık 2014 -1 Kr) kayıtlı nominal bedeldeki 25.041.919.999 adet A grubu ve Özelleştirme İdaresi Başkanlığı'na ait bir adet C grubu imtiyazlı hisse senedinden oluşmaktadır.

Şirket Ana Sözleşmesi gereği C grubu hissedara yönetim kurulunda 1 üye ayrılmaktadır. Türk Silahlı Kuvvetleri'nin akaryakıt ihtiyacının karşılanmasını etkileyebilecek herhangi bir kararın alınması, C grubu hissedarının onayına bağlıdır.

Kanuni değerlerdeki birikmiş karlar, aşağıda belirtilen kanuni yedeklerle ilgili hüküm haricinde dağıtılabilmektedir.

Kardan ayrılan kısıtlanmış yedekler

Türk Ticaret Kanunu'na göre, yasal yedekler birinci ve ikinci tertip yasal yedekler olmak üzere ikiye ayrılır. Türk Ticaret Kanunu'na göre birinci tertip yasal yedekler, şirketin ödenmiş sermayesinin %20'sine ulaşıncaya kadar, kanuni net karın %5'i olarak ayrılır. İkinci tertip yasal yedekler ise ödenmiş sermayenin %5'ini aşan dağıtılan karın %10'udur. Türk Ticaret Kanunu'na göre yasal yedekler, ödenmiş sermayenin %50'sini geçmediği sürece sadece zararları netleştirmek için kullanılabilir, bunun dışında herhangi bir şekilde kullanılması mümkün değildir.

Yukarıda bahis geçen tutarların Türkiye Finansal Raporlama Standartları uyarınca "Kardan Ayrılan Kısıtlanmış Yedekler" içerisinde sınıflandırılması gerekmektedir. Şirket'in 31 Aralık 2015 tarihi itibarıyla kardan ayrılan kısıtlanmış yedeklerinin tutarı 163.401 bin TL'dir (31 Aralık 2014 – 163.401 bin TL).

Türkiye Petrol Rafinerileri A.Ş.

**31 Aralık 2015 tarihinde sona eren yıla ait
konsolide finansal tablolara ait açıklayıcı notlar (devamı)**
(Tutarlar aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") olarak gösterilmiştir.)

23. Özkaynaklar (devamı)

Kar payı dağıtımı

Halka açık şirketler, kar payı dağıtımlarını SPK'nın 1 Şubat 2014 tarihinden itibaren yürürlüğe giren II-19.1 no'lu Kâr Payı Tebliği'ne göre yaparlar.

Ortaklıklar, kârlarını genel kurulları tarafından belirlenecek kâr dağıtım politikaları çerçevesinde ve ilgili mevzuat hükümlerine uygun olarak genel kurul kararıyla dağıtır. Söz konusu tebliğ kapsamında, asgari bir dağıtım oranı tespit edilmemiştir. Şirketler esas sözleşmelerinde veya kar dağıtım politikalarında belirlenen şekilde kar payı öderler. Ayrıca, kar payları eşit veya farklı tutarlı taksitler halinde ödenebilecektir ve ara dönem finansal tablolarda yer alan kâr üzerinden nakden kâr payı avansı dağıtabilecektir.

TTK'ya göre ayrılması gereken yedek akçeler ile esas sözleşmede veya kâr dağıtım politikasında pay sahipleri için belirlenen kâr payı ayrılmadıkça; başka yedek akçe ayrılmasına, ertesi yıla kâr aktarılmasına ve intifa senedi sahiplerine, yönetim kurulu üyelerine, ortaklık çalışanlarına ve pay sahibi dışındaki kişilere kârdan pay dağıtılmasına karar verilemeyeceği gibi, pay sahipleri için belirlenen kâr payı nakden ödenmedikçe bu kişilere kârdan pay dağıtılamaz.

Tüpraş'ın yasal kayıtlarındaki dönem karı ve kar dağıtımına konu edilebilecek diğer kaynakların toplam tutarı 31 Aralık 2015 tarihi itibarıyla 3.472.436 bin TL'dir. Bu kaynakların 1.698.998 bin TL'lik enflasyon düzeltme farklarından ve 17.211 bin TL'lik diğer sermaye yedeklerinden oluşan kısmı temettü olarak dağıtılması halinde vergiye tabi olacaktır.

31 Aralık 2015 tarihi itibarıyla sona eren yıl içerisinde 2014 yılı karına ilişkin kar dağıtımı yapılmamıştır.

31 Aralık 2014 tarihi itibarıyla sona eren yıl içinde, 2013 yılı net dağıtılabilir dönem karının birinci ve ikinci tertip yasal akçeler ayrıldıktan sonra kalan bakiyenin tamamı ve ikinci tertip yedek akçelerden toplam 396.163 bin TL'nin nakit temettü olarak dağıtılması taahhüt edilmiş ve tamamı ödenmiştir. İlgili dağıtım yapılırken, tam mükellef kurumlar ile Türkiye'de bir işyeri veya daimi temsilci aracılığı ile kar payı elde eden dar mükellef ortaklara, %158,2 nispetinde ve 1,00 TL nominal değerde bir adet hisse senedine 1,582 TL brüt, 1,582 TL net temettü ödemesi, diğer hissedarlara %158,2 nispetinde ve 1,00 TL nominal değerde bir adet hisse senedine 1,582 TL brüt, 1,3447 TL net nakit temettü ödemesi yapılmıştır.

Türkiye Petrol Rafinerileri A.Ş.

**31 Aralık 2015 tarihinde sona eren yıla ait
konsolide finansal tablolara ait açıklayıcı notlar (devamı)**
(Tutarlar aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") olarak gösterilmiştir.)

24. Hasılat ve satışların maliyeti

	1 Ocak - 31 Aralık 2015	1 Ocak - 31 Aralık 2014
Yurtiçi satışlar	29.213.323	31.608.288
Yurtdışı satışlar	7.802.431	8.164.696
Hizmet gelirleri	112.307	90.779
Brüt satışlar	37.128.061	39.863.763
Eksi: Satış iskontoları	(200.140)	(120.401)
Eksi: Satıştan iadeler	(34.593)	(20.650)
Net satış gelirleri	36.893.328	39.722.712
Satılan mamul maliyeti	(31.164.596)	(36.200.903)
Satılan ticari mallar maliyeti	(1.521.539)	(2.197.324)
Satılan hizmet maliyeti	(32.129)	(61.687)
Brüt kar	4.175.064	1.262.798

Satışların maliyeti:

	1 Ocak - 31 Aralık 2015	1 Ocak - 31 Aralık 2014
Kullanılan hammadde ve sarf malzemeleri	29.007.982	34.580.380
Satılan ticari mal maliyeti	1.521.539	2.197.324
Enerji giderleri	971.408	794.905
Personel giderleri	449.404	332.779
Amortisman ve itfa payları (Not 12-13)	395.147	216.929
Diğer üretim giderleri	372.784	337.597
Satışların maliyeti	32.718.264	38.459.914

Türkiye Petrol Rafinerileri A.Ş.

**31 Aralık 2015 tarihinde sona eren yıla ait
konsolide finansal tablolara ait açıklayıcı notlar (devamı)**
(Tutarlar aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") olarak gösterilmiştir.)

25. Genel yönetim giderleri, pazarlama, satış ve dağıtım giderleri, araştırma ve geliştirme giderleri

Genel yönetim giderleri:

	1 Ocak - 31 Aralık 2015	1 Ocak - 31 Aralık 2014
Personel giderleri	236.030	230.141
Vergi, resim ve harç giderleri	81.943	73.824
Sigorta giderleri	76.264	45.798
Amortisman giderleri ve itfa payları (Not 12-13)	76.161	29.078
Dışarıdan alınan hizmetler	61.681	45.106
Dava, takip ve müşavirlik giderleri	25.869	29.454
Ofis giderleri	25.673	22.740
Aidat giderleri	18.910	15.456
Bağış ve yardımlar	15.770	7.191
Kira giderleri	10.066	16.827
Seyahat ve ulaşım giderleri	2.064	2.073
Diğer	31.027	28.255
Toplam genel yönetim giderleri	661.458	545.943

Pazarlama, satış ve dağıtım giderleri:

	1 Ocak - 31 Aralık 2015	1 Ocak - 31 Aralık 2014
Personel giderleri	65.375	60.696
Nakliye, depolama ve sigorta giderleri	48.776	33.348
Dışarıdan sağlanan fayda ve hizmetler	44.242	34.908
Kira giderleri	8.736	7.092
Enerji giderleri	2.771	4.878
Reklam giderleri	1.475	10.226
Amortisman giderleri ve itfa payları (Not 12-13)	3	3
Diğer	21.477	18.488
Toplam pazarlama, satış ve dağıtım giderleri	192.855	169.639

Araştırma ve geliştirme giderleri:

	1 Ocak - 31 Aralık 2015	1 Ocak - 31 Aralık 2014
Personel giderleri	18.219	13.579
Dışarıdan sağlanan fayda ve hizmetler	1.980	1.203
Dava, takip ve müşavirlik giderleri	338	378
Diğer	2.227	1.060
Toplam araştırma ve geliştirme giderleri	22.764	16.220

Türkiye Petrol Rafinerileri A.Ş.

31 Aralık 2015 tarihinde sona eren yıla ait konsolide finansal tablolara ait açıklayıcı notlar (devamı)
(Tutarlar aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") olarak gösterilmiştir.)

26. Esas faaliyetlerden diğer gelirler/(giderler)

	1 Ocak - 31 Aralık 2015	1 Ocak - 31 Aralık 2014
Esas faaliyetlerden diğer gelirler:		
Vadeli satışlardan kaynaklanan vade farkı gelirleri	127.385	144.854
Konusu kalmayan karşılıklar	-	7.900
Ticari alacaklardan oluşan kur farkı karı	3.651	6.233
Kira gelirleri	3.080	2.741
Diğer	8.565	12.117
Toplam esas faaliyetlerden diğer gelirler	142.681	173.845

	1 Ocak - 31 Aralık 2015	1 Ocak - 31 Aralık 2014
Esas faaliyetlerden diğer giderler:		
Çalışmayan kısım giderleri		
-Amortisman gideri (Not 12-13)	(14.702)	(12.113)
-Diğer çalışmayan kısım giderleri	(33.983)	(39.167)
Ticari borçlardan oluşan kur farkı zararı	(613.849)	(149.016)
Vergi cezası karşılık gideri (Not 17)	-	(54.998)
Vadeli alışlardan kaynaklanan vade farkı giderleri	(8.223)	(9.093)
Diğer	(18.143)	(4.711)
Toplam esas faaliyetlerden diğer giderler	(688.900)	(269.098)

27. Yatırım faaliyetlerinden gelirler/(giderler)

	1 Ocak - 31 Aralık 2015	1 Ocak - 31 Aralık 2014
Maddi ve maddi olmayan duran varlık satış karları/(zararları), net	2.560	(319)
Toplam yatırım faaliyetlerinden gelirler/(giderler)	2.560	(319)

Türkiye Petrol Rafinerileri A.Ş.

31 Aralık 2015 tarihinde sona eren yıla ait konsolide finansal tablolara ait açıklayıcı notlar (devamı)
(Tutarlar aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") olarak gösterilmiştir.)

28. Finansman gelirleri/(giderleri)

	1 Ocak - 31 Aralık 2015	1 Ocak - 31 Aralık 2014
Finansman gelirleri:		
Mevduatlardan oluşan kur farkı karı	419.633	296.465
Mevduat faiz gelirleri	184.133	137.846
Türev araçlardan kaynaklanan karlar	258.949	64.606
Toplam finansman gelirleri	862.715	498.917
Finansman giderleri:		
Finansal borçlardan oluşan kur farkı zararı	(924.395)	(438.328)
Faiz giderleri	(532.997)	(294.960)
Türev araçlardan kaynaklanan zararlar	(4.350)	-
Diğer	(9)	(1.012)
Toplam finansman giderleri	(1.461.751)	(734.300)

29. Vergi varlık ve yükümlülükleri

i) Kurumlar vergisi:

	31 Aralık 2015	31 Aralık 2014
Cari dönem ödenecek kurumlar vergisi	133.346	5.147
Cari dönem vergisiyle ilgili varlıklar	(4.317)	(1.235)
Kurumlar vergisi karşılığı	129.029	3.912

Türk vergi mevzuatı, ana ortaklık olan şirketin bağlı ortaklıkları ve iştiraklerini konsolide ettiği finansal tabloları üzerinden vergi beyannamesi vermesine olanak tanımamaktadır. Bu sebeple bu konsolide finansal tablolara yansıtılan vergi karşılıkları, tam konsolidasyon kapsamına alınan tüm şirketler için ayrı ayrı hesaplanmıştır.

Türkiye’de kurumlar vergisi oranı 2015 yılı için %20’dir (2014-%20). Kurumlar vergisi oranı, kurumların ticari kazancına vergi yasaları gereğince indirimi kabul edilmeyen giderlerin ilave edilmesi, vergi yasalarında yer alan istisna (iştirak kazançları istisnası, yatırım indirimi istisnası vb.) ve indirimlerin (ar-ge indirimi gibi) indirilmesi sonucu bulunacak vergi matrahına uygulanır.

Türkiye Petrol Rafinerileri A.Ş.

31 Aralık 2015 tarihinde sona eren yıla ait konsolide finansal tablolara ait açıklayıcı notlar (devamı)
(Tutarlar aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") olarak gösterilmiştir.)

29. Vergi varlık ve yükümlülükleri (devamı)

Vergi öncesi dönem karının hesaplanan vergi geliri tutarı ile mutabakatı aşağıda sunulmuştur:

	2015	2014
Vergi öncesi kar	2.225.372	183.661
Beklenen vergi gideri (%20)	(445.074)	(36.732)
Yatırım teşvik geliri	768.376	1.308.222
İndirim ve istisnalar	57.250	30.094
Kanunen kabul edilmeyen giderler ve üzerinden vergi hesaplanmayan farklar	(41.997)	(15.124)
Toplam vergi geliri	338.555	1.286.460

Yatırım Teşvik Geliri

Şirket Fuel Oil Dönüşüm Projesi (RUP) için, 2011 yılı 1. çeyreğinde 14/07/2009 tarihli ve 2009/15199 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı kapsamında, büyük ölçekli yatırım teşvik belgesi almıştır. İlgili yasa kapsamında Şirket, yeni yatırımları nedeniyle yapacağı yatırım harcamalarının %30'unu vergi matrahından %50 oranında, yatırım nihayetlenip gelir elde edilmeye başladığında indirim konusu yapabilecektir. 7 Ekim 2013 tarihinde ise Fuel Oil Dönüşüm Projesi (RUP), T.C. Ekonomi Bakanlığı Teşvik Uygulama ve Yabancı Sermaye Genel Müdürlüğü tarafından 19 Ekim 2012 tarihinden itibaren geçerli olmak üzere stratejik yatırım kapsamına alınmıştır. Şirket Stratejik Yatırım Teşviği kapsamında yatırım döneminde yapmakta olduğu harcamalarının %50'sini, vergi matrahından %90 oranında indirim konusu yapabilecektir. Bu kapsamlarda Şirket, 31 Aralık 2015 tarihi itibarıyla 7.969.662 bin TL (31 Aralık 2014 – 6.297.223 bin TL) yatırım harcaması yapmış olup gelecek dönemlerde kullanabileceği 3.656.588 bin TL (31 Aralık 2014 – 2.888.214 bin TL) vergi aktifi elde etmiştir. Ayrıca Şirket, Stratejik Yatırım Teşvik Belgesi kapsamında 31 Aralık 2015 tarihi itibarıyla oluşan vergi matrahından 344.638 bin TL'yi mahsup etmiştir (31 Aralık 2014 – 72.933 bin TL).

Türkiye Petrol Rafinerileri A.Ş.**31 Aralık 2015 tarihinde sona eren yıla ait konsolide finansal tablolara ait açıklayıcı notlar (devamı)**
(Tutarlar aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") olarak gösterilmiştir.)**29. Vergi varlık ve yükümlülükleri (devamı)**

31 Aralık 2015 ve 31 Aralık 2014 tarihleri itibariyle ertelenmiş vergiye konu olan birikmiş geçici farklar ve ertelenmiş vergi varlıkları ve yükümlülüklerinin etkileri, konsolide bilanço tarihi itibariyle geçerli vergi oranları kullanılarak aşağıda özetlenmiştir:

	Birikmiş geçici farklar		Ertelenmiş vergi (yükümlülüğü)/varlığı	
	31 Aralık 2015	31 Aralık 2014	31 Aralık 2015	31 Aralık 2014
Maddi ve maddi olmayan duran varlıkların kayıtlı değerleri ile vergi matrahları arasındaki fark	523.313	1.274.666	(104.663)	(254.933)
Türev araçlar gerçeğe uygun değer farkı	217.134	64.606	(43.427)	(12.921)
Peşin ödenmiş giderler	137.557	-	(27.511)	-
Finansal varlıklar gerçeğe uygun değer farkı	86.590	57.112	(4.330)	(2.856)
Ertelenmiş vergi yükümlülüğü			(179.931)	(270.710)
Yatırım teşvik geliri	7.969.662	6.297.223	3.656.588	2.888.214
Stratejik yatırım teşvik belgesi kapsamında mahsup edilen teşvik geliri			(344.638)	(72.933)
Kıdem tazminatı ve kıdeme teşvik primi karşılığı	154.952	141.395	30.990	28.279
Stok değer düşüklüğü karşılığı	102.114	90.204	20.423	18.041
Kullanılmamış izin ücretleri karşılığı	39.777	35.550	7.956	7.110
Vergi cezası karşılığı	-	31.302	-	6.260
Yedek parça ve malzeme stokları için değer düşüklüğü karşılığı	27.506	28.812	5.501	5.762
Dava karşılıkları	13.405	13.743	2.681	2.749
Türev araçlar gerçeğe uygun değer farkı	-	559	-	112
Ertelenmiş finansal gelirler, (net)	6.011	148	1.202	30
Diğer	8.639	51.100	1.731	10.220
Ertelenmiş vergi varlığı			3.382.434	2.893.844
Ertelenmiş vergi varlığı - net			3.202.503	2.623.134

Ertelenmiş vergi hareket tablosu aşağıda sunulmuştur:

	2015	2014
Ertelenen vergi varlığı/(yükümlülüğü), net		
1 Ocak	2.623.134	1.330.197
Gelir tablosu ile ilişkilendirilen	471.901	1.291.607
Özkaynaklar ile ilişkilendirilen:		
- Satılmaya hazır finansal varlıkların yeniden değerlendirilmesi	(1.474)	-
- Finansal riskten korunma fonu	127.034	(502)
- Tanımlanmış fayda planları aktüeryal kazançları/(kayıpları)	(1.782)	1.720
- Geçmiş yıllara ilişkin düzeltmelerin vergi etkisi	(16.310)	112
31 Aralık	3.202.503	2.623.134

Türkiye Petrol Rafinerileri A.Ş.

31 Aralık 2015 tarihinde sona eren yıla ait konsolide finansal tablolara ait açıklayıcı notlar (devamı)
(Tutarlar aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") olarak gösterilmiştir.)

30. Pay başına kazanç

	1 Ocak - 31 Aralık 2015	1 Ocak - 31 Aralık 2014
Ana ortaklığa ait dönem karı	2.550.168	1.458.963
Beheri 1 Kr nominal değerli hisse senetlerinin ağırlıklı ortalama adedi	25.041.920.000	25.041.920.000
Toplam Kr cinsinden pay başına esas ve nispi kazanç	10,18	5,83

31. İlişkili taraf açıklamaları

İlişkili taraflarla işlemler aşağıdaki gruplara göre sınıflandırılmış olup, bu dipnottaki tüm ilişkili taraf açıklamalarını içermektedir.

- (1) Müşterek yönetime tabi ortaklıklar
- (2) Nihai ortağın hissedarı olduğu şirketler
- (3) Nihai ortak

a) Mevduatlar:

	31 Aralık 2015	31 Aralık 2014
Yapı ve Kredi Bankası A.Ş. (2)	1.287.266	2.508.007
Toplam	1.287.266	2.508.007

b) Alacaklar:

	31 Aralık 2015	31 Aralık 2014
Opet Petrolcülük A.Ş. (1)	309.098	1.671
THY OPET Havacılık Yakıtları A.Ş. (1)	274.819	1.869
Aygaz A.Ş. (2)	70.583	1.503
Opet Fuchs Madeni Yağ San. ve Tic. A.Ş. (1)	4.162	2.337
Diğer (2)	11	3
Toplam	658.673	7.383

Tüpraş, 31 Aralık 2015 tarihi itibarıyla gayri kabili rücu faktoring kapsamında faktoring şirketlerinden tahsil etmiş olduğu 125.000 bin TL'yi (31 Aralık 2014 – 741.425 bin TL) ilişkili taraflardan ticari alacaklardan düşmüştür.

Türkiye Petrol Rafinerileri A.Ş.

31 Aralık 2015 tarihinde sona eren yıla ait konsolide finansal tablolara ait açıklayıcı notlar (devamı)
(Tutarlar aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") olarak gösterilmiştir.)

31. İlişkili taraf açıklamaları (devamı)**c) Borçlar:**

	31 Aralık 2015	31 Aralık 2014
Koç Holding A.Ş. (3)	17.469	7.075
Aygaz A.Ş. (2)	17.112	11.863
Ark İnşaat A.Ş. (2)	12.656	13.459
Koç Sistem Bilgi ve İletişim A.Ş. (2)	10.667	4.985
Zer Merkezi Hizmetler ve Ticaret A.Ş. (2)	5.559	10.704
Opet Petrolcülük A.Ş. (1)	5.275	4.719
RMK Marine Gemi Yapım Sanayii ve Deniz Taşımacılığı İşl. A.Ş. (2)	3.510	-
Eltek Elektrik Enerjisi İthalat, İhracat ve Toptan Tic. A.Ş. (2)	2.325	2.596
RAM Sigorta Aracılık Hizmetleri A.Ş. (2)	648	8.583
Setur Servis Turistik A.Ş. (2)	536	2.234
Diğer (2)	4.516	1.631
Toplam	80.273	67.849

d) Verilen maddi duran varlık avansları:

	31 Aralık 2015	31 Aralık 2014
RMK Marine Gemi Yapım Sanayii ve Deniz Taşımacılığı İşl. A.Ş. (2)	17.957	75.720
Ark İnşaat A.Ş. (2)	6	-
Toplam	17.963	75.720

e) Banka kredileri:

	31 Aralık 2015	31 Aralık 2014
Yapı ve Kredi Bankası A.Ş. (2)	-	22.791
Toplam	-	22.791

f) Ürün ve hizmet satışları, net:

	1 Ocak - 31 Aralık 2015	1 Ocak - 31 Aralık 2014
THY OPET Havacılık Yakıtları A.Ş. (1)	4.698.599	5.561.385
Opet Petrolcülük A.Ş. (1)	3.321.907	3.635.021
Aygaz A.Ş. (2)	344.503	432.032
Opet Fuchs Madeni Yağ San. ve Tic. A.Ş. (1)	28.301	36.778
Ram Dış Ticaret A.Ş. (2)	-	4.782
Diğer (2)	447	1.727
Toplam	8.393.757	9.671.725

Türkiye Petrol Rafinerileri A.Ş.

31 Aralık 2015 tarihinde sona eren yıla ait konsolide finansal tablolara ait açıklayıcı notlar (devamı)
(Tutarlar aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") olarak gösterilmiştir.)

31. İlişkili taraf açıklamaları (devamı)

g) Mal ve hizmet alımları:

	1 Ocak - 31 Aralık 2015	1 Ocak - 31 Aralık 2014
Aygaz A.Ş. (2)	416.823	389.392
Opet Petrolcülük A.Ş. (1)	92.078	57.858
Ram Sigorta Aracılık Hizmetleri A.Ş. (2) (**)	90.581	29.525
Ark İnşaat A.Ş. (2)	83.804	5.507
THY OPET Havacılık Yakıtları A.Ş. (1)	77.881	59.958
Zer Merkezi Hizmetler ve Ticaret A.Ş. (2)	50.022	52.206
Koç Holding A.Ş. (3) (*)	32.153	19.074
Koç Sistem Bilgi ve İletişim A.Ş. (2)	28.400	20.694
Eltek Elektrik Enerjisi İthalat, İhracat ve Toptan Tic. A.Ş. (2)	22.843	21.843
Otokoç Otomotiv Tic. ve San. A.Ş. (2)	8.254	7.889
RMK Marine Gemi Yapım Sanayii ve Deniz Taşımacılığı İşl. A.Ş. (2)	4.935	7.159
Opet Fuchs Madeni Yağ San. ve Tic. A.Ş. (1)	2.629	1.856
Setair Hava Taşımacılığı ve Hizmetleri A.Ş. (2)	520	6.527
Diğer (2)	11.017	11.383
Toplam	921.940	690.871

- (*) Nihai ortağımız Koç Holding A.Ş.'nin bünyesindeki şirketlere finans, hukuk, planlama, vergi, üst yönetim gibi konularda sunduğu hizmetlerin karşılığı olarak, personel ve üst yönetim giderleri dahil olmak üzere Koç Holding A.Ş. nezdinde hizmet sunulan şirketlerle ilgili olarak oluşan giderlerin, Transfer Fiyatlaması Yoluyla Örtülü Kazanç Dağıtımı Hakkında 1 Seri No.lu Genel Tebliğin "11- Grup İçi Hizmetler" düzenlemesi çerçevesinde dağıtımı sonucunda Şirketimize fatura edilen hizmet bedelini içermektedir.
- (**) Sigorta acentesi olarak faaliyet gösteren Ram Sigorta Aracılık Hizmetleri A.Ş. aracılığı ile sigorta şirketleri ile imzalanan poliçeler kapsamında, 31 Aralık 2015 ve 2014 tarihlerinde sona eren dönemlerdeki prim tutarlarını içermektedir.

h) Sabit kıymet alımları:

	1 Ocak - 31 Aralık 2015	1 Ocak - 31 Aralık 2014
RMK Marine Gemi Yapım Sanayii ve Deniz Taşımacılığı İşl. A.Ş. (2)	97.127	87.938
Entek Elektrik Üretim A.Ş. (2)	27.412	-
Koç Sistem Bilgi ve İletişim A.Ş. (2)	4.366	48
Otokoç Otomotiv Tic. ve San. A.Ş. (2)	3.813	-
Ark İnşaat A.Ş. (2)	-	156.442
Diğer (2)	1.964	733
Toplam	134.682	245.161

i) Yönetim Kurulu üyeleri ve üst düzey yöneticilere sağlanan faydalar:

Şirket'in üst düzey yöneticileri, Yönetim Kurulu Başkan ve Üyeleri ile Genel Müdür ve Genel Müdür Yardımcıları olarak belirlenmiştir. 31 Aralık 2015 tarihinde sona eren dönemde, Şirket'in üst düzey yöneticilerine sağlanan faydaların toplamı 50.755 bin TL'dir (31 Aralık 2014 – 41.223 bin TL). Bu tutarın 13.326 bin TL'lik kısmı işten ayrılma dolayısıyla yapılan ödemelere ilişkin olup, kalan kısmı kısa vadeli sağlanan faydalardan oluşmaktadır (31 Aralık 2014 – Yoktur).

Türkiye Petrol Rafinerileri A.Ş.

31 Aralık 2015 tarihinde sona eren yıla ait konsolide finansal tablolara ait açıklayıcı notlar (devamı)
(Tutarlar aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") olarak gösterilmiştir.)

31. İlişkili taraf açıklamaları (devamı)

j) İlişkili taraflara ödenen finansman giderleri:

	1 Ocak - 31 Aralık 2015	1 Ocak - 31 Aralık 2014
Yapı Kredi Faktoring A.Ş. (2)	2.657	10.185
Yapı ve Kredi Bankası A.Ş. (2)	5.454	6.479
Yapı Kredi Bank Netherland (2)	-	194
Toplam	8.111	16.858

k) Vadeli mevduat faiz gelirleri:

	1 Ocak - 31 Aralık 2015	1 Ocak - 31 Aralık 2014
Yapı ve Kredi Bankası A.Ş. (2)	105.981	63.709
Toplam	105.981	63.709

l) Yapılan bağışlar:

31 Aralık 2015 tarihinde sona eren yıl içerisinde yapılan toplam bağış tutarı 14.418 TL'dir (31 Aralık 2014 – 6.775 TL).

32. Finansal araçlardan kaynaklanan risklerin niteliği ve düzeyi

Grup faaliyetlerinden dolayı, borç ve sermaye piyasası fiyatları, döviz kurları ve faiz oranlarındaki değişimlerin etkileri dahil çeşitli finansal risklere maruz kalmaktadır. Grup'un risk yönetim programı, mali piyasaların öngörülemezliğine odaklanmakta olup Grup'un mali performansı üzerindeki potansiyel olumsuz etkilerin en aza indirgenmesini amaçlamıştır.

Likidite riski:

Mevcut ve ilerideki muhtemel borç gereksinimlerinin fonlanabilme riski, yeterli sayıda ve yüksek kalitedeki kredi sağlayıcılarının erişilebilirliğinin sürekli kılınması suretiyle yönetilmektedir.

İhtiyatlı likidite riski yönetimi, yeterli miktarda nakit ve menkul kıymet sağlamak, yeterli kredi imkanları yoluyla fonlamayı mümkün kılmak ve açık pozisyonu kapatabilme imkanından oluşmaktadır.

Aşağıdaki tablo Grup'un 31 Aralık 2015 ve 2014 tarihleri itibarıyla kalan vadelerine göre bilanço içi finansal yükümlülükleri için ödeyeceği nakit çıkışlarını göstermektedir. Tabloda gösterilen tutarlar sözleşmeye dayalı indirgenmemiş nakit akım tutarları olup, Grup, likidite yönetimini beklenen indirgenmemiş nakit akımlarını dikkate alarak yapmaktadır.

Türkiye Petrol Rafinerileri A.Ş.

**31 Aralık 2015 tarihinde sona eren yıla ait
konsolide finansal tablolara ait açıklayıcı notlar (devamı)**
(Tutarlar aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") olarak gösterilmiştir.)

32. Finansal araçlardan kaynaklanan risklerin niteliği ve düzeyi (devamı)**31 Aralık 2015**

Sözleşme uyarınca vadeler	Defter Değeri	Sözleşme uyarınca nakit çıkışlar toplamı	3 aydan kısa	3-12 ay arası	1-5 yıl arası	5 yıldan uzun
Türev Olmayan Finansal Yükümlülükler	16.610.450	17.658.865	6.989.072	1.911.863	6.949.607	1.808.323
Banka kredileri	7.661.613	8.494.709	289.289	1.819.131	4.577.966	1.808.323
Borçlanma senedi ihraçları	2.257.807	2.471.537	8.775	92.732	2.370.030	-
Ticari borçlar	3.878.036	3.879.625	3.879.625	-	-	-
Diğer borçlar ve yükümlülükler	2.812.994	2.812.994	2.811.383	-	1.611	-
Sözleşme uyarınca vadeler	Defter Değeri	Sözleşme uyarınca nakit çıkışlar toplamı	3 aydan kısa	3-12 ay arası	1-5 yıl arası	5 yıldan uzun
Türev Araçlar (Net)	201.249	(69.131)	226	(60.108)	(2.455)	(6.794)
Türev Nakit Girişleri	268.872	1.135.704	1.436	108.937	890.913	134.418
Türev Nakit Çıkışları	67.623	1.204.835	1.210	169.045	893.368	141.212

31 Aralık 2014

Sözleşme uyarınca vadeler	Defter Değeri	Sözleşme uyarınca nakit çıkışlar toplamı	3 aydan kısa	3-12 ay arası	1-5 yıl arası	5 yıldan uzun
Türev Olmayan Finansal Yükümlülükler	15.412.011	16.294.932	7.852.402	781.958	5.728.051	1.932.521
Banka kredileri	6.120.927	6.779.952	199.715	715.000	3.932.716	1.932.521
Borçlanma senedi ihraçları	1.634.083	1.857.584	-	66.958	1.790.626	-
Ticari borçlar	5.610.001	5.610.396	5.610.396	-	-	-
Diğer borçlar ve yükümlülükler	2.047.000	2.047.000	2.042.291	-	4.709	-
Sözleşme uyarınca vadeler	Defter Değeri	Sözleşme uyarınca nakit çıkışlar toplamı	3 aydan kısa	3-12 ay arası	1-5 yıl arası	5 yıldan uzun
Türev Araçlar (Net)	64.047	(56.080)	-	(61.955)	4.319	1.556
Türev Nakit Girişleri	64.606	1.758.344	-	1.658.872	73.130	26.342
Türev Nakit Çıkışları	559	1.814.424	-	1.720.827	68.811	24.786

Nakit çıkışları, satışlardan elde edilecek nakit girişleri ve gerekli görüldüğü takdirde finansman yoluyla karşılanacaktır.

Türkiye Petrol Rafinerileri A.Ş.

31 Aralık 2015 tarihinde sona eren yıla ait konsolide finansal tablolara ait açıklayıcı notlar (devamı) (Tutarlar aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") olarak gösterilmiştir.)

32. Finansal araçlardan kaynaklanan risklerin niteliği ve düzeyi (devamı)

Kredi riski:

Grup, vadeli satışlarından kaynaklanan ticari alacakları ve bankalarda tutulan mevduatları dolayısıyla kredi riskine maruz kalmaktadır. Grup yönetimi müşterilerden alacakları ile ilgili kredi riskini her bir müşteri için ayrı ayrı olmak kaydıyla kredi limitleri belirleyerek ve gerektiği takdirde teminat alarak riskli gördüğü müşterilerine ise sadece nakit tahsilat yoluyla satış yaparak azaltmaktadır. Grup'un tahsilat riski esas olarak ticari alacaklarından doğabilmektedir. Ticari alacaklar, Grup yönetiminin geçmiş tecrübeler ve cari ekonomik durum göz önüne alınarak değerlendirilmekte ve uygun miktarda şüpheli alacak karşılığı ayrıldıktan sonra konsolide bilançoda net olarak gösterilmektedir.

Tüpraş'ın müşterilerinin büyük bölümü finansal açıdan kuvvetli akaryakıt dağıtım şirketleri ya da devlet kuruluşlarından oluşmaktadır. 31 Aralık 2015 ve 2014 tarihleri itibarıyla Grup'un satış yaptığı en büyük 5 müşterisinden olan alacaklarının toplam ticari alacaklar içerisindeki payı sırasıyla %57 ve %47'dir. Bununla birlikte, Grup'un yıllara göre tahsil edilemeyen alacak tutarına bakıldığında ve yukarıdaki sebepler dikkate alındığında, Grup yönetimi ticari alacaklarından oluşan kredi riskinin düşük olduğu görülmektedir. Grup finansal varlıkların yönetiminde de aynı kredi riski yönetimi prensipleri ile hareket etmektedir. Yatırımlar, likiditesi en yüksek enstrümanlara yapılmakta ve işlemin yapıldığı kuruluşlar finansal açıdan güçlü bankalar arasından seçilmektedir. Grup, bugüne kadar tahsil edilemeyen, vadesi geçen, koşulları yeniden görüşülen herhangi bir banka mevduatı bulunmadığından banka mevduatları ile ilgili herhangi bir değer düşüklüğü riskinin olmadığını düşünmektedir.

Grup'un 31 Aralık 2015 ve 2014 tarihleri itibarıyla finansal araç türleri itibarıyla maruz kaldığı kredi riskleri aşağıda belirtilmiştir:

31.12.2015	Alacaklar				Bankalardaki Mevduat	Türev Araçlar	Diğer
	Ticari Alacaklar		Diğer Alacaklar				
	İlişkili Taraf	Diğer Taraf	İlişkili Taraf	Diğer Taraf			
Raporlama tarihi itibarıyla maruz kalan azami kredi riski	658.673	1.881.159	-	25.815	3.027.546	268.872	-
- Azami riskin teminat, vs ile güvence altına alınmış kısmı	-	461.310	-	-	-	-	-
A. Vadesi geçmemiş ya da değer düşüklüğüne uğramamış finansal varlıkların net defter değeri	658.673	1.871.402	-	25.815	3.027.546	268.872	-
B. Vadesi geçmiş ancak değer düşüklüğüne uğramamış varlıkların net defter değeri	-	9.757	-	-	-	-	-
C. Değer düşüklüğüne uğrayan varlıkların net defter değerleri	-	-	-	-	-	-	-
- Vadesi geçmiş (brüt defter değeri)	-	2.593	-	738	-	-	-
- Değer düşüklüğü (-)	-	(2.593)	-	(738)	-	-	-
- Net değerinin teminat, vs ile güvence altına alınmış kısmı*	-	-	-	-	-	-	-
- Vadesi geçmemiş (brüt defter değeri)	-	-	-	-	-	-	-
- Değer düşüklüğü (-)	-	-	-	-	-	-	-
- Net değerinin teminat, vs ile güvence altına alınmış kısmı	-	-	-	-	-	-	-
D. Finansal durum tablosu dışı kredi riski içeren unsurlar	-	-	-	-	-	-	-

31.12.2014	Alacaklar				Bankalardaki Mevduat	Türev Araçlar	Diğer
	Ticari Alacaklar		Diğer Alacaklar				
	İlişkili Taraf	Diğer Taraf	İlişkili Taraf	Diğer Taraf			
Raporlama tarihi itibarıyla maruz kalan azami kredi riski	7.383	162.452	-	30.866	3.898.396	64.606	-
- Azami riskin teminat, vs ile güvence altına alınmış kısmı	-	111.925	-	-	-	-	-
A. Vadesi geçmemiş ya da değer düşüklüğüne uğramamış finansal varlıkların net defter değeri	7.383	89.243	-	30.866	3.898.396	64.606	-
B. Vadesi geçmiş ancak değer düşüklüğüne uğramamış varlıkların net defter değeri	-	73.209	-	-	-	-	-
C. Değer düşüklüğüne uğrayan varlıkların net defter değerleri	-	-	-	-	-	-	-
- Vadesi geçmiş (brüt defter değeri)	-	2.593	-	645	-	-	-
- Değer düşüklüğü (-)	-	(2.593)	-	(645)	-	-	-
- Net değerinin teminat, vs ile güvence altına alınmış kısmı*	-	-	-	-	-	-	-
- Vadesi geçmemiş (brüt defter değeri)	-	-	-	-	-	-	-
- Değer düşüklüğü (-)	-	-	-	-	-	-	-
- Net değerinin teminat, vs ile güvence altına alınmış kısmı	-	-	-	-	-	-	-
D. Finansal durum tablosu dışı kredi riski içeren unsurlar	-	-	-	-	-	-	-

Türkiye Petrol Rafinerileri A.Ş.

31 Aralık 2015 tarihinde sona eren yıla ait konsolide finansal tablolara ait açıklayıcı notlar (devamı) (Tutarlar aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") olarak gösterilmiştir.)

32. Finansal araçlardan kaynaklanan risklerin niteliği ve düzeyi (devamı)

31.12.2015	Alacaklar		Bankalardaki Mevduat	Türev Araçlar	Diğer
	Ticari Alacaklar	Diğer Alacaklar			
Vadesi üzerinden 1-30 gün geçmiş	7.770	-	-	-	-
Vadesi üzerinden 1-3 ay geçmiş	1.584	-	-	-	-
Vadesi üzerinden 3-12 ay geçmiş	403	-	-	-	-
Vadesi üzerinden 1-5 yıl geçmiş	-	-	-	-	-
Vadesini 5 yıldan fazla geçmiş	-	-	-	-	-

31 Aralık 2014	Alacaklar		Bankalardaki Mevduat	Türev Araçlar	Diğer
	Ticari Alacaklar	Diğer Alacaklar			
Vadesi üzerinden 1-30 gün geçmiş	38.813	-	-	-	-
Vadesi üzerinden 1-3 ay geçmiş	17.228	-	-	-	-
Vadesi üzerinden 3-12 ay geçmiş	17.168	-	-	-	-
Vadesi üzerinden 1-5 yıl geçmiş	-	-	-	-	-
Vadesini 5 yıldan fazla geçmiş	-	-	-	-	-

Grup yukarıda belirtilen finansal varlıkların değer düşüklüğü testleri sırasında tahsil edilmesi gereken tutarların tahsil edilemeyecek olduğunu gösteren etkenlerin varlığını göz önünde bulundurmıştır.

Piyasa riski:

Şirket emtia fiyatı, döviz kuru ve faiz haddi risklerini piyasa riskinin en önemli unsurları olarak görmektedir. Döviz kuru ve faiz haddi riskleri portföy ve ürün bazında ayrı ayrı değerlendirilmektedir.

Emtia fiyat riski

Tüpraş, üretimde kullanmak üzere edindiği ham petrol stokları ile ilgili olarak petrol fiyatlarındaki dalgalanmaların etkilerine maruz kalmaktadır. Şirket yönetimi söz konusu riskin bertaraf edilmesi için elde bulundurduğu stok miktarlarını düzenli olarak gözden geçirmektedir.

Tüpraş'ın ürün satış fiyatları ise 5015 sayılı Petrol Piyasası Kanununda tanımlandığı üzere "en yakın erişilebilir dünya serbest piyasa oluşumu" olan, Akdeniz ürün fiyatları ve ABD doları satış kuru takip edilerek belirlenmektedir. Yasal tanım çerçevesinde Akdeniz piyasasındaki petrol ürünleri fiyatlarında oluşan değişiklikler ve ABD doları kurundaki değişim Şirket yönetimi tarafından günlük olarak değerlendirilmekte ve bu iki faktöre göre oluşturulan yeni fiyat, yürürlükteki satış fiyatlarından anlamlı bir şekilde yukarı ya da aşağı yönde farklılık gösterdiğinde ürün satış fiyatları güncellenmektedir.

Petrol fiyatlarındaki değişkenlik net kar ve nakit akımları üzerinde istenmeyen ve beklenmeyen dalgalanmalar yaratabileceğinden bu riski bertaraf etmek amacıyla Şirket vadeli mal alım satım işlemlerine girmektedir. Bu işlemler riskten korunma muhasebesini şartlarını sağlamadığı için gelir tablosunda muhasebeleştirilmektedir.

Türkiye Petrol Rafinerileri A.Ş.

31 Aralık 2015 tarihinde sona eren yıla ait konsolide finansal tablolara ait açıklayıcı notlar (devamı) (Tutarlar aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") olarak gösterilmiştir.)

32. Finansal araçlardan kaynaklanan risklerin niteliği ve düzeyi (devamı)

Faiz haddi riski

Grup, faiz hadlerindeki değişmelerin faiz getiren varlık ve yükümlülükler üzerindeki etkisinden dolayı faiz haddi riskine maruz kalmaktadır. Söz konusu faiz haddi riski, faiz haddi duyarlılığı olan varlık ve yükümlülüklerin dengelenmesi suretiyle ve yapılan faiz haddi swap işlemleri ile yönetilmektedir.

31 Aralık 2015 ve 2014 tarihleri itibariyle Grup'un faiz pozisyonu tablosu aşağıdaki belirtilmiştir:

	31.12.2015	31.12.2014
Sabit faizli finansal araçlar		
Finansal varlıklar		
Vadeli mevduatlar	2.980.010	3.867.791
Finansal yükümlülükler	5.387.579	3.602.023
Değişken faizli finansal araçlar		
Finansal yükümlülükler (*)	4.531.841	4.152.987

(*) 31 Aralık 2015 tarihi itibariyle Tüpraş'ın Fuel Oil Dönüşüm Projesi için kullanmış olduğu değişken faizli kredileri kapsamında riskten korunma amaçlı olarak sınıflandırılan 611.765 bin ABD Doları tutarında faiz haddi swap işlemi bulunmaktadır (31 Aralık 2014 – 500.000 bin ABD Doları). Ayrıca Ditaş'ın Kartal ve Maltepe tankerleri için almış olduğu değişken faizli kredileri kapsamında riskten korunma amaçlı olarak sınıflandırılan 53.142 bin Avro tutarında faiz haddi swap işlemi bulunmaktadır (31 Aralık 2014 – Yoktur) (Not 20).

31 Aralık 2015 tarihinde ABD doları para birimi cinsinden olan banka kredileri için faiz oranı 100 baz puan (%1) yüksek olsaydı ve diğer tüm değişkenler sabit kalsaydı, vergi öncesi kar 379 bin TL daha düşük olacaktı (31 Aralık 2014 – 628 bin TL). 31 Aralık 2015 tarihinde ABD doları para birimi cinsinden olan banka kredileri için faiz oranı 100 baz puan (%1) düşük olsaydı ve diğer tüm değişkenler sabit kalsaydı, vergi öncesi kar 379 bin TL daha yüksek olacaktı (31 Aralık 2014 – 628 bin TL). 31 Aralık 2015 tarihinde Avro para birimi cinsinden olan banka kredileri için faiz oranı 100 baz puan (%1) yüksek/düşük olsaydı ve diğer tüm değişkenler sabit kalsaydı, vergi öncesi kar 62 bin TL daha düşük/yüksek olacaktı (31 Aralık 2014 - 544 bin TL). 31 Aralık 2015 ve 2014 tarihlerinde TL para birimi cinsinden olan banka kredileri için faiz oranı riski bulunmamaktadır.

Beklenen yeniden fiyatlandırma ve vade tarihleri, alınan krediler dışındaki finansal varlık ve yükümlülükler için sözleşme vade tarihlerinden farklı olmadığından ek bir tablo ile sunulmamıştır.

31 Aralık 2015 ve 2014 tarihleri itibariyle banka kredilerinin yeniden fiyatlandırma tarihlerine göre vade analizleri Not 5'te sunulmuştur.

Türkiye Petrol Rafinerileri A.Ş.

31 Aralık 2015 tarihinde sona eren yıla ait konsolide finansal tablolara ait açıklayıcı notlar (devamı)
(Tutarlar aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") olarak gösterilmiştir.)

32. Finansal araçlardan kaynaklanan risklerin niteliği ve düzeyi (devamı)

Döviz kuru riski

Grup, döviz cinsinden yaptığı operasyonları nedeniyle döviz kuru riskine maruz kalmaktadır. Söz konusu döviz kuru riski, döviz pozisyonunun analiz edilmesi ile takip edilmektedir.

Grup'un net finansal yükümlülükleri, esas olarak yurt dışından hammadde ithalatı ve ihracat satışları sebebiyle yabancı para çevrim riskine maruzdur. Grup, söz konusu yabancı para finansal yükümlülüklerden ötürü ortaya çıkan kur riskini, ürün satış fiyatlarına döviz kuru değişimlerini yansıtmak suretiyle sınırlandırmaktadır.

Aşağıdaki tablo 31 Aralık 2015 ve 31 Aralık 2014 tarihleri itibariyle Grup'un yabancı para pozisyonu riskini özetlemektedir. Grup tarafından tutulan yabancı para varlıkların ve borçların kayıtlı tutarları yabancı para cinslerine göre aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2015	31 Aralık 2014
Varlıklar	2.144.050	1.474.548
Yükümlülükler	(10.446.529)	(10.046.577)
Net bilanço yabancı para pozisyonu	(8.302.479)	(8.572.029)
Bilanço dışı türev araçlar net yabancı para pozisyonu	855.176	1.646.419
Net yabancı para pozisyonu	(7.447.303)	(6.925.610)

Grup, net yabancı para finansal yükümlülüklerden ve ticari borçlardan ötürü ortaya çıkan kur riskini, ürün satış fiyatlarına döviz kuru değişimlerini yansıtmak suretiyle sınırlandırmaktadır. 31 Aralık 2015 tarihi itibariyle Grup'un sahip olduğu toplam ham petrol ve petrol ürünü stokları tutarı 1.962.440 bin TL (31 Aralık 2014 - 2.263.213 bin TL)'dir (Not 8).

Ayrıca, Grup, 1.709.447 bin ABD Doları (4.970.388 bin TL) tutarındaki RUP yatırım kredilerini, gerçekleşme olasılığı yüksek tahmini ABD Doları cinsinden ihraç gelirleri nedeniyle maruz kalınan ABD Doları/TL spot kur riskine karşı korunma aracı olarak tanımlamış olup; bu kapsamda, 1 Mart 2015'ten itibaren nakit akış riskinden korunma muhasebesi uygulamaktadır. RUP yatırım kredilerinin kur farkı gelir/gideri, ilgili riskten korunma konusu olan kalemin nakit akışları gerçekleşene kadar özkaynaklar altında "Riskten korunma kazanç/(kayıpları)" hesabında muhasebeleştirilmektedir.

İlgili doğal hedge tutarı ve nakit akış riskinden korunma işlemi kapsamında korunma aracı olarak tanımlanan RUP yatırım kredileri hariç, Grup'un 31 Aralık 2015 itibariyle 514.475 bin TL tutarında net yabancı para açık pozisyonu bulunmaktadır.

Türkiye Petrol Rafinerileri A.Ş.

31 Aralık 2015 tarihinde sona eren yıla ait konsolide finansal tablolara ait açıklayıcı notlar (devamı)
(Tutarlar aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") olarak gösterilmiştir.)

32. Finansal araçlardan kaynaklanan risklerin niteliği ve düzeyi (devamı)

DÖVİZ POZİSYONU TABLOSU										
31 Aralık 2015						31 Aralık 2014				
	Türk Lirası Karşılığı (Fonksiyonel para birimi)	ABD Doları	Avro	GBP	Diğer	Türk Lirası Karşılığı (Fonksiyonel para birimi)	ABD Doları	Avro	GBP	Diğer
Ticari Alacaklar	31.286	10.757	3	-	-	9.089	3.919	-	-	-
Parasal Finansal Varlıklar (Kasa, Banka hesapları dahil)	1.598.597	539.810	9.102	29	-	1.365.609	573.657	12.450	66	-
Diğer	447.514	153.793	87	16	-	3.008	1.294	3	-	-
Dönen Varlıklar	2.077.397	704.360	9.192	45	-	1.377.706	578.870	12.453	66	-
Diğer	66.653	1.649	18.347	-	3.558	96.842	720	33.133	-	1.715
Duran Varlıklar	66.653	1.649	18.347	-	3.558	96.842	720	33.133	-	1.715
Toplam Varlıklar	2.144.050	706.009	27.539	45	3.558	1.474.548	579.590	45.586	66	1.715
Ticari Borçlar	2.628.025	881.949	19.480	(134)	2.345	3.379.589	1.430.395	21.048	685	805
Finansal Yükümlülükler	1.005.108	331.037	13.401	-	-	516.692	202.028	17.090	-	-
Parasal Olan Diğer Yükümlülükler	15.389	5.023	247	-	-	923	398	-	-	-
Kısa Vadeli Yükümlülükler	3.648.522	1.218.009	33.128	(134)	2.345	3.897.204	1.632.821	38.138	685	805
Finansal Yükümlülükler	6.790.725	2.285.919	45.376	-	-	6.148.882	2.580.609	58.393	-	-
Parasal Olan Diğer Yükümlülükler	7.282	1.939	517	-	-	491	212	-	-	-
Uzun Vadeli Yükümlülükler	6.798.007	2.287.858	45.893	-	-	6.149.373	2.580.821	58.393	-	-
Toplam Yükümlülükler	10.446.529	3.505.867	79.021	(134)	2.345	10.046.577	4.213.642	96.531	685	805
Finansal Durum Tablosu Dışı Döviz Cinsinden Türev Araçların Net Varlık / (Yükümlülük) Pozisyonu	855.176	294.117	-	-	-	1.646.419	710.000	-	-	-
Aktif Karakterli Finansal durum tablosu Dışı Döviz Cinsinden Türev Ürünlerin Tutarı	855.176	294.117	-	-	-	1.646.419	710.000	-	-	-
Pasif Karakterli Finansal durum tablosu Dışı Döviz Cinsinden Türev Ürünlerin Tutarı	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Net Yabancı Para Varlık / (Yükümlülük) Pozisyonu	(7.447.303)	(2.505.741)	(51.482)	179	1.213	(6.925.610)	(2.924.052)	(50.945)	(619)	910
Parasal Kalemler Net Yabancı Para Varlık / (Yükümlülük) Pozisyonu	(8.816.646)	(2.955.300)	(69.916)	163	(2.345)	(8.671.879)	(3.636.066)	(84.081)	(619)	(805)
Riskten korunma amaçlı sınıflandırılan türev araçların gerçeğe uygun değeri	(26.633)	(9.160)	-	-	-	64.606	27.861	-	-	-

Türkiye Petrol Rafinerileri A.Ş.

31 Aralık 2015 tarihinde sona eren yıla ait konsolide finansal tablolara ait açıklayıcı notlar (devamı) (Tutarlar aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") olarak gösterilmiştir.)

32. Finansal araçlardan kaynaklanan risklerin niteliği ve düzeyi (devamı)

Aşağıdaki tabloda 31 Aralık 2015 ve 31 Aralık 2014 tarihleri itibarıyla Grup'un finansal durum tablosundaki net döviz pozisyonunun döviz kurlarındaki değişimlere baz duyarlılık analizi özetlenmiştir.

Döviz Kuru Duyarlılık Analizi Tablosu				
31 Aralık 2015				
Kar/Zarar		Özkaynaklar		
Yabancı paranın değer kazanması	Yabancı paranın değer kaybetmesi	Yabancı paranın değer kazanması	Yabancı paranın değer kaybetmesi	
ABD Doları kurunun % 10 değişmesi halinde:				
ABD Doları net varlık/yükümlülüğü	(859.283)	859.283	(582.190)	582.190
ABD Doları riskinden korunan kısım (-) (*)	582.556	(582.556)	-	-
ABD Doları Net Etki	(276.727)	276.727	(582.190)	582.190
Avro kurunun % 10 değişmesi halinde:				
Avro net varlık/yükümlülüğü	(22.217)	22.217	-	-
Avro riskinden korunan kısım (-)	-	-	-	-
Avro Net Etki	(22.217)	22.217	-	-
TOPLAM	(298.944)	298.944	(582.190)	582.190
31 Aralık 2014				
Kar/Zarar		Özkaynaklar		
Yabancı paranın değer kazanması	Yabancı paranın değer kaybetmesi	Yabancı paranın değer kazanması	Yabancı paranın değer kaybetmesi	
ABD Doları kurunun % 10 değişmesi halinde:				
ABD Doları net varlık/yükümlülüğü	(843.167)	843.167	-	-
ABD Doları riskinden korunan kısım (-) (*)	395.635	(603.196)	-	-
ABD Doları Net Etki	(447.532)	239.971	-	-
Avro kurunun % 10 değişmesi halinde:				
Avro net varlık/yükümlülüğü	(23.717)	23.717	-	-
Avro riskinden korunan kısım (-)	-	-	-	-
Avro Net Etki	(23.717)	23.717	-	-
TOPLAM	(471.249)	263.688	-	-

- (*) 31 Aralık 2015 tarihi itibarıyla Şirket, kullanmış olduğu RUP yatırım kredilerini ve çapraz kur swap işlemlerini nakit akış riskinden korunma muhasebesi kapsamında değerlendirmiş ve bu işlemlerden oluşan kur farkı gelir/giderini özkaynaklar altında muhasebeleştirmiştir. Döviz kurundaki %10 artış ve azalış etkisi de aynı yöntemle hesaplanmış, RUP yatırım kredileri kur farkı ve çapraz swap işlemleri döviz kuru duyarlılık tablosunda riskten korunan kısım olarak sınıflanmıştır. 31 Aralık 2014 tarihi itibarıyla Şirket, kullanmış olduğu RUP yatırım kredisinden oluşan kur farklarını ve faiz giderlerini TL faizleri ile karşılaştırarak TL faizlerinin altında kalan kısımlarını yapılmakta olan yatırımlar hesabında aktifleştirmiştir, aşan kısmını ise gelir tablosunda muhasebeleştirmiştir. Döviz kurundaki %10 artış ve azalış etkisi de aynı yöntemle hesaplanmış ve aktifleşen kur farkları döviz kuru duyarlılık analizi tablosunda ABD doları riskinden korunan kısım olarak sınıflanmıştır. Ayrıca, 31 Aralık 2014 tarihi itibarıyla vadeli döviz işlemleri ile kur riskinden korunan kısım döviz kuru duyarlılık analizi tablosunda ABD doları riskinden korunan kısım olarak sınıflanmıştır.

Türkiye Petrol Rafinerileri A.Ş.

31 Aralık 2015 tarihinde sona eren yıla ait konsolide finansal tablolara ait açıklayıcı notlar (devamı)
(Tutarlar aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") olarak gösterilmiştir.)

32. Finansal araçlardan kaynaklanan risklerin niteliği ve düzeyi (devamı)

İhracat ve ithalat bilgileri

	1 Ocak - 31 Aralık 2015	1 Ocak - 31 Aralık 2014
İhracat		
ABD Doları (Bin TL karşılığı)	7.802.267	8.162.742
Toplam	7.802.267	8.162.742
İthalat		
ABD Doları (Bin TL karşılığı)	27.317.980	31.544.417
Toplam	27.317.980	31.544.417

Sermaye risk yönetimi

Sermayeyi yönetirken Grup'un hedefleri, ortaklarına getiri, diğer paydaşlarına fayda sağlamak ve sermaye maliyetini azaltmak amacıyla en uygun sermaye yapısını sürdürmek için Grup'un faaliyette bulunabilirliğinin devamını korumaktır.

Sermaye yapısını korumak veya yeniden düzenlemek için Grup ortaklara ödenecek temettü tutarını belirlemekte, yeni hisseler çıkarabilmekte ve borçlanmayı azaltmak için varlıklarını satabilmektedir. 31 Aralık 2015 ve 2014 tarihleri itibarıyla net finansal borç/ yatırılan sermaye oranı aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2015	31 Aralık 2014
Toplam finansal borçlar (Not 5)	9.919.420	7.755.010
Eksi: Nakit ve nakit benzerleri (Not 4)	(3.027.546)	(3.898.396)
Net finansal borç	6.891.874	3.856.614
Özkaynaklar	8.368.449	6.212.630
Yatırılan sermaye	15.260.323	10.069.244
Net finansal borç/ yatırılan sermaye oranı	%45,16	%38,30

Finansal araçların gerçeğe uygun değeri

Gerçeğe uygun değer, piyasa katılımcıları arasında ölçüm tarihinde olağan bir işlemde, bir varlığın satışından elde edilecek veya bir borcun devrinde ödenecek fiyat olarak tanımlanır. Finansal araçların tahmini gerçeğe uygun değerleri, Grup tarafından mevcut piyasa bilgileri ve uygun değerlendirme yöntemleri kullanılarak tespit olunmuştur. Ancak, gerçeğe uygun değeri belirlemek için piyasa verilerinin yorumlanmasında tahminler gereklidir. Buna göre, burada sunulan tahminler, Grup'un bir güncel piyasa işleminde elde edebileceği tutarları göstermeyebilir.

Türkiye Petrol Rafinerileri A.Ş.

31 Aralık 2015 tarihinde sona eren yıla ait konsolide finansal tablolara ait açıklayıcı notlar (devamı) (Tutarlar aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") olarak gösterilmiştir.)

32. Finansal araçlardan kaynaklanan risklerin niteliği ve düzeyi (devamı)

Aşağıdaki yöntem ve varsayımlar, finansal araçların gerçeğe uygun değerinin tahmininde kullanılmıştır:

Parasal varlıklar

Dönem sonu kurlarıyla çevrilen yabancı para cinsinden olan bakiyelerin gerçeğe uygun değerlerinin, kayıtlı değerlerine yakın olduğu öngörülmektedir.

Nakit ve nakit benzeri değerler dahil maliyet değerinden gösterilen finansal varlıkların kayıtlı değerlerinin, kısa vadeli olmaları nedeniyle gerçeğe uygun değerlerine eşit olduğu öngörülmektedir.

Ticari alacakların kayıtlı değerlerinin, ilgili değer düşüklük karşılıklarıyla beraber gerçeğe uygun değeri yansıttığı öngörülmektedir.

Parasal borçlar

Kısa vadeli banka kredileri ve diğer parasal borçların gerçeğe uygun değerlerinin, kısa vadeli olmaları nedeniyle kayıtlı değerlerine yakın olduğu öngörülmektedir. Uzun vadeli değişken faizli banka kredilerinin faiz oranları değişen piyasa koşulları dikkate alınarak güncellendiği için bu kredilerin gerçeğe uygun değerlerinin taşıdıkları değeri ifade ettiği düşünülmektedir.

Rayiç değer ölçümleri hiyerarşi tablosu:

Grup, finansal tablolarda gerçeğe uygun değer ile yansıtılan finansal araçların rayiç değer ölçümlerini her finansal araç sınıfının girdilerinin kaynağına göre, üç seviyeli hiyerarşi kullanarak, aşağıdaki şekilde sınıflandırmaktadır.

Seviye 1: Belirlenen finansal araçlar için aktif piyasada işlem gören (düzeltilmemiş) piyasa fiyatı kullanılan değerlendirme teknikleri

Seviye 2: Dolaylı veya dolaysız gözlemlenebilir girdi içeren diğer değerlendirme teknikleri

Seviye 3: Gözlemlenebilir piyasa girdilerini içermeyen değerlendirme teknikleri
Rayiç değer ölçümleri hiyerarşi tablosu 31 Aralık 2015 itibarıyla aşağıdaki gibidir:

Bilançoda rayiç değerden taşınan finansal varlıklar	Seviye 1	Seviye 2	Seviye 3
Türev finansal varlıklar	-	268.872	.-
Finansal yatırımlar	-	-	-
Bilançoda rayiç değerden taşınan finansal yükümlülükler			
Türev finansal yükümlülükler	-	67.623	-

Rayiç değer ölçümleri hiyerarşi tablosu 31 Aralık 2014 itibarıyla aşağıdaki gibidir:

Bilançoda rayiç değerden taşınan finansal varlıklar	Seviye 1	Seviye 2	Seviye 3
Türev finansal varlıklar	-	64.606	-
Finansal yatırımlar	-	-	-
Bilançoda rayiç değerden taşınan finansal yükümlülükler			
Türev finansal yükümlülükler	-	559	-

Türkiye Petrol Rafinerileri A.Ş.

**31 Aralık 2015 tarihinde sona eren yıla ait
konsolide finansal tablolara ait açıklayıcı notlar (devamı)**
(Tutarlar aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") olarak gösterilmiştir.)

33. Bilanço tarihinden sonraki olaylar

Yoktur.